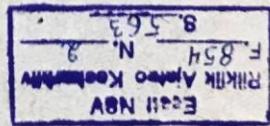

Estländische Ritterschaft

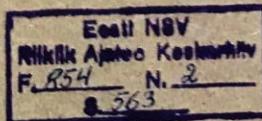

Urkunden aus dem Vatikanischen
Archiv von Jahren 1404-1533

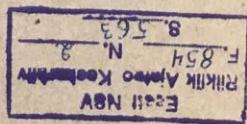
Bestätigte Kopien und Deckblätter
in Lateinischer Sprache

Band IV

Angefangen „ " 1979.
Beendet „ " 1979.
Auf Blätter

Estländische Ritterschaft

EAA.854.2.563
Laenutus

n Vatikanischen
Bren 1404-1533

und Doppelblätter
nach

H: Noora:A205

Angefangen „ 1919 „.
beendet „ 1919 „.
Auf Blätter

Laenutus
01.10.2020
Toivo Reitalu

Archiv. Vatic.
Minutes de Brevi.
an. 1533, vol.
43, n°. 10.

Dilecto filio Reynoldo Birkenheaden electo
Oxilien. (sic). Dilecte fili salutem etc. Datum nos electionem
de persona tua, tunc decani ecclesie Oxilien, in episcopum
Oxilien. per dilectos filios Capitulum ipsius ecclesie, tunc certo
modo pastoris solatio destitute, iuxta Concordata inter Iedem
Apostolicam et nationem Germanicam celebratam, de fratribus
nostrorum consilio apostolica autoritate approbavimus et con-
firmavimus, preficiendo te illi in episcopum et pastorem, prout
in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Cum au-
tem sicut accepimus pro eo quod tu iustitiam non admine-
strabis, et in servanda fide tardum te exhiberes, ac debita tam
per predecessores tuos, quam etiam per te contracta satisfa-
cere non curabis, nonnulli nobiles etiam et Capitulo prefati,
ipsiusque ecclesie subditis gravia damna, nobiles et alias ciues
dem ecclesie personas capiendo, intulissent. Et licet Capitulum
prefati ad te crebras litteras dedissent, ut illis prout bonum
decebat pastorem subvenires, vel ut a molestationibus desi-
stretur officeres, nihilominus tu consilia Capituli huiusmo-
di sprevisse. Et in certa munitissima arce recessisse, ac pro-
pterea dicti nobiles tibi adversantes, id intelligentes plus
quam antea in ipsius ecclesie canonicos et nobiles eorum
que bona servient. Capitulum prefati et nobiles patrici,

(1)

2

7

qui electionis tue predictae confirmationem, quam ut impetrare
ipsi Capitulum orebro hortati antea fuerant te obtinuisse igno-
rabant, nihil a te spei, aut subsidii habentes, aut sperantes alium
de sibi consulere necessitate coacti, dilectum filium Wilhelmum
ex marchionibus Brandenburgi. venerabili fratre moderno archie-
piscopo Rigen. in regimine et administratione ecclesie Rigen. coa-
diutorem apostolica auctoritate deputatum, in episcopum Ozi-
lien. de novo postularunt, ac eidem Wilhelmo omnium honorum
ecclesie predictae, excepta dicta arce, in qua te, ut prefertur, contines,
possessionem, in qua adhuc existit, tradiderint. Et exinde om-
nes tumultus huiusmodi sedati fuerint, ipseque Wilhelmus
dictos nobiles sibi adversantes, et subditos dictae ecclesie, ^{persequentes} pacave-
rit, ac demum confirmationis tue ignorans post postulationem
de persona tua factam huiusmodi illam per nos admitti pe-
tierit. Nosque qui prius electionem de te factam, ut prefer-
tur, confirmaveramus, postulationem huiusmodi admittre
distulerimus. Nos non ignorantem tempori aliquando de-
ferendum esse, et propterea capientes futuri ecclesie Ozilien.
ac illius subditorum predicatorum periculis, que ex premis-
sis verisimiliter provenire possunt, obviare, et ne ecclesia ipsa
Ozilien. graviora in spiritualibus et temporalibus detrimenta
patiatur, prout tenemur providere, discretionem tuam horte-
mur et requirimus in Domino, ut cum Capitulum et nobiles te-
bi adversantes prefati te pro episcopo et pastore habere omnino
recusent, et ut a fidelibus accepimus, nulla spes videatur
quod ipsi Capitulum et nobiles ac hi qui eos sequuntur,
te in episcopum et pastorem sint recepturi, immo potius

maiora

3

7

maiora scandala et inconvenientia sint molituri. Divine
maiestatis intuitu, ac pro scandalis, que exinde verisimiliter,
ut prefertur oriri possent, evitandas ac iuri tibi in ecclesia Oli-
bien. ac illius regimine et administratione prefatis seu ad
illa quomodolibet competenti, in manibus ipsius Capituli,
quibus per alias nostras litteras super hoc damus auctoritatem
et facultatem, et qui tibi ut decenter substantari valens de aliis
redditibus ecclesiasticis, et nobis significant providere, parati
sunt, cedere velis. Quod si prout indubie speramus feceris,
non solum dictae ecclesie salubriori statui sed etiam anime
tue saluti, ac animi nostri quieti et tranquillitate, qui ex his
que hinc provenire possent non parum cruciatur proculdu-
bio consules. Datum Rome etc. xij Junii 1533. anno x^o.

¶ me G. Sanctissimus d. n. in Consistorio suo secreto die
Mercurii ultima Aprilis preteriti ad meam supplicationem
concessit Breve expedendum super concordia etc. Quare pla-
cebit revidere, huic me commendo.

V. Dnis frater

W. Card lis Portusen.

Blosius.

Hie. Audit.

[In dorso]: 11 Junii 1533 anno x^o.

Reynoldo electo Oliben. Mortatorie ut ad evitanda
scandala velit cedere in manibus Capituli omni iuri sil-
in dicta ecclesia competenti, cum Capitulum ipsum paratum
sit ei de aliis redditibus ecclesiasticis providere, prout ad Sancto-
tatem V. scripsit.

(2)

Vid. A. Camerae et O. mus Pertusen. dicit Sanctitatem
et fuisse contentam.

Oriien. episcopo.

4

7

5
7
Archiv. Vatic.
Minute de Breis
an. 1533 vol
43, fol. 11.

Dilecti filii Capitulo ecclesie Ozilien.

Dilecti filii salutem. Hodie per nos accepto quod post-
quam nos electionem de persona dilecti filii Reynoldi Biaho-
neden, tunc decani eccliesie vestre Ozilien, in episcopum dixit
eccliesie, tunc certo modo pastoris solatio destituta, per nos iuncta
concordata inter Sedem Apostolicam et nationem Germanicam
celebrata, de fratum nostrorum consilio apostolica auctoritate
approbaveramus et confirmaveramus, preficiendo ipsum illi in
episcopum et pastorem, prout in nostris inde confectis litteris ple-
nius continetur. Cum dictus Reynoldus ex eo quod iustitiam non
administrabat, ac debita tam per predecessores suos episcopos
Ozilienses, quam etiam per eum contracte satisfacere non cura-
bat, nonnulli nobiles vobis et eccliesie vestre subditis gravia dam-
na, etiam nobiles et alias eiusdem eccliesie personas capiendo, in-
tulissent. Et licet vos ad prefatum Reynoldum electum crebras
litteras dedissetis, ut vobis ac eiusdem eccliesie subditis, prout lo-
num decebat pastorem, subveniret, vel ut a molestationibus des-
steretur efficeret. Nihilominus ipse consilia vestra huiusmodi
sprevisset, et in certa munitissima aere se receperisset, ac pro-
pterea dicti nobiles illi adversantes, id intelligentes plus
quam antea in vos et dictae eccliesie subditos corumque bona
sevirent, vos et subditos prefati qui electionis sue predicte

(3)

6

7

confirmationem, quam ut impetraret crebro antea horta-
ti fueratis cum obtinuisse ignorabatis, nihil ab eo speci
aut subsidii hababentes (*sic*) aut sperantes dilectum filium
Wilhelnum ex marchionibus Brandenburgi: venerabili
fratre moderno archiepiscopo Bigen. in regimine et admi-
nistracione ecclesie Bigen. coadiutorem apostolica auctorite-
tate deputatum, in episcopum Orlieen de novo postula-
vissetis ac ei omnium honorum ecclesie predicte, excepta
dicta arce in qua dictus Reynoldus se, ut prefertur, con-
tinet, possessionem, in qua adhuc existit, tradidissetis.
Et exinde omnes tumultus huismodi sedati fuissent,
ipseque Wilhelmus dictos nobiles prefato Reynolde elec-
to adversantes, et subditos dictae ecclesie persequentes pa-
cavisset, ac de mun confirmationis illius ignarus, post
postulationem de persona sua factam huismodi, il-
lam per nos admitti petisset, quam nos qui prius elec-
tionem de dicto Reynolde factam, ut prefertur, confirma-
veramus admittere distulimus, arce predicta possessionem
(*sic*) in qua adhuc existebat tradidideratis prefatum Reynol-
dum electum per alias nostras in forma brevis litteras horta-
ti fuimus ut Divine maiestatis intuitu, ac iuri sibi in di-
cta ecclesia Orlieen. necnon illius regimine et admini-
stracione prefatis seu ad illa competenti, cum nos ei ut
decentius sustentari valeat de aliis redditibus ecclesiaste-
cis, ut nobis significastis, providere parati sitis, data sibi
recompensa honesta, cedere vellet, prout in eisdem litteris
plenijs continetur. Quamobrem cupientes ut effectus
earundem

7

7

corundem litterarum liberius subsequi possit, vobis ut
cessionem ipsam extra Romanam Curiam auctoritate
et vice nostra hac vice dumtaxat recipere et admittere,
eoque per vos dicta auctoritate, ut prefertur, recepta et ad-
missa, ac ecclesia ipsa propterea pastore carente, ad novam
postulationem dicti Willelmi in episcopum Orlieen. alias
iuncta ipsius ecclesie consuetudinem et concordata natio-
nis Germanie procedere libere et licite valeatis, premis-
sis ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus nec-
non reservationibus apostolicis, ceterisque contrariis
nequaquam obstantibus, auctoritate predicta tenore presen-
tium de speciali gratia indulgemus. Volumus autem
quod in eventum cessionis et admissionis predictarum
vos infra trimestre tunc proxime futurum, ad novam pa-
stulationem huiusmodi procedere et dictus Willelmus
(n) postulationis sue admissionem a Sede predicta in-
fra tempus a Iure concecum impetrare et litteras apo-
stolicas desuper in totum expedire ac iura Camere Apo-
stolie propterea debita perservare omnino teneatur. Alio-
quin tempore huiusmodi clauso postulatio predicta
nullius roboris vel momenti existat, et pro infecta ha-
batur. Et si infra trimestre predictum per vos ad po-
stulationem predictam non fuerit processum, ius po-
stulandi aut elizendi vobis ex Iuriis aut Concordato-
rum predictorum dispositione spectans ad illum
ad quem pertinet iuncta eandem dispositionem

(4)

devolvatur. Datum Rome XI Junii 1533 anno X^o.

Facta narrativa prout in alia minuta directa Ray-
naldo uidetur posse expidiri.

Blosius.

Nic. Acadit.

[In dorso]: 11 Junii 1533 anno X^o.

Datur facultas Capitulo Osilien recipiendi dictam
cessionem et procedendi ad novam postulationem alterius
episcopi iuxta consuetudinem ecclesiae et concordatae
nationis Germanicae. Ita quod debeant postulare infra
trimestre a tempore cessionis, et postulatus intra simile
tempus admissionem a Sede Apostolica petere teneatur,
alioquin ius postulandi devolvatur ad quem pertinet.

Vid. A. Camerae.

9

Archiv. Vatic.

Minute di Brevi

an. 1533, vol.

43, n° 10.

Dilecto filio Reynaldo Bishopponeden electo Oxilien

(sic). *Dilecte fili salutem etc. Dudum nos electionem de persona tua, tunc decani ecclesie Oxilien, in episcopum Oxilien per dilectorum filios Capitulum ipsius ecclesie, tunc certo modo pastores solatis destitute, iuxata Concordata inter Tadem Apostolicam et nationem Germanicam celebratam, de fratum nostrorum consilio apostolica auctoritate approbarimus et confirmavimus, preficiendo te illi in episcopum et pastorem, prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Cum autem sicut acceperimus pro eo quod tu iustitiam non admistrabis, et in servanda fide tardum te exhiberes, ac debitum per predecessorum tuos, quam etiam per te contracta, satisfacere non curabis, nonnulli nobiles etiam et Capitulo prefati, ipsiusque ecclesie subditis gracia domna, nobiles et alias eiusdem ecclesie personas capiendo, intulissent. Et licet Capitulum prefati ad te crebras litteras dedissent, ut illis prout bonum decebat pastorem subvenires, vel ut a molestationibus desisteretur officeres, nihilominus tu conscientia Capituli huiusmodi spervisse. Et in certa munitione arcis recessives at propterea dicti nobiles tibi adversantes id intelligentes plusquam antea in ipsius ecclesie canonicos et nobiles corumque bona sevient. Capitulum*

(1)

prefata et nobiles patrie, qui electionis tue mediob confirma
tionem, quam ut impetrares ipsi Capitulum eobis hortati
antea fuerant te obtinuisse ignorabant, nihil a te spic' aut
subsidii habentes, aut sperantes aliounde sibi consulere ne
cessitate coacti, dilectum filium Wilhelmum ex marchionie
bus Brandenburgen, generalili fratri moderno archiepisco-
po Rigen, in regimine et administratione ecclesie Rigen, coa-
diutorem apostolica auctoritate deputatum, in episcopum
Orieni, de novo postularunt, ac eidem Wilhelmo omnium
bonorum ecclesie predictae, excepta dicta arce, in qua te, ut
prefertur, contines, possessionem, in qua adhuc existit, trado-
derint. Et exinde omnes tumultus huiusmodi sedati fue-
rint, ipseque Wilhelmus dictos nobiles sibi adversantes et
subditos dictae ecclesie persequentes pacaverit, ac demum
confirmationis tue ignarus post postulationem de persone
tua factam huiusmodi illam per nos admitti petierit. Neque
qui prius electionem de te factam, huiusmodi ut prefertur,
confirmaveramus, postulationem huiusmodi admettere disti-
cerimus. Nos non ignorantis tempori aliquando deferendum esse
et propterea cupientes futuri ecclesie Orieni, ac illius subdi-
torum predictorum periculis, que ex premisis verisimiliter
provenire possunt, obviare, et ne ecclesia ipsa Orieni gravi-
ra in spiritualibus et temporalibus detimenta patiatur,
prout tenemur providere, discretionem tuam hortamur et
requirimus in Domino, ut cum Capitulum et nobiles tibi
adversantes prefati te pro episcopo et pastore habere omnino
recoüssent, et ut a fide dignis acceperimus, nulla spes videatur
quod

11

7

quod ipsi Capitulum et nobiles ac hi qui eos sequuntur, te in
episcopum et pastorem sint recepturi, immo potius maiora
scandala et inconvenientia sint molituri. Virine maiesta-
tis intuitu, ac pro scandalis, que exinde verisimiliter, ut
prefertur, oriri possent, evitandis ac iuri tibi in ecclesia
Oxiliense. ac illius regimine et administratione, prefatis seu
ad illa quomodo libet competenti, in manibus ^{ipius} Capituli,
quibus alias nostras litteras super hoc damus auctorita-
tem et facultatem, et qui tibi ut decenter substentari va-
leas de aliis redditibus ecclesiasticis, et nobis significanter
providere, parati sunt, cedere velis. Quod si prout indu-
bie speramus feceris, non solum dictae ecclesie salubri-
statui sed etiam anime tue saluti, ac animi nostri quieti
et tranquillitati, qui ex his que hinc provenire pos-
sent non parum cruciatur proculdubio consules. Datum
Rome etc. xij Junii 1533, anno x^o.

R^o me D^r. Sanctissimus d^r. n. in Consistorio suo secreto
die Mercurii ultima Aprilis preteriti ad meam supplica-
tionem concessit Breve expedendum super concordia etc.
Quare placebit revidere, hiis me commendo

V. D^r. frater

W. Barbius Verhusen.

Blosius.

Hoc. Audit.

[In dorso]: 11 Junii 1533 anno x^o.

Reynoldo electo Oxiliensi. Mortatorie ut ad evitanda

(2)

scandala velit cedere in manibus Capituli omni iuri si
ci in dicta ecclesia competenti, cum Capitulum ipsum pa-
ratum sit ei de aliis redditibus ecclesiasticis providere
prout ad Sanctitatem V. scripsit.

Vid. A. Camerae et R. mus Portusen. dicit Sancti-
tatem V. fuisse contentam.

Oxilien. episcopo.

Archiv. Vatic.
Minute di Brow
an. 1533, vol.
43, n. 11.

Dilecti filii Capitulo ecclesie Ozilien.

Dilecti filii salutem. Hodie per nos accepto quod postquam nos electionem de persona dilecti filii Reynoldi Biakeden, tunc decani ecclesie vestre Ozilien., in episcopum dictae ecclesie, tunc certo modo pastoris solatio destitute, per nos iuxta concordata inter Sedem Apostolicam et nationem Germanicam celebrata, de fratribus nostrorum consilio apostolica auctoritate approbaveramus et confirmaveramus, preficiendo ipsum illi in episcopum et pastorem, prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Cum dictus Reynoldus ex eo quod iustitiam non administrabat, ac debitam per predecenores suos episcopos Ozilienses, quam etiam per eum contracta satisfacere non curabat, nonnulli nobiles volis et ecclesie vestre subditis gravia damna, etiam nobiles et alias eiusdem ecclesie personas capiendo, intulissent. Et hie vos ad prefatum Reynoldum electum crebras litteras dedicatis ut volis ac eiusdem ecclesie subditis, prout bonum decebat pastorem, subveniret, vel ut a molestationibus desisteret efficeret. Nihilominus ipse consilia vestra huiusmodi previsset, et in certa munitissima arce se receperisset, ac propterea dicti nobiles illi adversantes, id intelligentes plusquam

(3)

antea in vos et dicta ecclie subditos corrumque bona servirent,
vos et subditos prefati qui electionis sue predictae confirmato-
rem, quam ut impetraret credo ante hortatus querentes eum
obtinuisse ignorabatis, nihil ab eo spes aut subditi habeban-
tes (sic) aut sperantes, dilectum filium Willhelum ex marchio
nibus Brandenburgen venerabilis patris moderno archidiaconi Agi-
gen in regimine et administratore ecclie Rijen coadiutor cum
apostolica auctoritate deputatum, in episcopatum Oxilien de novo
postulans ac ei omnium bonorum ecclie, presbiteri, exce-
pta dicta arce in qua dictus Reynoldus se, ut prefertur, conti-
net, possessionem, in qua adhuc existet, tradidicetas. Et cum
de omnes tumultus huiusmodi sedate fuissent, ipseque Willhel-
mus dictos nobiles prefatos Reynoldos electo adversantes, et subdi-
tos dicta ecclie persequentes pacavisset, ac domum confirmatio-
nis illius ignorans, post postulationem de persona sua factam
huiusmodi, illam per nos admitti petivit, quam nos qui
prius electionem de dicto Reynoldo factam, ut prefertur, con-
firmaveramus, admittere distulimus, arce predicta ponens
nem (sic) in qua adhuc existebat tradidicatis prefatum Reyno-
ldum electum per alias nostras litteras in forma brevis lit-
teras hortati fuiimus ut Virine maiestatis intuitu, ac iure si-
bi in dicta ecclia Oxilien. necnon illius regimine et admini-
stratione prefatis seu ad illa competenti, cum nos ei ut decentius
sustentari valeat de aliis redditibus ecclesiasticis, ut nobis si-
gnificasti, providere parati sitis, data sibi recompensa
honesta, cedere vellet, prout in eisdem litteris plenius con-
tinetur. Quamobrem cupientes ut effectus earundem
litterarum

litterarum liberius subsequi posse, volis ut cessionem ipsam
 extra Romanam Curiam auctoritate et vice nostra hac vice
 dumtaxat recipere et admittere, eaque per vos dicta auctorite
 tate, ut prefertur recepta et admissa, ac ecclesiastica ipsam
 propterea pastore carente, ad novam postulationem dicti
 Wilhelmi in episcopum Ozilien alias iuxta ipsius ecclesie
 consuetudinem et concordata nationis Germanice procedere
 libere et licite valeatis, premissis ac quibusvis constitutioni
 bus et ordinationibus necnon reservationibus apostolicis, cete
 risque contrariis nequaquam obstantibus, auctoritate predi
 cta tenore presentium de speciali gratia indulgemus.
 Volumus autem quod in eventum cessionis et admissionis
 predictorum vos infra trimestre tunc proxime futurum,
 ad novam postulationem huiusmodi procedere et virtus Vir
 gelmus (vii) postulationis sue admissionem a Sede predicta
 infra tempus a Ture concessum impetrare et litteras aposto
 licas desuper in totum expedire, ac iura Camere Apostolice
 propter ea debita persolvere omnino teneatur. Aliquin tem
 pore huiusmodi ^{dans} postulatio predicta nullius roboris vel momen
 ti existat, et pro infecta habeatur. Et si infra trimestre pre
 dictum per vos ad postulationem predictam non fuerit pre
 cessum, ius postulandi aut eligendi vobis ex Turis aut Con
 cordatorum predictorum dispositione spectans ad illum ad
 quem pertinet iuxta eandem dispositionem devolvatur.

Datum Rome XI Junii 1533 anno X^o.

Facta narrativa prout in alia minuta directa Raynal
 do videtur posse expediti
 Blosius. Thie. Audit.

(4.)

[In dorso]: 11 Junii 1533 anno X^o.

Datur facultas Capitulo Osilien. recipiendi dictam cessionem et procedendi ad novam postulationem alterius episcopi iuxata consuetudinem ecclesiae et concordatae nationis Germaniae. Ita quod debeant postulare infra trimestre a tempore cessionis, et postulatus intra simile tempus admissionem a Sede Apostolica petere teneatur, aliquin ius postulandi devolvatur ad quem pertinet.

Vid. A. Camerae

Archiv. Vatic.
 (Archivio di Ga-
 stello) Ann.
 XI caps. a 1 a
 n. 69. 2440
 Originale in per-
 gamena.

Beatissime in Christo Pater et Domine, domine
 Reverendissime. Post humilem commendationem filialis ob-
 servantie nostre continuum incrementum. Commisimus hono-
 rabili Gabrieli Sanchez nostro apud Beatitudinem vestram
 agenti Sanctitati Vestrę quedam exponenda, siuit ab eo
 coram intelligere dignabitur. Iuue cum Venerabilis et illis
 Wilhelmi Marchionis Brandenburgensis coadiutoris ecclesie
 Rigen. postulationem in personam eius super ecclesia Okilien.
 (sic) super factam concernant. Thence eandem Beatitudinem
 q. rogamus enine, ut eidem agenti nostro in eisdem plenam
 fidem habere seque in eo negotio pro pastorali officio suo
 nostri intuitu benignam et clementem exhibere dignetur.
 Quod erga eam et sanctam Sedem Apostolicam omni fi-
 liiali studio et obsequio nostro promerebimur. Cui nos etiam
 affectuose commendamus. Dali in arce nostra regia Praga
 die xiiij mensis Februarii anno Domini M. D. X. X. iij re-
 gnum nostrorum Romani quarto aliorum vero octavo.

E. Ytis V.

humilis et obsequens filius
 Ferdinandus.

[In dorso:] Reverendo in Christo patri et Domino Clemente vij

Diximus proposita. Mercantile Romana et universalia
Salvare. Namque Rursum. Namque natus fuerent diximus.

Sicut Iosephus.

Ferdinande regis regis Willhelmi (15) Brandenburg.
1834. Quod de Ferdinandis ut ex iis Petri regis filii.
etiam Brandenburg.

Archiv. Vatic.
(Archivio di
Castello) Ann. vii
XII caps. 1a
n. 69, 2440.

Originale in
pergamena.

Beatusime in Christo Pater et Dominus, do-
mine reverendissime. Post humilem commendationem
filialis observantie nostre continuum incrementum. Com-
misimus honorabili Gabrieli Sanchez nostro apud Beati-
tudinem vestram agenti Sanctitate vestre quedam expo-
nenda, sicut ab eo coram intelligere dignabitur. Dux cum
Venerabilis et Illu. Wilhelmi Marchionis Brandenbur-
gen. coadiutoris ecclesie Rigen. postulationem in personam
eius super ecclesia Othien. (^{sic}) nuper factam concernant.
Idcirco eandem Beatitudinem V. rogamus enixa, ut eidem
agenti nostro in eisdem plenam fidem habere sequi in eo
negotio pro pastorali officio suo nostri intuita benignam
et clementem exhibere dignetur. Quod erga eam et sanctam
Seadem Apostolicam omni filiali studio et obsequio nostro pro-
meritimur. Cui nos etiam affectuose commendamus. Dat:
in aere nostra regia Praze die xij mensis Februarii an-
no Domini M. D. XXXIII regnum nostrorum Romani qua-
to aliorum vero octavo.

E. S. V.

humilis et obsequens filius
Ferdinandus.

[In dorso:] Reverendo in Christo patre et Domino Ole-
menti vix Divina providentia favissante

Romanæ ac universalis Ecclesiæ Summo Pontifici Domino
nostro reverendissimo.

Locus F sigilli

Ferdinandi regis super Wilhellmo (sic) Brandebur.
gen.

1534. Vel Re Ferdinando de xij di Febr: supra Wil.
helmo Brandenburg.

7

Archiv. Vatic.
Reg. Lateranen.
Calisto III.
vol. 534
fol. 104.

H. Masheim.

2. Galistus etc. Dilecto filio Indoco Hogensten-
electo Osilien. salutem etc. Dum ad universas orbis ecclesias
iuxta debitum pastoralis officii nostros diffundimus cogita-
tus, illarum propensius cura nimur nos angit, quas pro-
priis destitutas pastorebus suspendisse vocationis incommo-
dis subiacere conspicimus, ut illis tales in pastores preficia-
mus, per quorum industriam et solitudinem circumple-
tam ecclesie ipse in spiritualibus et temporalibus feliciter
gubernentur. Dudum siquidem bone memorie Ludolphi
episcopi Osilien. regimini ecclie Osilien. presidente, nos
cupientes eidem ecclie, cum vacaret, per Apostolicę sedis
providentiam utilē et ydoneam presidere personam
provisionem dictae ecclie dispositioni nostre dūimus ex
vīc specialiter reservandam; decernentes ex tunc irritum et
inane si seorsuper huius per quocumque quavis auctoritate
suerter vel ignoranter continget attemptari. Postmodum
vero ecclia predicta per obitum eiusdem Ludolphi episco-
pi, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum
vacante, nos vocatione huiusmodi fidelitatis relatis in
collecta, omnes et singulas electiones et postulationes de-

1

personis quoniamcumque ad predictam ecclesiam, sit va-
cantem, de facto forsan factas, et inde securas quacumque
quatenus de facto processerunt, auctoritate apostolica de fra-
trum nostrorum consilio, cassantes, irritantes et annullantes,
ac causa, irrita et nulla fore declarantes, necnon ad provisio-
nem dictae ecclesie celerem et felicem, de qua nullus preter nos
has vice se intromittere potuit, sive potest, reservatione et de-
creto obstantibus supradictis. Ne ecclesia ipsa longe vacationis
exponatur incommode, paternis et sollicitis studiis intendentes
post deliberationem, quam de preciendo eidem ecclesie per-
sonam utilem, et etiam fructuosam, cum eisdem fratribus no-
stris habuiimus diligentem. Demum ad te fratrem hospitalis
Beate Marie Theotoniorum Ierosolimitani, in minoribus
dumtaxat ordinibus constitutum, qui professionem per fratres
dicti hospitalis emitte solitam, emisisti regularem, et quem
de religionis relo conspicuum, litterarum scientia preditum
vite ac morum honestate decorum, in spiritualibus prouidum
et temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtu-
tum donis novimus insignitum, direximus oculos nostre men-
tis. Quibus omnibus attenta meditatione pensatis, de perso-
na tua nobis et eisdem fratribus nostris ob dictorum tuorum
enigentiam meritorum audeo accepta, prefatae ecclesie de dicta
rum fratrum nostrorum consilio, predicta auctoritate provi-
demus, teque illi precipimus in episcopum et pastorem,
curam et administrationem ipsius ecclesie tibi in spi-
ritualibus

ritualibus et temporalibus plenarie committendo, in illo
qui dat gratias, et largitur premia confidentes quod dirigent
te Dominus actus tuos, prefata ecclesia per tue circumspectio-
nis industria et studium fructuosum regetur utlitter et pro-
spere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et temporali-
bus suscipiet incrementa. Iugum igitur Domini tuis impo-
tum humeris, prompta devotione suscipiens, curam et adminis-
trationem predictas sic exercere studeas solleliter et
prudenter, quod prefata ecclesia gubernatori prorido, et fru-
ctuoso administratori gaudeat se commissionem, tisque preter
eterne retributionis premium, nostram et diote sedis benedi-
ctionem et gratiam exinde uberiori consequi merearis. Datum
rome apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice
milleimo quadringentesimo quinquagesimo octavo, quarto idus
Julii anno quarto.

Simili modo: Vilectis filiis Capitulo ecclesie Osilien sa-
lutem etc.... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis Clero civitatis et diocesis
Osilien salutem etc.... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis populo civitatis et dio-
cesis Osilien salutem etc.... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis universis vasallis eco-
lesie Osilien salutem etc.... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Venerabili fratri archiepiscopo Rigen.
salutem etc.... [omissis]. Dat. ut supra.

2.

Lundi matin. Dilicito filio magister capitulo de statu
Mense Tholomaeorum. Ex voluntate eiusdem ab aliis. [unclear]
ad. Dat ut supra. P. L. X. M. X. X. de. P. M. M.

Archiv. Vaticano
Reg. Veteranorum
Calistus III.
Vol. 534,
fol. 104.

H. Masheim.

Calistus etc. dilecto filio Tadoco Hogensten etc.
etc Osilien salutem etc. Quid ad universas orbis ecclesias in-
sta debitum pastoralis officii nostros diffundimus cogitatus,
illarum propensius cura nimur nos angit, quas propriis
destitutas pastoribus dispendiose vacatio[n]is incommodes su-
biacere conspicimus, ut illis tales in pastores preficiamus,
per quorum industriam et solicitudinem circumspectam ec-
clesie ipse in spiritualibus et temporalibus feliciter guber-
nentur. Quidum signidem bone memorie Ludolphi episcopo
Osilien regimini ecclesie Osilien presidente, nos cupientes
eadem ecclesie, cum vacaret, per ob[m]astolicie Sedis providen-
tiam utili[er] et ydoneam presidere personam, provisionem
dictae ecclesie dispositioni nostre duxiimus ea vice spe-
cialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum et
inane si secus super h[ab]is per quoscumque equi[us]is auo-
ritate sive ter vel ignoranter continget attemptari.
Postmodum vero ecclesia predicta per obtum eiusdem
Ludolphi episcopi, qui extra Romanam Curiam diem
dauit extremum, vacante, nos vacatio[n]e huiusmodi fi-
dignis relativis intellecta, omnes et singulas electiones
et postulationes de personis quorumcumque ad

predictam ecclesiam, si vacantem, de facto forsitan factas,
et inde scuta quocumque, qualiterve de facto processerunt,
auctoritate apostolica de fratrum nostrorum consilio, cassato-
ri, et irritantes et annullantes, ac causa, irrita et nulla, for-
declarantes, neconon ad provisionem dicta ecclesie celarem et fe-
liciem, de qua nullus proter nos hac vice se intromittere potuit,
sive potest, reservatione et decreto obstantibus supradictis.
Ne ecclesia ipsa longe vacationis exponatur, incommodis,
paternis et sollicitis studiis intendeatis post deliberationem,
quam de prefiendo eisdem ecclesie personam utilem et otium
fructuosa, cum eisdem fratribus nostris habuimus diligentem.
Venum ad te fratrem hospitalis beate Marie Theotonicorum
Ierosolimitani, in minoribus dumtaxat ordinibus constitui-
tum, qui professionem per fratres dicti hospitalis emitte so-
litam, eministi regularem, et quem de religionis rebus con-
spicuum, litterarum scientia predictum, vite ac morum
honestate decorum, in spiritualibus providum et tempore
libus circumspectum, aliquae multiplicium virtutum donis
novimus insignitum, direximus oculos nostre mentis. Qua-
bus omnibus attenta meditatione penantis, de persona
tua nobis et eisdem fratribus nostris ob dictorum tuorum
enigentiam meritorum accepta, profata ecclesie de-
dictorum fratrum nostrorum consilio, predicta auctorita-
te prouidemus, teque illi preferimus in episcopum et
pastorem, curam et administrationem ipsius ecclesie

tibi

97

dei in spiritualibus et temporalibus pietatis communib[us],
in illis qui de gratia, et dignitate premia confitentes, quod
dignitate Deum in ecclesia, profita ecclesia per hoc virum
spiritum in ecclesiam, et ecclesiam fructuum regales celli,
et proprie dirigunt, ac grata in ecclesiam spiritualibus
et temporalibus suscipiant uinculum. Regum spiritus Domini
in hoc impossibilem faciunt, prompta devotione, suspicione,
curam et administracionem predictas sic exercere. Eiusdem
seleccio, fideliter et prudenter, quod prefata ecclesia gubernare
solet provide, et fructuoso administratori gaudet se committant,
tique gratia ultime retributiones premium, nostram et deo
Gaudi beatitudinem et gratiam exinde uerius consequi me-
rari. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno incar-
nationis dominice millesimo quadringentesimo quinque-
gesimo octavo, quarto idus Iuli anno quarto.

Simili modo: Vilectis filiis Capitulo eccl[esi]ie Osilien-
salutem etc... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis Clero civitatis et diocesis
Osilien salutem etc... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis populo civitatis et diocesis
Osilien salutem etc... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis universi vasallis eccl[esi]ie
Osilien salutem etc... [omissis]. Dat. ut supra.

Simili modo: Venerabili fratre archiepiscopo Aigen-
salutem etc... [omissis]. Dat. ut supra.

*Simile modo: Dilecto filio magistro hospitalis beate Ma-
rie Theotonicorum Ierosolimitani salutem etc... [omissus]
Dat. ut supra. P. L. x. x. x. x. x. de Varris.*

Archiv Vallio
Reg. Zatoranum
Tome IV.
Vol. 734.
fol. 100.

A. de Portensis.

Tatus oto. Venerabilis fratre episcopo Revallien. et
 dilectis filiis abbati monasterii in Padis Revallien. diocesis ac
 decano ecclie Revallien. salutem etc. Humilibus etc. Exhibita
 siquidem nobis nuper pro parte venerabilis fratris nostri Petri
 episcopi Osilien. petitio continet, quod cum alias ipse prouide
 attendens quod ex defectu nonnullorum canonionum ecclie
 Osilien. et clericorum perpetuorum beneficiorum in eadem
 non residentium, divinus cultus in eadem negligebatur, ipso
 canonicos et beneficiatos non residentes, ad faciendum inibi
 residentiam legitime evocasset, et aliqui ex eisdem contumia
 es fuissent, ipso contumaces canonicatis et prebendis ac
 beneficiis ecclesiasticis, que in dicta ecclie obtinebant, per
 suam diffinitivam sententiam, que nulla provocatione su
 spensa, in rem transiit indicatam, ordinaria auctoritate
 privavit, et amovit realiter ab eisdem, de thesauraria La
 dolpho Nagell, cantoria Andree Bekerwerter, a quibusdam
 canoniciatu et prebenda, Johanni Puseborch; necnon quadam
 perpetua vicaria in ipsa, et de ecclie per huiusmodi pri
 vationem et amotionem tunc vacantibus, Theoderico Bruigh pro
 clericis se gerentibus, dilectis filiis eadem auctoritate contulit,
 et de illis etiam providit. Et deinde cum prefatus episcopus

(1)

dilectos filios Burkardum Trupenicht, tunc prepositum, et Gerardum Gyne ac Johannem Gasse et Johannem Noymkhuse
sen canonicos eiusdem ecclesie propter nonnullos excessus et
delicta, etiam in personam, honorem et famam eiusdem epi-
scopi ac iniuriam dictae ecclesie per eos successive facta et com-
missa, ad se purgandum de eisdem, ad sui presentium legi-
tine evocasset, iisque prepositus et canonici ab huiusmodi ova-
catione ad Tudem Apostolicam, ut dicebatur, appellassent,
et idem episcopus appellatione huiusmodi, quamvis illa
sibi minime intimata fuisset, si de illa constaret delictum
reverenter, et processum coram se habitum suspendit. Post-
modum vero preposito, canonicis et beneficiatis predictis falso
nobis inter alia suggesteribus quod idem Petrus episcopus di-
versa tunc expressa excessus et crimina commisisset, eisque
suis canoniciatibus et prebendis dictae ecclesie et perpetuis bene-
ficiis in eadem, de facto spoliasset. Nos suggestione huiusmo-
di circumventi dilecto filio nostro Francisco Sancti Eustachii
diacono cardinali commisimus, ut constituto sibi de eisdem,
et aliis tunc suggestis, personas predictas sub censuris ecclae-
siasticis moneret, ut possessionem canoniciatum et prebenda-
rum, ac beneficiorum predictorum dictis private dimitte-
rent, et dictum episcopum, ut eos qui in pristinum statum
reponeret, alioquin rebelles censuras huiusmodi incidisse de-
clararet, necon causam et causas, quam et quas ipsi pri-
vati contra dictas personas movere intenderent, audiret
et

et fine debito terminaret, ipseque cardinalis in huiusmodi
causa procedens, certas litteras monitoriales, et in eventum
citatiorias forsan executas contra dictas personas dicit deore-
visse. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat, aliqui ex
predictis nominatis sacrilegio, et aliis gravibus criminibus sint
irretiti, et infamia notati, que in dicta curia nullatenus pro-
bari possent, et etiam propter loci distantiam instructiones
a Livonia ad Urbem via infra unum annum destinari pos-
sent, de meritisque cause huiusmodi commodius in eisdem
partibus, quam in prefata curia liquere possit, pro parte
tam episcopi, quam Ludolfi Nagel, Andree Beckerwerter,
Johannis Dustborch et Theoderici Brenigh predictorum
nobis fuit humiliter supplicatum, ut causam ipsam ab eodem
cardinali ad nos advoare, illamque et causam appellationis
huiusmodi, si qua sit, una cum negotio principali aliquibus
probis viris in partibus illis committere de benignitate aposto-
lica dignaremur. Nos itaque causam predictam ab eodem
cardinali ad nos harum serie advocantes, huiusmodi sup-
plicationibus inclinati, discretioni vestre per apostolica scri-
pta mandamus quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum:
vocatis Burkardo, Gerardo, Johanne Jasse et Johanne Boym
Khuisen ac aliis qui fuerint evocandi, causam predictam in
statu debito resumentes, illamque ulteriori, et causam appella-
tionis huiusmodi, si qua sit, una cum negotio principa-
li audiatis, et appellatione remota debito fine, prout de-

(2)

uire, decidatis, facientes quod decreveritis ab episcopo auditori
tate nostra, ab aliquibus vero prefatis per censuram ecclesie
sticam firmiter observari. Non obstantibus eto.... Dat. Rome
apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice mille
semo quadringentesimo septuagesimo quarto octavo idus Iun
ii anno tertio. F. xiiij Tasson. (sic).

Archiv. Vaticano
Reg. Lateranen.
Sexto IV.
Vol. 734,
fol. 100.

33

A. de Cortesius.

F. *Sixtus etc. Venerabili fratre episcopo Revalien et dilectis filiis abbatis monasterii in Padis Revalien. diocesis ac decans ecclesie Revalien. salutem etc. Humilibus etc. Enhi sita siquidem nobis nuper pro parte venerabilis fratris nostri Petri episcopi Osilien. petitio continebat, quod cum alias ipse provide attendens quod ex defectu nonnullorum canoniorum ecclesie Osilien. et clericorum perpetuorum beneficiatorum in eadem non residentium, divinus cultus in eadem negligebatur, ipsos canonicos et beneficiarios non residentes, ad faciendum inibi residentiam legitime evocasset, et aliqui ex eisdem contumaces fuissent, ipsos contumaces canoniratibus et prebendis ac beneficiis ecclesiasticis, que in dicta ecclesia obtinebant, per suam diffinitivam sententiam, que nulla provocatione suspenda in rem transiit indicatum, ordinaria auctoritate privavit et amovit realiter ab eisdem, de Thesauraria Dulpho Nagell, cantoria Andree Beckerwerter, a quibusdam canonicatu et prebenda, Johanni Duseborch, necnon quadam perpetua vicaria in ipsa, et de ecclesia per huiusmodi privationem et amotionem tunc vacantes, Theoderico Bruigh clericis se gerentibus, dilectis filiis eadem auctoritate constituit, et de illis etiam providit. Et deinde cum prefatus*

(1)

episcopus dilectos filios Berchardum Tripenicht, tunc
proportionum, et Gerardum Gyne ac Iohannem Tasse et Iohannem
Bogunkhoven canonicos eisdem ecclesie propter non
nullus excessus et delicta etiam in personam, honorem et fa-
mam eisdem episcopis ac iniuriam dictae ecclesie per eos
successive facta et commissa, ad se purgandum de eisdem;
ad sui praeventiam legitima evocasset, ipsique propositus
et canonici ab huiusmodi evocatione ad Sedem Apostolicam,
ut dicuntur, appellarent, et idem episcopus appellatione
huiusmodi, quamvis illa sibi minime intimata fuisset,
si de illa constaret delictum reverenter et processum coram se
habitum suspendit. Postmodum vero preposito, canonici et
beneficiatis predictis falso notis inter alia suggestibus quod
idem Petrus episcopus diversa tunc expressa excessus et crimina
commisisset, eoque suis canoniciatibus et prebendis dictae eccl-
sie et perpetuis beneficiis in eadem, de facto spoliaret. Nos sug-
gestione huiusmodi circumventi dilecto filio nostro Franci-
so Sancti Castorii diacono cardinali commisionis, ut con-
stituto sibi de eisdem, et aliis tunc suggestis, personas pre-
dictas sub censuris ecclesiasticis moneret, ut possessionem
canonicatum et prebendarum, ac beneficiorum predicto-
rum dictis privatis dimitterent, et dictum episcopum ut eos
in pristinum statum reponeret, alioquin rebello s censuras
huiusmodi incidisse declararet, neconon causam et causas,
quam et quas ipsi privati contra dictas personas movere

intenderent

intenderent, auferet, et fine debito terminaret; ipseque car-
 dinalis in huiusmodi causa procedens, certas litteras moni-
 torias, et in euentum citatorias fasan executas contra dictas
 personas debito doceret. Cum autem sicut eadem partie
 ultimata aliqui ex predictis nominatis sacrilegio, et aliis
 gravibus crimibus sint irrestiti, et infamia notata, que
 in vita vix nullatenus probari poscent, et etiam propter
 non ultra terram instructiones a Lixonia ad Urbeum via in-
 fra eum amum destituti possent, de meritorum cause
 haec omnes committuntur in eisdem partibus quam in prefata
 via liquere posse, pro parte tam quinque, quam Budel-
 ghi, Nigeli, Andrei Scherwerter, Johannis Dusshorck
 et Theodori Brueghl predictorum nolis fuit humilitate
 supplicatione, ut causam ipsam ab eodem cardinali ad nos
 defensare illaque illaque et causam appellationis huius
 modi, si qua sit, una cum negotio principali aliquibus pro-
 bis vix in partibus illis committere de benignitate apostoli
 a dignaretur. Ne illaque causam predictam ab eodem
 cardinali ad nos harum serie adveniente, huiusmodi sup-
 plitionibus inclinate, directione vestre per apostolica-
 ritate mandamus quatenus vos, vel duos, aut unius vestrum
 vocati Burkardo, Gerardo, Johanne Hess et Johanne Myne
 Khan et alii qui fuerint evocandi; causam predictam
 in statu debito recurrenti, illaque retinere, et causam
 appellationis huiusmodi, si qua sit, una cum negotio
 principali audiatur, et appellatione remota debito fine;

(2)

prout de iure, decidatis, facientes quod deo reverenter ab episcopo auctoritate nostra, ab aliquibus vero prefatis per censuram ecclesiasticam firmiter observari. Non obstantibus etc...
Dat. Rome apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo septuagesimo quarto
octavo idus Junii anno tertio. Fr. xuy Tassten. (sic).

to.
ia
9.
1.

Cardinali Nireno

Archiv. Vatic.
Pauli II brevia
Armar. 39.
vol. 12,
fol. 148 t.

Datus.

Venerabilis frater noster etc salutem etc.

Intellorimus ea que de Ovilem ecclesie vacatione ac Petri illa,
qui vicarius erat episcopi demortui ex Balneio istis hodie
oportene scripsisti. Causam eiusmodi: ut nosti fraternitate
tue commisimus hec ex polonorum robes modo tractare con-
venit, ut te manime annuntiente atque coram aptius consu-
lente, ex bono, ex equo expediantur cupimus, ut tuum ad
nos redditum matureris. Et fraternitatem tuam propterea
expectamus: quam oito incolumem adesse cupimus ex opta-
mus. Dat. bone apud S. Petrum die xiiij maii 1471 anno

7mo

3 dic.

Archiv. Vatic.
Pauli II brevia
Arm. 39,
vol. 12,
fol. 148 t.

Cardinali Nieno.

Dathus.

Venerabilis frater noster salutem etc. In tellerimus ea que de Oriben. ecclisia vacacione ac Petro illo, qui vicarius erat episcopi demortui, ex balneis istis hodie oportune scripsisti. Causam eiusmodi: ut nosti fraternitate tua commisimus; hec ex polonorum rebus, quas modo tractare convenit, ut te maxime amittente atque coram aptius consulente, ex bono, ex quo expediantur cupimus: ut tuum ad nos redditum matures. Et fraternitatem tuam propterea expectamus, quam cito inolumen adesse cuperimus ex optamus. Dat. Rome apud S. Petrum die xxij maii 1471 anno 7mo

Archiv. Vatic.
Pauli II. intrat.
et exiit, vol.
486, fol. 56.

497351
o communi
seruitio eccl
e Ossiliens

Introitus Iulii Mcccclxxij.

Die viij eiusdem habuit prefatus dominus thesaurarius,
dicto domino depositario ut supra recipiente, a reverendo
patre domino P. electo ecclie Ossiliens florenos similes sex
centos quinquaginta pro communi seruitio dictae ecclie,
ad exitum societatis de Franciis de Romana Curia
folios 195 obligato primo folio 220. — — — f. DCL

40

Archiv. Vatic.
Pauli II introit.
et exitus, vol.
486, fol. 56.

349/351
no commun
seritio eccl.
ie Ostiens.

Introitus Iulii Mcccclxxij.

Die vij eiusdem habuit prefatus dominus the-
saurarius, dicto domino depositario ut supra recipiente, a
reverendo patre domino episcopo electo ecclesie Ossiliens-
florenos similes sexcentos quinquaginta pro communi-
seruit dictae ecclesie, ad exitum sotetati de Francia-
otis de Romana curia folio 195 obligato primo folio

220 — — — — — — — f DCL

Archiv
Reg. 9
Nro.
Vol.
fol.

P. de Costa. Nicolaus et Generale libris fratribus Varatens.
et Pomesaniens (sic) ac Lambren.

Dicta
tos decem septen
mune pape eccl
manus Taurorum

41

Archiv.
Reg. 9
Vol. 1
fol.

trobes Varian.

Archiv. Vaticano ^{tit.}
Innocentii VIII ⁷⁵
introitum et omni ⁷⁴
tit., vol. 522, ⁷⁴
fol. 61. ⁷⁵

14.92.

Dicta die [xvi aprilis] habuit florenos sexcen-
tos decem septem auri; bononenos 40 a domino Jo. pro com-
mune pape ecclie Oxiliensis (sic) per dictas manus [per
manus Iauitorum].

R. v. Lxxij. 58.

60

Archiv. lat. 5
Innocentius VIII 14
Acta et ea
est, vol. 522, f.
fol. 61.

1492.

Dicta die [xvi aprilis] habuit florenos excedentes
decem septem auri, sonoreros 40 a domino 30. pro commu-
ne pape ecclesie Oaxilien. (sic) per dictas manus [per
manus Iauolorum].

Ruy Lxxij. 58.

1960-1961
1961-1962
1962-1963
1963-1964

Mesoleius form. *williamsi* Cresson kept as
a type specimen in the U.S. National
Museum.

Pinus pinaster Ait.

Tib comitatu patru regnante Gulio Ricciu
et Gencl. Angl. et Hrc. milite maritione duxo
maritumque est papa nro inde jactuere ali-
quid de rebus exteris per hunc et postulari possum
et ultro item papa. Utrum hancitum te hinc papa impo-
ta. Non fave animi. Quod papa ipso proferre vobis
in dicto certe possit et considerare ea ratione certe valde
aut inde papa quocunq; emere vide vocis specialis brevia
nullatenus permittit. Remissimis per te adi Collegi
ad hanc. Ita nullitate et negligente fidei, ac incavitate
super certe qualitate, a quo te hancum eam reddimus ab eo
item utique in omnium probabilitate non obstantibus que
accipimus. Dat Roma sed mense primario die xxvij mensis
Augusti assumptionis nostre die Domini

J. A. Gilligan

Picta die Subsistere cura nobis primitus supra-
dictum mandatum permissum profite vultum est

Archiv. statu. Vatic.
Arm. 29. III
Vol. 29, nes
fol. 10. b,
t. 6.

Mandatum factum castellano Sancti Angeli de
retinendo res existentes in castro Petri de Borgia capi-
tanei etc.

Pius papa II.

dineles
ij.

Tibi venerabili fratri J. episcopo Osilien. Castri no-
stri Sancti Angeli de Urbe castellano presentium tenore man-
damus, quatenus sub pena nostre indignationis aliquid de
rebus et bonis, que dicuntur et pretenduntur pertinere ad di-
lectum filium Petrum Ludovicum de Boria (scilicet), nepotem dilem-
te. re. domini Calisti pape ij, predecessoris nostri, in dicto ca-
stro positis et existentibus, ex eodem castro extrahere, aut inde
per quemvis amovere sine nostra speciali licentia nullate-
nus permittas. Promissionibus per te alias Collegis cardina-
lium de restituendo et consignando factis, ac iuramento su-
per inde prestito, a quo te harum serie reddimus absolutum,
ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibus-
cumque. Dat. Rome sub anno piscatoris die xx viij mensis
Augusti, assumptionis nostre die decimo.

J. de Vulterres.

Dicta die Baldstarius cursor retulit presentasse su-
modictum mandatum personaliter prefato castellano etc.

Archiv. Vatic.
Balista III
Obligationes
vol. 76,
fol. 156.

Willem

1300.

oblat.

Die xxiiij^{ta} dicti mensis Iulii Petrus de
Alcadote clerus Giennen. diocesis, ut principalis et priva-
ta persona ac vice et nomine domini Iudoci Hoogensten
episcopi Osilien. oblat Camere Apostolice, et Collegio etc. Cardinale
florenos auri de Camera mille tricentos, ad quos dicta
eclesia taxata reperitur, et quinque minuta servicia
consueta. Eorundem autem etc. P. Thinini.

xij.

Archivio della
 Camera del
 Collegio dei
 Vol. 76.
 fol. 756.

Messachay:

idem
 1300.

Die xxvij. ultimamente Iuli Petri de Alba
 iste clericii Giannen dicente, ut principale et private per
 sona av vice et nomine domini Guido Regnante episcopo
 Osilien. obiit Camere apostolorum et collegi etc. florenses
 anni de Camera mille trecentorum ad quas dicta ecclesia tunc
 ante reponitur, et quinque minuta securia consumata. Eorum
 dem autem etc. R. Minini.

Cardinalis
xij.

Archiv. Vatic.
Pauli II
obligationes
vol. 83,
fol. 20.

Mccccclxxij.

Die xvij^a. Junii idem s. d. n. in consistorio secreto ad relationem ap^m domini Veneri providit de eccl^{ia} Osilien. in persona d. Petri de Wegleberch canonici eiusdem eccl^{ie}, vacante per obitum ultimi episcopi extra Romanam Curiam defuneto.

Archiv. Vallio
Pauli II.
Obligationes
vol. 83,
fol. 20.

Mccccxxij.

Osilien.

Die xvij^a Junii idem I. d. m. in consistorio
secretō ad relationem R^mi domini Vireni proridit de
ecclēsia Osilien. in persona d. Petri de Wegberch cano-
nici eiusdem ecclēsiae, vacante per obitum ultimi epi-
scopi extra Romanam Curiam defuncti.

17
nos emper
ycon smot

Archiv. Vatic.
Pauli II,
Obligationes
Vol. 84,
fol. 113.

1471.

Osilien

Die xxvij^a eiusdem [iunii] venerabilis vir
dominus Melchior de Mechari scriptor bullarum et
canonicus Bruxinen, ut principalis et privata persona,
nomine et vice ^{of} patris domini Petri electi ecclesie
Osilien obtulit Camere Apostolice et Iuxo Collegio ^{of} morum
dominorum cardinalium pro communi servitu diote et ^{Card. xviij}
ecclesie ratione perfectionis de persona sua diote ecclesie
auctoritate apostolica per bullas domini Pauli, sub data
xv^o kal. Julii anno septimo facte, florenos auri de Ca-
mera milletrecentos, ad quos dicta ecclesia tanata repe-
ritur, et quinque minuta servitia consueta. Corundem
autem etc.

Baptista de Zuchetis notarius

Die quinta Julii Mcccclxxij balle diote provisionis
Osilien date fuerunt societati Franniottis ^(sic) vole ^(sic)
Romana Curia, et Andreas de Gilis iustator ^(sic) dictae
societatis promisit illico solvere omnia iura tam con-
mune P. N. collegii et minuta etc. B. Zuchetis ^(sic).

2 loc.

50

Archiv. Vallis
Pauli II.
Obligationes,
vol. 84,
fol. 113.

1471.

Con. Die xxij^e eiusdem [iunii] venerabilis vir dominus
Melchior de Mechari scriptor bullarum et canonicus Brabant-
ianus, ut principalis et privata persona, nomine et vice
Re[verendissimi] patris domini Petri electi ecclesie Osilien. obtulit Cas-
mire Apostolice et Iure Collegio opmorum dominorum car-
it. dinarium pro communi servitu dictae ecclesie ratione pre-
fectoris de persona sua dictae ecclesie auctoritate aposto-
lica per bullas domini Pauli; sub data xv^o. Kal. Julie
anno septimo facte, florenos auri de Camera milletcen-
tos, ad quos dicta ecclesia taxata reperitur, et quinque
minuta servitia consueta. Corundem autem etc.

Baptista de Zuchetus notarius.

Die quinta Julie Mccccclxxij Bille dictae provisionis
Osilien. date fuerunt societate Franiotis (sic) vole (sic)
Romana Curia, et Andreas de Gilis iustitor (sic) dicta
societatis promisit illuc solvere omnia iura tam
commune P. N. collegii et minuta etc. B. Zuchetus (sic).

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Pii II
Völ. 502.
fol. 254.

Treveren. advocatio cause.

Archiv.
Eugen
Simeon
castra
Vol
Völ
de Nicodominibus
xij Rome

Pius etc. Venerabili fratri episcopo Arotren.
in diocesi Treveren. residenti, et dilectis filiis deano eccl-
sie Treveren. ac Officiali Confluen. Treveren. dicteris salutem
etc. Humilibus etc... Exhibita siquidem nobis pro parte di-
lecte in xpo filie Elsa de Walpurg monialis monasterii in
Stuba Ordinis Iacobi Augustini Treveren. dicteris, peticio
continebat quod cum olim ipsa Elsa per unam partem
dilectorum filiarum conventus eiusdem monasterii, votis
earum in diversa divisis, in abbatisam dicti monasterii,
tunc certo modo vacantes, electa et ordinaria auctoritate
confirmata fuisset, ac officialis Treveren. dicteris confirmatio-
nis executor dilectam in xpo filiam Elisabeth de Copperstein
monialem dicti monasterii, asserentem se electam, ac de
persona sua eidem monasterio, sic vacanti, per aliam
monasterii in Sprenkelsbach Ordinis et dicteris predi-
ctorum, provisum fuisse; necnon quasdam moniales,
que ipsam Elisabeth elegerant, pro eo quod in admittenda
eadam Elsa (sic) rebelles fuerunt, ac mandatis ipsius offi-
cialis contumaciter parere recusaverant, excommunicaret
ac monasterium ipsum ecclesiastico supposuisset in-
terdicto, necnon ad aggravationem et reaggravationem
legitime ulterius processisset, pro parte ipsius Elisabeth

a primis edit ad Sedem Apostolicam appellatione, et
 filio afferens archiepiscopum Treverum nullum interdicto
 non in dicto monasterio habere causam et causas nullita-
 tis, inquitatis et iniurie, monitionis, examinationis,
 aggravationis reaggravationis et interdicti, neconon electionis
 et confirmationis de persona dicta Elise factarum, ac quotius
 cumque processuum desuper habitorum; neconon quam et
 quas dicta Elisabeth pro se et prefatis electricibus contra
 eandem Sidam omnesque alios, et singulos sua communi-
 tate interesse vel dividim interesse pertantes mouere intendie-
 bat causas venerabili fratre nostro Iuloco episcopo Orléan.
 in Romana [Curia] residenti, etiam cum potestate absolvou-
 di ad castellam, et relaxandi interdictum, si et prout de
 Iure audiendas per nos committi obtinuit. Ipseque Iulodus
 episcopus Iuris ordine pretermisso, una et eadem die cita-
 tione, ad partes in forma solita decrevit, ac Elisabeth et
 moniales eam, ut prefertur, eligentes ab huiusmodi excom-
 municationis sententia absolvit, et interdictum relaxa-
 vit, a quibus quidem absolutione et relaxatione pro parte
 dicta Elisabeth postquam illarum noticiam habuit, ad Sedem
 Apostolicam appellavit eto... [omissis]. Datum Semis
 anno eti. millesimo quadringentesimo quinquagesimo-
 nono tertio Kal. Marti pontificatus nostri anno secundo

X
 G. de Puteo.
 N. Tungen.

A. Zumpf.

Archiv Vaticano
Reg. Vaticano
Pii II.
Vol. 509
fol. 254

Treveren. advocatio cause

le Prodominibus.

Pius etc. Venerabili fratri episcopo et notarii in
diocesi Treveren. residenti, et dilectis filiis decano ecclie Tre-
veren. ac officiali Confluen. Treveren. diversis salutem etc. Illumi-
nibus etc.... Exhibita siquidem nobis pro parte dilecta in xp^o
filie Bise de Walpurg monialis monasterii in Stuba Ordinis
Janeti Augustini Treveren. diocesis, peticio continebat quod cum
olim ipsa Bise per unam partem dilectorum in xp^o filia-
rum conventus eiusdem monasterii, votis earum in di-
versa divisio, in abbatisam dicti monasterii, tunc certo
modo vacantes, electa et ordinaria auctoritate confirma-
ta fuisse, ac officialis Treveren. diocesis confirmationis
executor dilectam in xp^o filiam Elisabeth de Copperstem,
monialem dicti monasterii, asserentem se electam, ac de per-
sona sua eidem monasterio, sic vacanti, per abbatem mo-
nasterii in Sprendersbach Ordinis et diocesis predictorum,
provisum fuisse, nec non quasdam moniales, que ipsam
Elisabeth elegerant, pro eo quod in admittenda eadem Eli-
sa (sic) rebelles fuerunt, ac mandatis ipsius officialis con-
tumaciter parere recusarunt recusaverant excommunicar-
nicasset at monasterium ipsum ecclesiastico supposui-
set interdicto, necnon ad aggravationem et reaggravatio-

nem legitime ulterius processisset, pro parte ipsius
 Elisabeth a premissis extitit ad Sedem Apostolicam
 appellatum, ac falso asserens archiepiscopum Treveren
 nullam iurisdictionem in dicto monasterio habere,
 causam et causes nullitatis, iniuriantis et iniustitiae,
 monitionis, examinationis, aggravationis, reaggravatio-
 nis et interdicti, necnon electionis et confirmationis de
 persona dictae Elise factarum, ac quorumcunque proces-
 sum desuper habitorum; necnon quem et quas dicta Eli-
 sabeth pro se et prefatis electricibus contra eandem Lisam
 omnesque alios, et singulos sua communiter vel duri-
 sim interesse putantes movere intendebat causas vene-
 rabili fratri nostro Todoco episcopo Osilien in Romana
[Curia] residenti, etiam cum potestate absolvendi ad
 cautellam, et relaxandi interdictum, si et prout de jure
 audiendas per nos committi obtinuit. Ipseque Todocus
 episcopus Iuris ordine pretermisso, una et eadem die cita-
 tiones ad partes in forma solita decrevit, ac Elisabeth
 et moniales eam ut prefertur eligentes ab huiusmodi
 excommunicationis sententia absolvit, et interdictum
 relaxavit, a quibus quidem absolutione et relaxatione
 pro parte dictae Elise postquam illarum noticiam
 habuit ad Sedem Apostolicam appellavit etc... [tomis
 sis]. Datum Genes anno eti. millesimo quadringentesimo
 quinquagesimono tertio Kal. Martii pontificatus nostri
 anno secundo.

A. Sumppe.

fe

X. de Pated.
 G. de Pated.
 V. Tungen.

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Pii II
Vol. 503,
fol. 1971.

Osilien. revocatio certarum litterarum.

Papam.

Pius etc. Universis et singulis presentes litteras inspecturis salutem etc. Cum fore Calistus iij predecessor noster, certa electione pretensa de quodam Iohanne Vatelkane facta ad ecclesiam Osilien. penitus iudice annullata vacanti eo modo dictae ecclesie de persona Iodoco (sic) episcopi de venerabilium fratrum suorum missione Romane Ecclesie cardinalium, de quorum numero tunc eramus, consilio solemniter providisset. Nenun codem predecessor, sicut Domino placuit, sublato de medio, nos, divina favente clementia, ad apicem summi apostolatus auctoritatis, prefectionem et provisionem de eodem Iodoco dictae ecclesie Osilien, ut premittitur facta, ratas habuimus atque gratias. Itaque audientes dictum Vatelkanem presumptionis et audacie spiritu ductum, nonnullos principes in suum trahendo favorem falsis et malignis artibus delimitos, ab eis quasdam fortasse litteras impetrasse, quarum favoribus suam rebellionem continuare intendit, et venerabilem fratrem nostrum Iodocum episcopum antedictum extra possessionem et fructum perceptionem sue ecclesie retinere. Nos pro sedis apostolice honore et dicti Iodoci episcopi iustitia, eundem in sue ecclesie pos-

sessione et fructuum perceptione omnino conservare inten-
dentes, dictas litteras, qualescumque sint, revocantes, et nul-
lius esse decernentes roboris, vel momenti, in quantum pro-
visioni apostolice obseruant, cassamus et pro irriter et ina-
nibus habendas esse decernimus et mandamus. Datum Se-
nus anno etc. millesimo quatringentesimo nonagesimo
decimo hal. septembris, pontificatus nostri anno secundo.

Non taxata de mandato domini nostri pape.

M. Amici.

Io. de Tartarinis.

Archiv. Vatic.
 Reg. Vatic.
 Pii II.
 Vol. 503,
 fol. 197^r

Osilien. revocatio certarum litterarum

Papier

Pius etc. Universi et singulis presentes
 litteras inspecturis salutem etc. Cum fe. re. Calistus
 iij predeceutor noster certa electione pretensa de quo-
 dam Johanne Vatelkane facta ad ecclesiam Osilien.
 penitus iuridice annulata vacanti eo modo dicta eccl-
 sie de persona Tadoco (sic) episcopi de venerabilium fra-
 trum suorum sancte Romane Ecclesie cardinalium,
 de quorum numero tunc eramus, consilio solemniter
 providisset. Demum eodem predecessor, sicut Domine
 placuit, sublato de medio, nos, divina favente clementia,
 ad apicem summi apostolatus assumpti, perfectionem
 et provisionem de eodem Tadoco dicta ecclie Osilien, ut
 premittitur, factas ratas habuimus atque gratas. Ita
 que audientes dictum Vatelkanem presumptionis et
 audacie spiritu ductum, nonnullos principes in suum
 trahendo favorem falsis et malignis artibus delinitos,
 ab eis quasdam fortasse litteras impetrasse, quarum fa-
 voribus suam rebellionem continuare intendit, et vene-
 rabilem fratrem nostrum Tadocum episcopum antedictum
 extra possessionem et fructuam perceptionem sue
 ecclie retinere. Nos pro sedis apostolice honore

et dicti fiduci episcopi iusticia, eisdem in sece ecclésie possesso-
ne et fructuum perceptione omnino conservare intendentes, di-
ctas litteras, qualibetcumque sint revocantes, et nullius esse de-
cumentos rebatur, vel momenti, in quantum provisioni aposto-
licae distinet, ceteramus, et pro irribus et inanibus habendas
esse decernimus et mandamus. Datum Tonis anno octo-
milllesimo quadringentesimo nonagesimo decimo Kal. se-
ptembrie pontificatus nostri anno secundo.

Non taxata de mandata domini nostri pape.

M. Amici:

Jo. de Tartarinis.

Archiv. Vatic.
 Reg. Vatic.
 Eugenii IV.
 vol. 379.
 fol. 11b.

Eugenius etc. Ad futuram rei memoriam?
 Sane dandum licet nos ecclesie Osilien. tunc per obitum bone
 memorie Johannis [episcopi] extra Romanam Curiam de-
 functi, pastoris solatio destituta de persona venerabilis fra-
 tris nostri Johannis Osilien. nunc episcopi auctoritate apo-
 stolica providissimus, proficiendo ipsum dictae ecclesie in epi-
 scopum et pastorem; tamen quidam iniquitatis filius Ju-
 dolphus dictam Osilien. ecclesiam de facto ausu temerario oc-
 cupavit, eamque occupatam detinet in anime sue et oviu[m]
 dictae ecclesie preiudicium, in vilipendium provisionis nostre
 ac nostrum et Sedis Apostolice contemptum. Ceteri igitur ma-
 le et inutiles agricole de vinea Domini sint ceciendi, ac le-
 gi rapaces repellendi ab ovibus xpi, ne secum ceteros in per-
 ditionem trahant. Nos quorum interest circa talia oportuno
 remedio providere et comprimere malignantum temerita-
 tem volentes, ut propositio de dicto Johanne utique viro utili
 et idoneo per nos dictae ecclesie facta sortiatur effectum
 suum; omnes et singulos dictae ecclesie canonicos, officiales
 et ministros ac communitatem Osilien, milites quoque et
 vasallos, iudices, burgimagistros, consules, universitates
 ac ipsius ecclesie subditos quoscumque, qui ipsi Ludolphi

— 1 —

aliquo fidelitatis aut vasalligii iuramento racione dicto et
debet astrixi essent, vel prouisum debet diligati, aut ipsi Hu-
dolphi iuramento huiusmodi prestissimorum, vel omnibus et sing-
ulis iuramentis et obligacionibus huiusmodi quacunquera-
tione, modo vel cause prestiti et habiti, auerterate apostolica
ex corde scientie presentium tenore absolvimus, et etiam libe-
ramus, ac liberatos et absolutos esse declaramus illaque decerni-
mus nullius fuisse aut esse rotors vel momenti. Mandantes
canonicis, officiabilis, ministeriis, communictati, ministris mili-
tibus, vasallis, iudicibus, burgimagiistris, consubillis, universitati-
bus et subditis prefatis, sub pena maledictionis eternae, quati-
nus prefato Hudolpho in nullo quandum ecclesiam Osiensem
concernit, parcant, obediant vel intendant, neque dent audi-
liam, consilium vel favorem, neque ipsum pro episcopo ha-
beant, teneant, tractent aut reverentur. Sed ipsius Johan-
nem in suum verum et legitimum episcopum recipiant et
admittant, operaque et operam dantes officiales, ut ad ecclesiam
ipsam quanto tuis, etiam sub penit pennis premisis recipiantur
et admittantur, et ut tales tractent in omnibus, eisque debitas
obedientiam et reverentiam impendant et honore debito pro-
sequantur neconon debita fidelitatis iuramenta prestant et
consueta servitia prebeant, ut sic facientes et Boni xpifideles
dici possint sub vero pastore constituti, et a Deo suorum deli-
ctorum veniam valeant promereri. Nulli ergo eto nostrorum
abolutionis, liberationis, declarationis constitutionis et man-
dato

late infringere vel ei auctu temerario contraire. Si quis au-
tem etc. Dat. Rome apud Sanctum Petrum anno incarnationis
nix dominice millesimo quadringentesimo quadragesimo-
seculo quarto idus decembres pontificatus nostri anno sexto
decimo.

Collationata D. Parvijohannis.

Xgolonus.

W. Gregorii.

L. de Castelions.

dati infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis aud
tem etc. Dat. Rome apud Sanctum Petrum anno incarnatio
nis dominice millesimo quadringentesimo quadragesime
sento quarto idus decembris pontificatus nostri anno sexto
decimo.

v
x
x

Collationata P. Parvijohannis.

Vigolinus.

L. de Castilione.

W. Gregorii.

— 2 —

Archiv. Vallo
Reg. Vallo
Eugenii IV.
Vol. 372.
fol. 11v.

Eugenius etc. Ad futuram rei memoriam
Sane adrum dicit nos ecclesie Osilien. tunc per obtium bone
memorie Johannis [episcopi] extra Romanam Buriam de-
functi, pastores solatiæ destituti de persona venerabilis fra-
tris nostri Johannis Osilien. nunc episcopi auctoritate apo-
stolica providimus proficiendo ipsum dicto ecclesie in episco-
pum et pastorem; tamen quidam iniquitatis filius Ludolpho
phus dictam Osilien. ecclesiam de facto ausu temerario occu-
pavit, eamque occupatam detinet in anime sue et ovium di-
cte ecclesie preindictum. in vilipendium provisionis nostre
ac nostrum et sedis apostolice contemptum. Cum igitur ma-
li et inutiles agricole de vinea Domini sint eiciendi: ac lu-
pi rapaces repellendi ab ovibus X. p[ro]c. ne secum ceteros in
perditionem trahant. Nos quorum interest circa talia
opportuno remedio providere et comprimere malignantium
temeritatem volentes, ut provisio de dicto Johanne utique
viro utili et ydoneo per nos dicta ecclesie facta sortiatur
effectum suum; omnes et singulos dicta ecclesie canonicos,
officiales et ministros ac communitatem Osilien. milites
quoque et vasallos, iudices, burgimastros, consules, univer-
tates ac ipsius ecclesie subditos quoscumque, qui ipsi Ludolphe

aliquo fidelitatis aut vasalagii iuramento racione dicto ecclae
sie astricti essent, vel quomodolibet obligati, aut ipsi Ludol-
pho iuramenta huiusmodi prestitissent, ab omnibus et sim-
ulis iuramentis et obligationibus huiusmodi quacumque ra-
tione modo vel causa, prestitis et habitis, autoritate apostolica
ex certa scientia presentium tenore absolvimus et etiam libera-
mus, ac liberatos et absolutos esse declaramus illaque decerni-
mus nullius fuisse aut esse roboris vel momenti. Mandantes
canonicis, officialibus, ministris, communitatibus, militibus, vasallis,
iudicibus, burgimagiistris, consulibus, universitatibus et sub-
ditis prefatis, sub pena maledictionis eterne, quatinus pre-
fato Ludolpho in nullo quantum ecclesiam Osilien concer-
nit, parcent, obediant vel intendant, neque dent auxilium,
consilium vel favorem, neque ipsum pro episcopo habeant
teneant, tractent aut reverentur. Sed ipsum Johannem
in suum verum et legitimum episcopum recipiant et ad-
mistant, operaque et operam dantes efficaces, ut ad ecclesiam
ipsam quanto tuis, etiam sub penis premissis recipiantur et
admitantur, et ut tales tractent in omnibus, eisque debitas
obedientiam et reverentiam impendant et honore debito
prosequantur neconon debita fidelitatis iuramenta prestant
et consuetuta servitia prebeant, ut sic facientes et boni xp̄stip-
deles dici possint sub vero pastore constituti, et a Deo suo-
rum delictorum veniam valeant promiceri. Nulli ergo
etc. nostrorum absolutionis, liberationis, declarationis.

constitutionis

constitutiones et mandatae infringere vel ei ausu temerario
contraire. Si quis autem etc. Dat. Rome apud Sanctum Pe-
trum anno incarnationis dominice millesimo quadrage-
magesimo quodagesimocento, quarto idus decembris non
tificatus nostri anno sentedecimo.

v
x
x Collationata. P. Parvijohannis.

Ugolinus.
W. Gregorii

Z. de Castilione.

— 2 —

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Pii II
vol. 498,
fol. 206.

Sollitus.

Pius episcopus seruus servorum Dei. Ad fu-
turam rei memoriam. Pastorale officii debitum nos excitatis
et ipseordo ratione expandit, ut ita providere curremus quod
promotiones episcoporum per Sedem Apostolicam de personis
benemeritis facte, ac littere eis concessae, omnibus sublati impe-
dimentis, suum debitum sortiantur effectum, et cainde per es-
cum industriam circumspectam ecclesie eis commissae preser-
ventur a noxiis, et felicibus eventibus ingiter gratulentur, teme-
ritasque insolentum et perverseorum digne correctionis verbo-
re castigetur. Dudum siquidem bone memoriae Ludolphi
episcopo Ossiliensi regimini ecclesie Ossiliensis presidente fe-
lici recordationis Calistus papa iii, predecessor noster, cupiens
eisdem ecclesie, cum vacaret, per Apostolicę Sedis providen-
tiam utili et idoneam presidere personam, provisionem
diote ecclesie ordinationi et dispositioni sue reservavit
specialiter, decernens eti... Postmodum vero ecclesia predicta
per obitum eiusdem Ludolphi episcopi, qui extra Romanam
Curiam debitum nature percolvit, vacante, idem Calistes
predecessor de persona dilecto filio Todoris⁽⁵⁴⁾ Hogensteign electo
Ossiliensis, tunc fratis hospitalis beate Marie Theotonicorum
Ierosolimitan, in minoribus ordinibus constituti de fratribus
suorum consilio, de quorum numero tunc eramus, eidem

—

ecclie Osilien apostolica auctoritate per suas litteras prouidit, ipsumque illi preficit in episcopum et pastorem, curam, regimen et administrationem ipsius ecclie sibi in spiritu abus plenarie committendo, omnes et singulas electiones et personas quorumcunque aliorum ad predictam eccliam sic vacantem, de facto forsan factas, et inde seuta quecumque, quatinus de facto processerant, eadem auctoritate, et de predictorum fratribus consilio cassando, irritando et annullando, ac cane, irrita et nulla fore declarando. Et deinde nos qui dicto Balisto predecessor, sicut Domino placuit, rebus humanis exempto, fuiimus ad apicem summi apostolatus, divina favente clementia, assumpti, tenorem litterarum predictorum de verbo ad verbum aliis nostris litteris ferimus et decernimus quod eidem tenori, sic inserto, in iudicio et extra plena fides adhiberetur, et illi staretur sicut originalibus litteris Balisti predecessoris huiusmodi si forent exhibite vel ostense, prout in singulis litteris predictis, quarum omnium tenor, data et effectus, ac si de verbo ad verbum insererentur presentibus, ex certa nostra scientia habemus pro sufficienter expressis, plenius continentur. Postmodum vero cum dilecti filii Ludolphus Vatzel et Marguarodus Gunel canonici osilienses ac nobilis vir Nicolaus Takul miles ex parte electi filii Johannis Vatzekanne asserentes se ad predictam eccliam, sic vacantem, per dilectos filios Capitulum eiusdem ecclie fuisse canonice electum electionem de eo factam huiusmodi per nos confirmari, ac pro visionem

sionem et perfectionem de persona Godori factas huiusmodi
ex certissimo per eos nobis expositis causis retractari, ac de
persona dicti Johannis, ut prefector electi, eidem ecclae pro-
videri se numero postulassent. Nos dilecto filio nostro Guil-
lermo tituli Sancti Martini in Montibus presbytero cardinali
commissimus (sic) ut causam electionis et retractationis huiusmo-
di audiret, et quid in ea reperiret veritate fuliri nobis refer-
ret. Quapropter attendentes prefatos numeros, nedium in con-
sistorio nostro secreto, nobis cum fratribus nostris cardinalibus
presentibus, verum etiam scorsum apud singulos cardinales
ad plenum fuisse auditos, pensantesque propterea fidelicem
relationem prefati Guillermi cardinalis, quam auditis hincin
de partibus, et examinatis testibus, et facto desuper processu
in consistorio huiusmodi, nos, ut moris est, fecit satis evi-
denter apparebat (sic) electionem de [persona dicti] Johan-
nis factam huiusmodi ex pluribus capitibus irritam et
nullam fore, provisionem quoque et perfectionem per dictum
Balistum predecessorum de persona ipsius Godori factas huius-
modi rite processisse, nullamque legitimam subesse cau-
sam quarum venirent retractande ymo potius approbante.
Idcirco ad omnem ambiguitati tollendum dubium, ut pro-
visio et prefectio de persona facte huiusmodi, omnibus subla-
tis impedimentis, suum sortiantur effectum electionem
de ipso Johanne factam et inde secunda quemcumque irrita prout
sunt, et fuerint, habentes et reputantes provisionem, cassatio-
nem, irritationem, annulationem et declarationem Balisto

per confitentes [est] inde secuta quecumque motu proprio, et ex
extra nostra scientia auctoritate apostolica tenore presentium,
equitate et iustitia suadentibus, ac alias et humanis nobis no-
tes et persuadentibus causis, approbamus et ratificamus, et per-
petua firmitatis robore subistere decernimus, ipsique Johanni;
et aliis quibusvis sua communiter vel divisionem interesse pu-
tentibus cuiuscumque etiam status, gradus, ordinis vel pre-
mierante fuerint super eadem ecclesia illiusque regimine et
administratione perpetuum silentium imponimus; ita quod
de illis ac de ipsius ecclesie fratribus, redditibus, proventibus,
iuribus et obventionibus, aut aliis quibuscumque bonis mobile-
bus vel immobilebus ac aliis rebus ad ipsam ecclesiam de-
ire vel consuetudine spectantibus, eiusque iurisdictione directe
vel indirecte, publice seu occulte quovis quesito colore, sub ex-
communicationis late sententie ac aliis infrascriptis penis, quas
contrafacentes in rebello, aut consilium, auxilium vel fa-
vorem prestantes ex ipso incurere volumus. Postquam pro
parte prefati Jodeci (^{sic}) episcopi desuper fuerint requi-
site verbo vel in scriptis coniunctim vel divisione nulla
tenus se intromittat seu intromittant. Et nichilominus
venerabilibus fratribus nostris archiepiscopo Nigen. et episo-
co Buromen. et dilecto filio magistro Zivonic mandamus
quatenus ipsi vel alter eorum per se vel alios ipsi Jodeci
electo efficacis defensionis presidio assistente, ipsum Jode-
cium vel procuratorem suum eius [Domine] in corporalem
realem possessionem

potestidem realem et actualem possessionem prefate eccl^{ie}
sic illiusque regiminis et administrationis bonorum tam
in spiritualibus quam in temporalibus auctoritate nostra
inducant et defendant inductum, amoto exinde prefato
Johanne et quolibet alio detentore ab eisdem, faciantque
ipsi Tedoco vel dicto eius procuratori de fractibus, redditibus,
proventibus, iuribus et obventionibus et aliis spectantibus su
predictis mense episcopali dictae eccl^{ie} integre responde
ri. Neconon Tedoco a prefatis Johanne, Capitulo ac etiam Cle
re et populo civitatis et diocesis Osilien obedientiam et re
verentiam debitas et devotas, neconon a vasallis et aliis sub
ditis eiusdem eccl^{ie} consueta servitia et iura exhiberi,
ipsumque Johannem et quolibet alios contradictores cui
ipsiusque similiter status, gradus, ordinis, preminentie
seu nobilitatis fuerint per excommunicationis, suspensio
nis et interdicti, neconon privationis canonicatum et pre
bendarum ac dignitatum, personatum, administrationum
et officiorum aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum,
que obtinent, ac perpetue inhabilitatis ad illa, ac alia
similia vel dissimilia beneficia obtainenda, ac etiam pe
cuniarum classi christianorum contra turcos applican
derum, aliasque formidabiliores, de quibus eis videbitur
penas, sententias et censuras, sublati cuiusvis applica
tionis, diffugii vel protestationis obstaculo, auctoritate
nostra comprehendere. Ita etiam quod archiepiscopus

et episcopos predicti, et eorum alter canoniciatus et pre-
bendas ac dignitates, personatus, administrationes, officia
necnon alia beneficia huiusmodi; dum et quotiens per
huiusmodi penarum incursum vacaverint, personis yolo-
neis etiam quecumque quotcumque et qualiaunque eccl-
esiastica beneficia obtainentibus et expectantibus auctoritate apo-
stolica conferre, et eis de illis providere, ac omnia alia et sim-
ilia circa ea necessaria et quomodo libet opportuna facere
et exequi possint, et valeant, super quibus omnibus eis et
eorum cuiilibet harum serie concedimus facultatem. Invoca-
to etiam ad premissa, quotiens opus fuerit, auxilio brachii
secularis. Non obstantibus etc... Datum Rome apud San-
ctum Petrum anno incarnationis dominice millesimo
quadragestoimo quinquagesimo octavo, decimo kalen-
das Ianuarii pontificatus nostri anno primo.

LX
Fabritius.

S. Therunda.

71

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Pii II
vol. 498,
fol. 206-

Solius.

Pius episcopus servus servorum Dei. Ad fu-
turam rei memoriam. Pastoralis officii debitum nos excitat,
et ipse ordo rationis exposcit, ut ita prouidere curemus quod pro-
motiones episcoporum per Iedem Apostolicam de personis beneme-
ritis factis ac littere eis concessae, omnibus sublatis impedimen-
tis suum debitum sortiantur effectum, et exinde per eorum
industriam circumspectam ecclesie eis commisso preserventur
a noxiis, et felicibus eventibus ingiter gratulerentur, temeritatemque
insolentium et perversorum digne correctionis verbere casti-
geratur. Nudum siquidem bone memorie Ludolphi episcopi
Ossiliensis regimini ecclesie Ossiliensis presidente felicior re-
cordationis Calistus papa iii, predecessor noster, cupiens
eidem ecclesie, cum vacaret, per Apostolicę Sedis providentiam,
utiliem et idoneam presidere personam, provisionem dicta ec-
clesie ordinationi et dispositioni sue reservavit specialiter, de-
cernens eum.... Postmodum vero ecclesia predicta per obitum
eiusdem Ludolfi episcopi, qui extra Romanam Curiam
debitum nature persoluit, vacante, idem Calistus predecessor
de persona dilecti filii Gedoci (sic) Hoogensteyn electo Ossi-
lien., tunc fratris hospitalis beate Marie Theotonicorum
Ierosolimitan., in minoribus ordinibus constituti de fra-
trum suorum consilio, de quorum numero tunc eramus,

72

videm ecclesie. Quibus apostolica auctoritate per suas litteras proridit, ipsiusque illi preficit in episcopum et pastorem, curam regimur et administrationem ipsius ecclesie sibi in spiritualibus plenarie committenda, omnes et singulas electiones et personas quicunque aliquum ad predictam ecclesiam, sic vacantem, de facto fassas, et inde scuta quicunque, quatenus de facto procedant, eadem auctoritate, et de predictorum fratrum consilio casando irritando et annullando, ac cassa, irrita et nulla fore declarando. Et deinde nos qui dicit Baliste predecessor, sicut domino placuit, rebus humanis excepto, fuisse ad apicem summi apostolatus, divina favente almentia, assumpti, tenorem litterarum predictarum de verbo ad verbum alias nostris litteris ferimus, et decernimus quod eidem tenori, sic inserto, in iudicio et extra plena fides adhiberetur, et illi starctur sicut originalibus litteris Baliste predecessoris huiusmodi si forent exhibite vol estense, prout in singulis litteris predictis quarum omnium tenor, data et effectus, ac si de verbo ad verbum insererentur presentibus, ex certa nostra scientia habemus pro sufficienter expressis, plenius continetur. Postmodum vero cum dilecti filii Ludolphus Nagel et Marguardus Guel canonici osilienses ac nobilis viri Nicolaus Jakul miles ex parte dilecti filii Johannis Vatelkonne asserentes se ad predictam ecclesiam, sic vacantem, per dilectos filios Capitulum eiusdem ecclesie fuisse canonice electum
electionem

electionem de eo factam huiusmodi per nos confirmari, ac
provisionem et perfectionem de persona dicti factas hu-
iusmodi ex certis tunc per eos nobis expositis causis retro-
stari, ac de persona dicti Johannis, ut preferetur electi, eadem
ecclie provideri se penumero postulassent. Nos dilecto filio
nostro Guillermo tituli Sancti Martini in Montibus presby-
tero cardinali commissimus (sic) ut causam electionis et re-
tractationis huiusmodi audiret, et quid in ea reperiret ve-
ritate fulciri nobis referret. Biapropter attendentes pre-
fatos nuncios, nedum in consistorio nostro secreto, nobis cum
fratribus nostris cardinalibus presentibus, verum etiam
scorsum apud singulos cardinales ad plenum fuisse auditos,
pensantesque propterea fidem relationem prefati Guili-
lermi cardinalis, quam auditus hincinde partibus, et ex a-
minatis testibus, et facto desuper processu in consistorio
huiusmodi, nos, ut moris est, fecit satis evidenter apparebat
(sic) electionem dicti de [persona dicti] Johannis factam
huiusmodi ex pluribus capitibus irritam et nullam fore,
provisionem quoque et perfectionem per dictum Calistum
predecessorem de persona ipsius dicti factas huiusmodi
rite processisse, nullamque legitimam subesse causam
quarum venirent retractande ymo potius approbande.
Itcirco ad omnem ambiguitatis tollendum dubium, ut
provisio et perfectio de persona facte huiusmodi, omnibus
substatim impedimentis, suum sortiantur effectum, electio-

nem de ipso Johanne factam et inde secura quecumque
 irrita prout sunt, et fuerunt, habentes et reputantes, prou-
 sonem, cassationem, irritationem, annulationem et declara-
 tionem Calisto predecessoris huiusmodi, necnon singulas suas
 litteras de superconfectas [et] inde secura quecumque motu
 proprio, et ex certa nostra scientia auctoritate apostolica tenu-
 re presentium, equitate et iustitia suadentibus, ac alias
 et humanis nobis notes et persuadentibus causis, appro-
 bamus et ratificamus, et perpetue firmitatis robore sub-
 sistere decernimus, ipsique Johanni, et aliis quibusvis sua
 communiter vel divisiim interesse putantibus cuiuscum-
 que etiam status, gradus, ordinis vel preeminentie fue-
 rint super eadem ecclesia illiusque regimine et admini-
 stratione perpetuum silentium imponimus; ita quod
 de illis ac de ipsius ecclesie fructibus, redditibus, proventi-
 bus, iuribus et obventionibus, aut aliis quibuscumque bonis
 mobilibus vel immobilibus ac aliis rebus ad ipsam ecclae-
 siam de iure vel consuetudine spectantibus, eiusque in-
 sidictione directe vel indirecte, publice seu occulte quovi-
 quesito colore, sub excommunicationis late sententie
 ac aliis infrascriptis penis, quas contrafacentes in re-
 belles, aut consilium, auxilium vel favorem prestantes eo
 ipso incurvare volumus. Postquam pro parte prefati Iudeci
 (sic) episcopi desuper fuerint requisiti verbo vel inscriptio
 coniunctum vel divisiim nullatenus se intromittat seu intro-
 mittant. Et nichilominus venerabilibus fratribus nostris
 archiepiscopos

archiepiscopo Rigen: et episcopo Curomen: et dilecto filio magistro Livonie mandamus quatenus ipsi vel alter eorum per se vel alios ipsi Todecio electo episcopis defensionis processio assistentes, ipsum Todecium vel procuratorem suum eius [famini] in corporalem, realem et actualem possessionem prefate ecclesie illiusque regiminis et administrationis bonorum tam in spiritualibus quam in temporalibus auctoritate nostra inducere et defendant inductum amoto exinde prefato Johanne et quotlibet alio detentore ab eisdem faciantque ipsi Todeco, vel dicto eius procuratori de fructibus, redditibus, proventibus, iuribus et obuentiis unius et aliis spectantibus supradictis mensis episcopali dicta ecclesie integre responderi. Necnon Todeco a prefatis Johanne, Capitulo ac etiam Clero et populo civitatis et diocesis Osilien. obedientiam et reverentiam debitas et devotas, necnon a vasallis et aliis subditis eiusdem ecclesie consueta servitia et iura exhiberi; ipsumque Joahinem et quotlibet alios contradictores cuiuscumque similitudines, gradus, ordinis, preminentie seu nobilitates fuerint per excommunicationis, suspensionis et interdicti, necnon privationis canoniciatum et prebendarum ac dignitatum, personatum, administrationum et officiorum aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, que obtinent, ac perpetue inhabilitatis ad illa, ac alia similia vel dissimilia beneficia obtinenda, ac etiam pecuniarum classi chri-

Minorum contra turcos appollaudatum; aliquae for
midabiles, de quibus et cibis per nos, tentatrices et
cuneras, sublato eorum appellatio, diffigie vel pre
dictationis obstante auctoritate nostra comprehendit. Ita
etiam quod archidiocesis et episcopatus predicti, et eorum
alii canonici et predicatorum ac dignitatis, personatus,
administrationes officia necnon alia beneficia huiusmodi
cum et quatuor per huiusmodi penarum incursum vaca
verint, personis ypsilonis etiam quecumque quatuor et
quacumque ecclesiastica beneficia obstantibus et expa
stantibus auctoritate apostolica conferre, eos de illis provide
re ac omnia alia et singula circa ea necessaria et quomodo
adibet opportuna facere et enique possem, et valent, super
quibus omnibus eos et eorum cibilibet parum teria concedi
mus facultatem. Invocato etiam ad premisa, quatuor
opus fuerit, annis brachii secularis. Non obstantibus
etc... Datum Rome apud Sanctum Petrum anno incarna
tiois dominica millesimo quadringentesimo quinquage
simi octavo, decimo Kalendas Ianuarii pontificatus nostri
anno primo.

LX

Fabritius.

J. Therunda.

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Pii II. vol.
474, fol.
296 f.

✓ Lucca

Pius eti. Venerabili fratri Iodoco episcopo
Osilien salitem etc. Et si quibuslibet personis ecclesiasticis
ex iniuncto nobis desuper apostolice servitutis officio oportu-
ne defensionis presidio assistere teneamur, prestantius tamen
nos invigilare convenit, ut cathedralium ecclesiarum anti-
stites, qui in partem sollicitudinis pastoralis evocati nobisuum
officii nostri onera parteuntur in suis iuribus conserventur,
et que contra eos perversorum malignitate indebet attempteda-
ta fore conspicioimus congrue provisionis remedio succidantur.
Hudum siquidem bone memorie Iudolphi episcopo Osilien
regimini Osilien ecclesie presidente fe. re. Balistus papa
ij predcessor noster, cupiens eidem ecclesie cum vacaret,
per Apostolice Sedis prouidentiam utilim et idoneam pre-
sidere personam, provisionem dictae ecclesie ordinationi
et dispositioni sue specialiter reservavit, decernens ea tunc
irritum et inane si secus super his per quoscumque qua-
vis auctoritate scienter vel ignoranter contingeret attemptari.
Postmodum vero predicta ecclesia per obitum eiusdem Iudol-
phi episcopi, qui extra Romanam Curiam nature debitum
persoluit, vacante, idem Balistus predcessor de fratrum suo
rum consilio, de quorum numero tunc eramus, eidem ecclesie
Osilien de persona tua duxit auctoritate apostolica prouiden-

[1]

dum, proficiendo te eidem ecclesie in episcopum et pastorem,
omnesque et singulas electiones et postulationes de quibusvis
aliis personis ad predictam ecclesiam, sic vacantem, de facto
forsitan factas et inde secura, cassa et irrita, prout erant, fuis-
se et esse eadem auctoritate declaravit facientes per te senten-
tias, censuras et penas in subditos et rebelloz etiam approbando.
Et deinde nos, qui predicto predecessor, sicut Domino placuit,
rebus humanis exempto, prius ad apicem summi apostola-
tus assumpti, postquam nonnullos nuncios, oratores, advocates,
procuratores ac fautores dilectorum filiorum prepositi, decani
et Capituli ecclesie Osilien postulantes electionem et provisio-
nem de persona tua factas retractari, et quandam contra reser-
vationem et decretum predicta factam electionem de persona
Johannis Vatelkane, qui se gerobat pro electo, tanquam canonici-
cam admitti et confirmari in consistorio nostro et extra, ac ad par-
tem, quotiens opus fuit, audiueramus, licet petitiones ipsorum
rationi et equitati minime convenienter, volentes tamen dene-
gate iusticie amputare, querelam, causam inter te et Johan-
num predictos super iuribus asserte electionis predictae dilecto
filio nostro Guillermo tituli Sancti Martini in Montibus pre-
sbytero cardinali, ad ipsius Johannis instantiam audiendam
commisimus et fine debito terminandam, qui auditis hinc
inde productis et allegatis, cognitisque cause meritis, et iuri-
bus utriusque partis mature discursis, postquam facto desuper
processu, demum nobis super premissis omnibus in consistorio
nostro

nostro relationem fecerat ex more fidem. Nos premissis omni-
bus ac aliis circumstantiis universis, que circa ea fuerant atten-
tende, diligenter consideratis in prefato consistorio de ipsorum
fratrum consilio provisionem et perfectionem de persona tua me-
morate ecclesie, ut premititur, factas eadem auctoritate, exigue-
te iustitia, approbaeimus et confirmavimus, et prefato Johanni
super regimine dictae ecclesie perpetuum silentium imposui-
mus, cum certa tunc adiectione penarum; prout in nostris
inde confectis litteris plenius continetur. Cum autem sicut
fidei ignorum nuper relatione accepimus licet Capitulum, ca-
nonici, vassalli et nonnulli subditi te ad ipsius ecclesie possessio-
nem admitterint et receperint, tibique in personam procura-
toris tui obedientiam, fidelitatem, consueta iuramenta ac ho-
magia delata prestiterint, dicteque ecclesie possessionem pro-
magna parte assignaverint, tamen prefatus Johannes ab eisdem
provisione, approbatione, confirmatione et silencii impositione
temere et de facto duxerit appellandum, ac in reprobum sen-
sum datus certa casta, possessiones et bona eiusdem ecclesie
occupare presumpserit, ac nonnullorum ipsius in ea parte con-
pliium presidio fretus et assistentia, te parte possessionis tibi tra-
dite spoliaverat, predisque, incendius et homicidiis subditos
ecclesie predictae invaserit, atque in nos et sedem Apostoli-
cam verba maledica et blasphemias proferre non erubuerit,
in ferra et ignibus dictam ecclesiam et eiusdem bona devastando,
nobilibus quoque et vassallis, tibi ut premititur, fidelitatis in-
ramento astrictis minime resistantibus, temerariis ausibus

antidicti. Nos attendentes parum esse iura sancire nisi sit
qui eadem tecatur, et quos in ipsius nostris litteris deputavimus in-
dices ad illorum executionem omnino tam minime processu-
us et propterea necnon ea tollerancia et impunitate in cendo-
rum, predarum, homicidiorum, blasphemie et aliorum malorum
et scandalorum huiusmodi Johannem predictum magis, ac mo-
gis instaurare in dies in nostrum et Iudeis predictis vilipendium,
et contemptum, ac haec et dicta ecclesie Osilien preiudicium,
lampsum pariter et iacturam pernitiosumque exemplum
et scandalum plurimorum, ac volentes super his de oportuno
remedio providere, motu proprio appellationem per ipsum
Johannem interpositam huiusmodi, est prefetur, nullam et
invalidam fuisse et eue auctoritate prefata ex certa scientia de-
clarantes, ac ipsam pro infecta et ineffacie haberi decernens,
et per eam dictum Johannem nullatenus se protegere, aut
quovis colore causam contra te agere, vel te eccliam et bona
predicta inquietare, invadere, aut detinere posse decernentes.
paternitati tue presentium tenore committimus et man-
damus quatenus predictum Johannem Vatellanem intrusum
et quoscumque alios canonicos, vassallos et subditos predictos,
et eorum complices, adherentes ac assistentes et alios tibi fide-
litatis iuramento astructos, qui prefata incendia, homicidia
ac predas fieri permittunt, nec illa pro posse propulsant.
Contradictores quoque ac eis in premisis auxilium prestan-
tes et impedientes, quominus ecclesiam tuam Osilien predictam
pacifice assequaris, per edicta publica, locis affigenda publice,

partibus

partibus illis enim de quibus veracionis est combatuta, quod
ad notarium monitorum huiusmodi pervenire vult et valent;
quod infra certum peremptorium terminum comprehenditur, et
et cum nullum dubium prefigendum, idem ab omnibus ab intratione,
detentione et rebellione, Capitulum vero et nonnulli canonici
arvaculi et subditi eisdem adherentes et assistentes ab adhe-
sione et assistance huiusmodi penitus desertant, promoventes
propterea, et non propulsantes, ad ecclesiam Oriam, illius sub-
ditos et bona pro viribus tueantur, atque defendant, et pro nostra
violencias huiusmodi propulsent, libique pro fidelitate
prestitorum iuramentorum adherant et assistant. Contradic-
tores quoque auxilium dantes et impedientes huiusmodi a con-
tradicione, auxilio et impedimento predicti penitus et omnino
resipiscant, libique prout ad quemlibet spectare videtur posse
sionem plenariam dictae tue ecclesie cum suis castris, bonis, robis
et pertinentiis tradant realiter, assignent atque restituant nec
non fidelitatem, obedientiam et reverenciam prestent sub pe-
nis et censuris ecclesiasticis ac privatione beneficiorum, dignita-
tum, officiorum et feudorum, que obtinent necnon inabilitate
ad illa ac quaecumque alia obtinenda ac mille marchiarum
argenti expeditioni contra Turchum applicandarum, et aliis
de quibus tibi videbitur penis, quas contrafacientes incurvare
volamus ipso facto, cites et moneas seu moneri et citari facias
et procure. Et nichilominus si predicto citate et moniti in-
fra certum terminum huiusmodi promissa adimplere ne-
glexerint, aut recusaverint, ex tunc clapsa huiusmodi ter-

89

mine profectis vobis et manib[us] deumonial[ibus] penitentiis. Ita
dare, quae longe officia et facta plurimumque, post le-
vant, prius, illigat alii personae confundit. propositus illis
est recordar, contentus quoque et clementes appravet et magistris
me, quatenus tibi eorum faciat expedire. Invocato ad hoc, si aperte
faciat, auxilio brachii seculari, super quibus omibus et singu-
lis sequitur auctoritate apostolica bonore presentium tibi
concedimus plenaria potestation. Nostre tamen intentiones
sunt per premissas predictorum executorum factis et facili-
bus forsan processibus in aliquo nullatenus derogatione. Proferre
etiam et auctoritate profata decrimines quod monitiones
per dicta huiusmodi facienda et huiusmodi eorum occasione
processus proinde dictos monitos ardent, ac te'c[ur] et eorum esse
libet intimare et insinuare personaliter ac presentia littera exte-
tient. Non obstantibus etc... [omissis]. Dat. Mantei anno
etc. Mccccclvij pridie kal. Januarii pontificatus nostri an-
no secundo.

2.

L
G. de Gatto.

J. de Corbinis.

Archiv. Valde
Reg. Valde
Pit. Hg
vol. 474;
fol. 896 f.

Quoniam:

Preciosis et Generalibus fratris Iudeorum episcopis
Ostieni salutem etc. Et si quibuslibet personis ecclesiasticis
ex diuinitate nobis deinceps a apostolice servitatis officio aportu-
na defensionis presidio assistere teneamus, praestantius tamen
nos invigilare convenit, ut cathedralium eccliarium solisti-
tis, qui in partem sollicitudinis pastoralis curanti nobiscum
officia nostri onera partantur in suis deinceps conserventier,
et que contra eos perversorum malignitate, attemptata fore conspi-
cimus congrue provisionis remedio succidantur. Prudum signidem
bonae memorie Ludolphi episcopo Ostieni regimini Ostieni auto-
rie presidente fere Calistus papa ij; predecessor noster, oeu-
pione eidem ecclie, cum vacaret, per apostolicę sedis providen-
tiā utilem et ydoneam presidere personam, provisionem di-
cte ecclie ordinationi et dispositioni sue specialiter reservavit,
decorans ex tunc irritum et inane si securus super his per quos
unque quavis auctoritate scienter vel ignorantiter contingueret
attemptari. Postmodum vero predicta ecclie per oblitum
eiusdem Ludolphi episcopi, qui extra Romanam Puriam na-
ture debitum persoluit, vacante, idem Calistus predecessor
noster cupiens eidem ecclie, cum vacaret per apostolicę
sedis providentiam utilem et ydoneam presidere perco-
nam, provisionem dicta ecclie ordinationi et dispo-

[1]

de fratrum suorum consilio, de personis nomine bene eratis
videlicet Orlon, de persona tua deinceps anno etate apie
victoria praevidimus; preficienda te videlicet electo in episcopo
pum et pastorem, omnesque et singulare electiones et postula-
tiones de quibusvis aliis personis ad predictam electionem, sic
vacantia de fato facilius factas et inde rectas, cassa et in-
reata, prout erant, factas, et esse eadem electoritate debent
facientes per te sententias, censuras et penas ut subditos et re-
bellores etiam approbando. Et decalat nos, qui predicto predecesso-
re, erit Dominus placuit, rebos humanus exempto, firmius
ad apicem summum apostolatus assumpti, postquam monum-
bos munios, oratores, advocates, procuratores et factores debito
rum filiorum propositi, decani et Capitulo ecclesie Orlon, po-
stulantis electionem et provisionem de persona tua factas re-
tractari, et quandam contra reservationem et dictum pre-
dicta factam electionem de persona Johannis Valekane, qui
se querbat pro electo, tanquam canonicanum admitti et confirma-
ri in consistorio nostro et entia, ac ad partem, quatuors operis
fuit audiueramus, sicut petitiones ipsorum rationi et equita-
ti minime convenienter, volentes tamen denegate iusticie
amputare, querelam, causam inter te et Johannem predictos
super iuribus asserte electionis predicti electo filio nostro
Guillelmo tituli Sancti Martini in Montibus presbytero car-
dinali, ad ipsius Johannis instantiam audiendam commisi-
mus et fine debito terminandam, qui auditis hinc inde
productis et allegatis, cognitisque cause meritis, et iuribus
utriusque

utiusque partis mature discussis, postquam facta desuper pro-
 cessa, demum nobis super premissis omnibus in consistorio
 nostro relationem fecerat ex more fidelem. Nos premissis
 omnibus ac aliis circumstantiis universis, que circa ea fue-
 rant attendende diligenter consideratis in prefato consistorio
 de ipsorum fratrum consilio provisionem et perfectionem de
 persona tua memorate ecclesie, ut premittitur, factas eadem
 auctoritate, exigente iusticia, approbativimus et confirmavi-
 mus, et prefato Johanni super regimine dictae ecclesie perpe-
 tuum silentium imposuimus, cum certa tunc adiectione pe-
 narum, prout in nostris inde confectis litteris plenius conti-
 netur. Cum autem sicut fidetignorum nuper relatione ar-
 cepimus licet Capitulum, canonici, vassalli et nonnulli sub-
 diti te ad ipsius ecclesie possessionem admiserint et recepe-
 rint, tibique in personam procuratoris tui obedientiam, fi-
 delitatem, consueta iuramenta ac homagia debita prestiterint.
 Dicteque ecclesie possessionem pro magna parte assignaverint,
 tamen prefatus Johannes ab eisdem provisione, approbatio-
 ne, confirmatione et silencii impositione temere et de facto
 duxerit appellandum, ac in reprobum sensum datus certo
 castro, possessiones et bona eiusdem ecclesie occupare pre-
 sumpscerit, ac nonnullorum ipsius in ea parte complicium
 presidio pretus et assistentia, te parte possessionis tibi tradi-
 te spoliaverat, predisque, incendiis et homicidiis subditos
 ecclesie predictae invaserit, atque in nos et Iedem Apostoli
 eam verba maledica et blasphemias blasfemias proferre non

publicis, inferis et ignibus dictam ecclesiam et eius bona
sustentanda, nobiliumque et vasallis, tali ut premittatur,
fidelitatem iuramento astictos minime resistentibus temera-
ris auxibus antedictis. Nos attendentes parum esse ira san-
cere nisi sit qui eadem tuatur, et quos in ipsis nostris litteris
sequiturum iubicas ad illarum executionem omnimodam mi-
nime processare, ac propterea non ex tollerancia et impuni-
tate incendiarum, predarum, homicidiorum, blasphemie et
aliorum maleorum ac scandalorum huiusmodi Johannem
predictum magis ac magis manire in dies in nostrum et de-
siderio predicto diligendum, et contemptum, ac tuum et dictae ecclae-
sie Orlieen. predictum, dampnum pariter et nocturam
permisissimum exemplum et scandalum plurimorum, ac vo-
lentes super his de oportuno remedio proridere, motu proprio ap-
pellationem per ipsum Johannem interpositam huiusmodi; ut
prefertur, nullam et invalidam fuisse et esse autoritate pre-
fata ex certa scientia declarantes, ac ipsam pro infecta et ineffi-
cace habere decernens, et per eam dictum Johannem nullate-
rus se protegere, aut quovis colore causam contra te agere, vel te
ecclesiam et bona predicta inquietare, invadere, aut detinere pos-
se decernentes, fraternitati tue presentium tenore committimus
et mandamus quatenus predictum Johannem Vatelkamem
intrusum et quoscumque alios canonicos, vasallos et subditos
predictos, et eorum complices, adherentes ac anestentes et alios
tali fidelitatis iuramento astictos, qui prefata incendia.
homicidia ac predas fieri permittant, nec illa proposue
proculius

propulsant. Contradictores quoque ac eis in premissis auxilium prestantes et impeditentes, quomodo eccliam tuam Osilien. predictam pacifice assequaris, per edita publica, locis affigenda publicis, partibus illis vicinis, de quibus verisimilis ^{sit} conjectura, quod ad noticiam monitorum huicmodi pervenire valeant, quod infra certum peremptorium terminum competentem, eis et eorum cuiuslibet prouigendum, idem Johannes ab intrusione, detentione et rebello ne. Capitulum vero et nonnulli canonici ac vassalli et subditi eidem adherentes et assistentes ab adhesione et assistencia huicmodi penitus desistant, promittentes propterea, et non propulsantes, ut eccliam Osilien, illius subditos et bona pro viribus tueantur, atque defendant, et pro posse violencias huicmodi propulsent, tibique pro fidelitate prestitorum iuramentorum) adherant et assistant. Contradictores quoque auxilium dantes et impeditentes huicmodi, a contradictione, auxilio et impedimento predictis penitus et omnino resipiscant, tibique prout ad quemlibet spectare videtur possessio nem plenariam dicte tue ecclie cum suis castis, bonis, rebus et pertinentiis tradant realiter, assignent atque restituant, necnon fidelitatem, obedientiam et reverenciam presentent sub penis et censuris ecclesiasticis ac privatione beneficiorum, dignitatum, officiorum et feudorum, que obtinent necnon inabilitate ad illa ac quocumque alia obtainenda ac mille marchiarum argenti expeditioni contra Turcum

[3]

applicandarum, et alii de quibus tibi videbitur penit. quas
 contrafacentes incurere volumus ipso facto, citas et monicas
 seu moneri et citari facias et procures. Et nichilominus si
 predicti citati et moniti infra terminum huiusmodi pre-
 missa adimplere neglexerint, aut recusaverint, ex tunc elatio
 huiusmodi termino, prefatos citatos et monitos huiusmodi
 penas incidisse declares, eosque beneficis, officiis et feudis
 quibuscumque, que tenent, prives, illaque aliis personis con-
 ferenda provisioni nostre reserves, sententias quoque et cenu-
 ras aggravas et reaggravas, quotiens tibi visum fuerit expedire.
 Invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; tu-
 per quibus omnibus et singulis exequendis auctoritate aposto-
 lica tenore presentium tibi concedimus plenariam potesta-
 tem. Nostre tamen intentionis existit per premissa predicto-
 rum executorum factis et faciendis forsitan processuibus proce-
 sibus in aliquo nullatenus derogetur. Preterea volumus et
 auctoritate prefata decernimus quod monitiones per edicta
 huiusmodi facienda et huiusmodi eorum occasione proce-
 processus proinde dictos monitos artent, ac si eis et eorum
 cuilibet intimare et insinuare personaliter ac presentaliter
 existissent. Non obstantibus etc... [omissis]. Dat. Mantei anno
 etc. Meccoliv⁹ p̄dictie Kal. Januarii pontificatus nostri anno
 secundo.

I.
 G. de Puteo.

Jo. de Cichinis.

Archiv. Vatis.
Obligationes
vol. 41;
fol. 63.t.
(Greg. XI)

Episcopi Osilien.

Universis etc. Petrus etc. [Magalonen. etc.]

ad universitatem etc. quod reverendus in xpo pater domi-
nus Henricus episcopus Osilien. olim episcopus Sleiven. in
Datia pro parte partis sui communis servitii etc. predicta
ecclesia Sleiven. cui prefuit, octuaginta quinque flor. au-
ri de Camera, sex solid. octo den. monete Stirion. pre-
dictae Camere, nec non pro parte partis quatuor servitio-
rum famil. etc. viginti tres floren. auri, sexdecim solid.
dictae monete etc. clericis etc. recipientibus manualiter
die date presentium solli fecit, de quibus etc. Verum
etc. pro dicta ecclesia Sleiven. etc. terminos infra-
dictos sibi duximus prorogandos, videlicet quod in festo
beati Michaelis proxime futuro teneatur solvere pro
dictis communi servitio et quinque servitius famil. etc.
tam Camere, quam Collegio trecentos florenos auri de
Camera, et in alio simili festo beati Michaelis anno re-
voluto totum residuum in quo dictis Camere apostolice
et Collegio pro dictis communi servitio, et quinque servi-
tius famil. etc. Ita tamen etc. Insuper etc. Secum etc.
In quorum etc. Dat. ab initione die nona mensis aprilis
anno LXXV.

uy flor. uy gross.

Archiv. Valu.
Obligationes
vol. 41.
fol. 63 t.
(Greg. XI.)

Episcopi Osilien.

Universis etc. Petrus etc. [Magalonen etc.]
ad universitatem etc. quod reverendus in xpo pate do-
minus Henricus episcopus Osilien olim episcopus Hervien-
in Dacia, pro parte partis sui communis servicei etc. pro dicta
eclesia Hervien. cui prefuit octuaginta quinque flor. aui-
ri de Camera, sex solid. octo den. monete Avignon. pre-
fate Camere, necnon pro parte partis quatuor servitio-
rum famil. etc. viginti tres floren. auri; sedecim solid.
dictae monete etc. clericis etc. recipientibus manualiter
die date presentium solvi fecit, de quibus etc. Verum
etc. pro dicta eclesia Hervien. etc. terminos in passari-
ptos sibi duximus prorogandos, videlicet quod in festo
beati Michaelis proxime futuro teneatur solvere pro
dictis communi servitio et quinque servitio famil. etc.
tam Camere, quam Collegio trecentos florenos auri de
Camera, et in alio simili festo beati Michaelis anno re-
voluto totum residuum in quo dictis Camere Apostolice
et Collegio pro dictis communi servitio, et quinque servitio
famil. etc. Ita tamen etc. Insuper etc. Secum etc. In
quorum etc. Dat. Avignonie die nona mensis apribz
anno LXXV. my flor. my gross.

Archiv. Vatis.
Obligationes
Vol. 41,
fol. 146
(Greg. XL.)

Episcopi Tarbaten.

Universis etc. Petrus etc. [Magalonen etc.] quod
reverendus in xpo pater dominus Henricus episcopus Tarba-
ten. pro complemento sui communis servitii in quo etc. con-
tum vigintiquinque flor. auri de Camera ipsi Camere,
necnon pro complemento quatuor servitorum etc. virgin-
ti flor. auri, clericis etc. per manus Johannis de Guscen-
ther procuratoris sui tempore debito etc. de quibus etc.
In quorum etc. Datum Avinione die xxvij mensis novem-
bris anno lxxv.

ij flor. ij gross.

Archiv. Vatic.
Obligationes
vol. 41.
fol. 146.
(Brev. XI.)

Episcopi Tarbaten.

Universis etc. Petrus etc. [Magalonen etc.]
quod reverendus in Xpo pater dominus Henricus episcopus
Tarbaten. pro complemento sui communis servitii in quo
etc. centum vigintiquinque flor auri de Camera ipsi pa-
mere, necnon pro complemento quatuor servitiorum
etc. viginti flor. auri, clericis etc. per manus Johannis
de Garsenthal procuratoris sui tempore debito etc. de qui-
bus etc. In quorum etc. Datum Abinione die xxvij men-
sis novembris anno lxxv.

ij flor. y gross.

Archiv. Väststat.
Obligationes nes
Vol. 41. 1,
fol. 196²
(Gray 81.?)

Episcopi Osilien.

Universis etc. Petrus etc. [Magalonen etc.]
quod reverendus in Christo pater dominus Henricus episcopus
Osilien. pro parte partis sui communis servitii dictae
ecclesie Osilien., cui preest, in quo etc. centum vigintiduos
florenos auri de Camera viginti solidos monete Avinio
ipsi Camere, neinon pro parte partis quatuor servitiorum
etc. viginti septem florenos auri; octo solidos dictae monete.
Item pro parte partis sui communis servitii ecclesie
Lesvien. (sic), cui prefuit, centum viginti unum flore
nos auri de Camera xv solidos dictae monete, necnon pro
parte quatuor servitiorum etc. vigintiocto flor. auri; xvij
sol. dictae monete clericis etc. per manus Henrici Varnerii
die date etc. de quibus etc. Verum etc. quas ratione suo
rum communium servitiorum ecclesiasticum predictorum
cui prefuit et preest, usque ad festum assumptionis
beate Marie proxime futurum etc. Ita tamen etc.
Insuper etc. tecum etc. In quorum etc. Dat. Avinio
ne die prima mensis Aprilis anno lxxvj.

v flor. v gross.

94

Arch. 162.
Collationes
vol. 4,
fol. 196
(fol. 15)

Eusebius Ovilien.

Universit. Petri etc. [Mazarin. etc.]
quod reverendiss. et R. pater dominus Eusebius Ovilien
pro parte partiis sui communis serviti. dicto
eusebii Ovilien. cui preest. in qua est continet regulatus
florenos aurum de Camera viij solidos monete. Aliudque
Camera. nonon. pro parte partiis quatuor scutitorum etc.
viij solidos florenos aurum. ut solidos dictae monete. Ita
pro parte partiis sui communis servitie ecclesie. Etiamque
etc. cui proficit. continet viij solidos florenos aurum de
Camera xxij solidos dictae monete. nonon pro parte quatuor
scutitorum etc. viij solidos flor. aurum. xxij sol. dictae monete
clericis etc. per manus Henrici Vernerii die date etc.
de quibus etc. Verum etc. quae ratione monorum commu-
nium sacerdotiorum ecclesiarum predicatorum. cui proficit
et preest. aquae ad festum assumptionis Beate Marie
proxime futurum etc. Ita tamen etc. secundum etc. In
genuum etc. Dat. Anniversaria prima mensis Apri-
lis anno lxxvij

v flor. v gross.

Archiv. Valio^{to}.
Obligations
vol. 42.
fol. 92 t.
(Greg. XI.)

Universis etc. Petrus etc. [Magaloneu. etc.]
quod reverendus in Xpo pater dominus Henricus episcopus
Osilien. olim in regnis Dacie, Suesie et Norwegie Apostoli-
ce Sedis nuntius et collector in deductionem maioris sum-
me, in qua tenetur Camere Apostolice pro resta et con-
clusione computorum suorum per ipsum eidem Came-
re ultimo redditorum, prout in instrumento per ma-
gistrum Jacobum de Tolegii dicta Camere notarium
super premissis recepto, latius continetur, vj^e. lax. flor.
auri ponderis Camere per manus Philippi Astarii me-
catoris, habitatoris Avinion. vobis etc. die date presen-
tium etc. solvi et assignari fecit; de quibus etc. In que-
rum etc. Iatum Avinione die ultima septembri an-
no lxxvij^{to}.

Archiv. Vaticano
Obligationes
Vol. 42.
fol. 92 r.
(Greg. XI.)

Universis etc. Petrus etc. [Magalonen etc.]
quod reverendus in Christo pater dominus Henricus episcopus
Osiliensis olim in regnis Dacie, Suesie et Norvegie aposto-
lice sedis nuntius et collector in deductionem maioris
summe, in qua tenetur Camere apostolice pro resta
et conclusione computorum suorum per ipsum eidem
Camere ultimo redditorum, prout in instrumento per ma-
gistrum Jacobum de Tolegiis dicitur Camere notarium su-
per premissis recepto, latius continetur, viij. lxx. flor.
auri ponderis Camere per manus Philippi Astachii
mercatoris, habitatoris Avinion. vobis etc. die date pre-
sentium etc. solvi, et assignari fecit; de quibus etc. In
quorum etc. Datum Avinione die ultima septembri
anno lxxvij.

Archiv. Vaticano Vaticano.
Obligationes. nes
Vol. 43. 7,
fol. 18. 9.
(Greg. XI.) VI

De mense Januarii anno lxxvij.

Die iiiij mensis Januarii fuerunt recepti a do-
mino Henrico episcopo Osiliensi pro parte partis sui com-
munis servitii ————— CXCIJ flor. Ba.
xij sol. viij den.

Archiv. statio. Vatis.
Obligationes mes
vol. 43. 7.
fol. 18. 7.
(Greg. XI.) VI

De mense Januarii anno hex viij.

Die iiiij montis Januarii fuerunt recepti a do-
mino Henrico episcopo Osilien pro parte partis sui com-
munitatis servitii ————— cx ciiij flor. Ca.
xij sol. viij den.

Archiv. Vatic. Vatio.
 Obligationes mres
 Vol. 47, f.
 fol. 10. o.
 (Urbanus VI.) vii

Nos Nicolaus etc. Proud reverendus in xp^o
 pater dominus Winricus episcopus Osilien. pro parte partis
 sui communis servitii in quo Camerae Collegii dictorum (sic)
 dominorum cardinalium ratione dictae sue ecclesie sub certis
 penis et sententiis existit efficaciter obligatus centum quin
 quaginta flor. auri de Camera, et pro parte partis unius
 minuti servitii consueti etc. viginti similes flor. nobis et
 familiaribus et officialibus dicti Collegii, per manus do-
 mini Nicolai procuratoris Ordinis Sancte Marie Theotomi
 coram die date presentium solvi fecit realiter cum effe-
 ctu. De quibus etc. Ipsumque etc. Secum super etc. Verum
 intellecta mole gravaminum pro parte reverendi in xp^o
 patris et domini Winrici episcopi coram nobis exposita,
 que ipsum ad solviendum id in quo Camere etc. termi-
 num faciente solutionis residui dictorum servitorum
 a festo Resurrectionis proxime futuro ad annum ex anno
 proxime securum prorogamus etc. Ita tamen etc. In
 quorum etc. Dat. Janne die viij^{to} Januarii nonae Indi-
 cationis anno octavo.

flor. v gross. v.

Archiv. Vatic.
Obligationes
Vol. 47,
fol. 10.
(Urbanus VI)

Episcopi
Osiliens.

Nos Nicolaus etc. Quod reverendus in xp^o
pater dominus Winricus episcopus Osiliensis pro parte partis
sui communis servii in quo Camerae Collegii dictorum (150)
dominorum cardinalium ratione dictae sue ecclesie sub certis
penis et sententiis existit efficaciter obligatus centum quin-
quaginta flor. auri de Camera, et pro parte partis iunius mi-
nuti servicii consueti etc. viginti similes flor. nobis et fami-
liaribus et officialibus dicti Collegii per manus domini
Nicolai dicti Collegii procuratoris Ordinis Sancte Marie
Theotonicorum die date presentium solvi fecit realiter
cum effectu. De quibus etc. Ipsiusque etc. Scum super
etc. Verum intellecta mole gravaminum pro parte re-
verendi in xp^o patris et domini Winrici episcopi coram
nobis exposita, que ipsum ad solvendum id in quo Ca-
marae etc. terminum faciente solutionis residuum di-
ctorum servitorum a festo resurrectionis proxime
futuro ad annum ex tunc proxime secuturum pro-
rogamus etc. Ita tamen etc. In quorum etc. Dat.
Janne die uij. Januarii nomine Indictionis anno octa-
vo.

flor. v gross. v

Archiv. Vatic.
Obligationes
Vol. 54,
fol. 78.
(Anno. VII.)

Anno 1404.

Episcopi Orlieen.

Indictione xy^{ma} die xv^{ma} mensis Augusti. Revendus in X° pater dominus Henricus De gratia episcopus Orlieen. solvit pro parte partis sui communis servitii decem et novem flor. auri de Camera, sol. decem et den. quinque et obolum monete Romane. Et pro parte partis sui minutii servitii duos similes florenos, solidos viginti octo dictae monetæ. ^{Urbani} solvit floreni xxij et solidis xxxvij et den. v. Fuit promotus anno vi^{to} domini Urbani. Fuerunt in eius promotione cardinales xiiij videlicet, qui omnes mortui sunt. Capitularius Collegii sol. x et den. x. Restant floreni xxij sol. xxvij et den. viij. Quod totum recipit Camera Apostolica.

A.
Anno vi^{to} Urbani
Cardinales xiiij.

Archiv. Vatis.
Obligationes
Vol. 54,
fol. 78
(Innoc. VIII.)

Anno 1404.

Episcopi Osiken.

Indictione xij^{ma} die xvij^{ma} mensis Augusti.
Reverendus in xº pater dominus Henricus Dei gratia episcopus
Osiken solvit pro parte partis sui communis servitu de-
cem et novem flor. auri de Camera, sol. decem et den. quin-
que et obolum monete Romane. Et pro parte partis sui
minuti servitu duos similes florenos, solidos vjgintiwo
dite monete. ^{Summa} solit florenes xxij et solidi xxxvij et den. v.
Fuit promotus anno vi^{to} domini Urbani. Fuerunt in eius
promotione cardinales xuy, videlicet, qui omnes mortui
sunt. Capit clericus Collegii sol. x et den. x. Restant floreni
xxij sol. xxvij et den. vij. Quod totum recipit Camera Apo-
stolica.

b.
Anno vi^{to} Urbani
Cardinales xuy.

Archiv. Vatic.
Obligations
Vol. 54,
fol. 87
(June, VII.)

Anno 1605.

Episcopi Osilien.

Indictione x. vij^o mensis februarii die dux. in 20°
pater dominus Winarius Dei gratia episcopus Osilien. solvit pro
parte partis sui communis servitii triginta florenos aurii
de Camera. Et pro parte partis sui et minuti servitii quac-
tuor (sic) similes florenos. Summa flor. tricentaque uer.
Fuit promotus anno vii^o Urbani. Fuerunt in eius promotio-
ne cardinales x. uij. Qui omnes mortui sunt. Capit clero-
cus Collegii solidos xvij. Restant floreni xxx. iiij. solidi xxx
iiij. Quod totum recepit Camera Apostolica, quia omnes sunt
mortui.

Anno vii^o Urbani
Cardinales x. uij.

Archiv. Vatic.
Obligations
vol. 54,
fol. 87.
(Innos. VII.)

Episcopi Osilien.

Anno 1405.

Indictione xvij^a mensis februarioi de die in
xⁱ pater dominus Henricus Dei gratia episcopus Osiliensis.
solvit pro parte partis sui communis servitii triginta
florenos auri de Camera. Et pro parte partis sui et minu-
ti servitii quatuor (sic) similes florenos. Summa flor. tri-
gintaquatuor. Fuit promotus anno vi^{to} Urbani. Fuerunt in
eius promotione cardinales xuy. Bui omnes mortui sunt.
Capit clericus Collegii solidos xvj. Restant floreni xxxuy,
solidi xxxuy. Quod totum recepit Camera Apostolica,
quia omnes sunt mortui.

Anno vi^{to} Urbani
Cardinales xuy.

Archiv. Vatic.
Obligationes
vol. 59,
fol. 160.
(Innoc. VII)

Episcopi Osilien.

Henricus etc. Quod Beatus pater dominus Henricus
episcopus Osilien. pro parte partis sui communis servitii etc.
triginta flor. auri de Camera nobis. Et pro parte partis unius
etiam sui minuti servitii etc. quatuor similes flor. die date
presentium, tempore debito, per manus venerabilis viri domi-
ni Iohannis Cutte canonici Tarbaten. solvi fecit etc. De quis-
bus etc. Verum etc. Terminum etc. a festo Sancti Michaelis
ad annum prorogavimus etc. Ita tamen etc. In quorum etc.
Iatum ut supra [Rome] die xviii mensis februario pontifi-
catus ut supra [domini Innocentii pape VII] primo anno primo

Andreas Waller
Obligationes
Vol. 59.
fol. 160
(anno VII)

Episcopus Orléan.

Henricus etc. Quod haec pars dominus Henricus
episcopus Orléan. pro parte partis sui communis servitii etc.
sigilla flor. auri de Camera nobis. Et pro parte partis eius
etiam sui minuti servitii etc. quatuor similes flor. die date
presentium. tempore abepta per manus venerabilis viri domi-
ni Johannis Ecclae canonici Tarbaten. solvi fecit etc. De qui-
bus etc. Verum etc. Terminum etc. a festo Sancti Michaelis ad
annum prorogariumus etc. Ita tamen etc. In quorum etc.
datum ut supra [Rome] die x viij mensis februario pontifi-
catus ut supra [domini Innocentii pape vii] anno primo.

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Gregorii XI.
vol. 280,
fol. 60

Gregorius episcopus servus servorum dei ve-
nerabili fratri Henrico episcopo Osilien. Apostolice Sedis num-
ero salutem etc. Hodie ex certis rationabilibus et urgentibus
causis ad id animum nostrum moventibus dilacionum non
nullis Camere Apostolice debitoribus per nos aut gentes eiusdem
Camere, vel etiam Apostolice Sedis nuncios et commissarios et
collectores sive subcollectores fructum et obventionum ad Came-
ram ipsam spectantium in diversis mundi partibus factarum
et concessarum, quandam revocationem facimus, prout contine-
tur in litteris nostris, inde confectis, talis est. Gregorius episcopus
servus servorum dei. Ad futuram rei memoriam. Rijet nos ref-
ferre sed tacere non possumus nec debemus periculum in tem-
poralibus statum Romane [Ecclesie] sponse nostre, a quo detrimen-
tum grande universalis ecclesiistarum ac fidei sine additione
remedii posset probabiliter derivari, quod absit, sed ad illum
referendum, et super eo providendum celeriter tanta nos co-
git necessitas, quod non est ignorantibus recitenda; et opor-
tuna provisio dimictenda, sicut enim in Italie et nonnullis
aliis partibus existit notiorum, nos ceteris prelatis et personis
ecclesiasticis remotiorum partium reprimamus quod nonnulla
civitates et castra ad dictam Romanam Ecclesiam immodice

[1]

spontantia ex suggestione filiorum iniquitatis florentinorum
et quorundam aliorum eiusdem Ecclesie persecutorum et re-
bellium, temporibus non longe preteritis contra ipsam Ecclesiam
nequiter rebellarunt et rebellare non cessant, propter quod
ad convincendum rebelles huiusmodi, et ad prefate Ecclesie obe-
dientiam reducendum et defendendum quoque alias terras
ipsius Ecclesie, que in huiusmodi remanserunt obedientia, co-
gunt subire importabilia onera expensarum ac honestos,
licitos et possibiles vias et modos circa hec adhibere de bonis per
diversos nobis debitibus, qui propterea nonnullorum fidelium
etiam principum et laicorum subsidia postulamus. Eapropter
cum dudum tam nos quam gentes Camere nostre, et quidam
nuncii et commissarii apostolice Sedis, neconon collectores
et subcollectores fructuum, proventuum et bonorum in diversis
mundi partibus ab apostolice Camere debitorum nonnullas
dilaciones post primos principales terminos pro certis pecunia-
rum quantitatibus occasione fructuum annualium beneficio-
rum ecclesiasticorum neconon bonorum defunctorum prela-
torum dispositioni apostolice reservatorum, ac pro ausi-
bus et nuntiis, neconon prouitationibus seu procura-
cionibus et fructibus ecclesiasticis, per eos receptis, et reten-
tis indebite, et en aliis diversis causis eidem Camere debiti
etiam so super ipsis sit facta composicio per quoscumque
nomine Camere prelata, nonnullis ecclesiarum et mona-
sticorum prelatis et personis ecclesiasticis ac capitulis
et

et conventibus ecclesiasticis et monasteriorum exemptis et non
 exemptis statuum et ordinum diversorum, quorum suorum
 que ecclesiasticorum, monasteriorum, locorum et ordinum acsta-
 tur nomina haberi volumus presentibus pro expressis, du-
 xerimus et duxerint concedendas, quorum terminos absque
 gravissimo nostro et Ecclesie predite damnis et periculo
 expectare nequimus ipsas dilaciones omnes et singulas ex
 causa dictae necessitatis periculose ac notorio tenore pre-
 sentium auctoritate apostolica revocamus et totaliter annul-
 lamus, monentes huicmodi debitores earundem peccati-
 narium, ac mandantes eisdem, quod si sententia Romana
 Curia infra duos menses postquam presentes in ipsa Cu-
 ria thesaurario nostro, alio vero infra similem terminum,
 postquam in eorum civitatibus et diocesibus fuerint pu-
 blicate venerabili fratri nostro Petro episcopo Magalonensi,
 thesaurario similiter nostro, Arinione commorantibus seu
 collectoribus et subcollectoribus in eisdem civitatibus et dio-
 cesibus deputatis, nomine dictae Camere recipientibus ea
 in quibus tenentur dictae Camere preter communia ser-
 cia, et quinque parva servicia consueta delita nobis et
 collegio fratrum nostrorum eisdem Ecclesie cardinalium
 studeant integraliter assignare. Alioquin omnes et singu-
 los detentos debitores eisdem non curantes huicmodi
 monitione et mandato parere illis sententiis et penis in eos
 prolati, et inflictos, se non solverent in huicmodi terminis

[2]

prorogatis debetant incurrire, subiacere volumus et decernimus eo ipso, quasque si eorum contemptus meruerit facilius auctore Domino prout iustum fuerit et expedire videremus aggravari. Non obstantibus constitutionibus, priuilegiis et gratiis quibuscumque eis a dicta. Sede concessis, que contra hoc ipsis nolumus suffragari. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostre revocationis, annullacionis et constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attemptare presumpscerit indignationem Omnipotenti Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datum Rome apud Sanctum Petrum nonis martii pontificatus nostri anno septimo. Quare fraternitati tue per apostolica scripta mandamus quatenus per te vel alium seu alios huiusmodi litteras in singulis tue collectorie cathedralibus et aliis ecclesiis ac locis de quibus tibi videbitur facias publicari excommunicationis aliasque sententias, quae eosdem debitores non solventes, incurrente continget, aggravare proures, prout eorum contumacia meruerit et contemptus cum citatione personali etiam citando eos personaliter ad nostram vel camerarii nostri presentiam, si videris expedire. Contra dictores auctoritate nostra appellatione postposita comprehendendo. Non obstantibus fe. re. Bonifacii pape viij predecessoris nostri, in qua caretur ne aliquis extra suam civitatem et diocesum nisi in certis exceptis casibus, et in illis

ultra

ultra unam dictam a fine sue diocesis ad indicium ex-
atur etc.... [Omissis]. Datum Rome apud Sanctum Pe-
trum nonis Martii pontificatus nostri anno septimo.

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Gregor. XI.
Vol. 780.
fol. 60.

Gregorius episcopus terris servitum. Deo reue
ribilis frater Dennis episcopus Oarlen. Apostolice fidis nomine
alitatem etc. Hoc in certis rationabilibus et urgentibus cas
is ad id animum nostrum reverentibus dilectionem non
nullis Camere. Apostolice debitariibus per manum gentes eius
dei Camere, vel etiam Apostolice fidis nomine et commissionis
et collectores sive subcollectores fratrum et obuentorum
ad Cameram ipsam spectantium in diversis mundi parti
bus factarum et concessarum, quandam revocationem fe
rimus, prout continetur in litteris nostris inde perfectis,
talis est: Gregorius episcopus terris servitum Dei. Ad
futuram rei memoriam. Rigit nos referre sed tacer
non possumus nec dolamus periculum in temporibus
statim Romane [Ecclie] sponsae nostre, a quo detrimentum
grande universalis ecclesiarum ac fidei sine additione
remedi possit probabiliter derivari; quod absit, sed ab illum
referendum, et super eo providendum celeriter tanta nos cogit
necessitas, quod non est ignorantibus recitandum, et oportu
na provisio dimittenda, sicut enim in Italie et nonnullis
alii partibus existit notoriolum, nos ceteris prelatis et personis
eclesiasticis remotiorum partium reprimimus quod nonmul

[1]

In civitate et castra ad dictam Romanam Ecclesiam im-
mediate spectante ex suggestione filiorum iniquitates
florentinorum et quorundam aliorum eiusdem Ecclesie per
secutorum et rebellium temporibus non longe preteritis
contra ipsam Ecclesiam nequiter rebellarunt et rebellare
non cessant; propter quod ad convincendum rebelles hu-
iusmodi, et ad prefate Ecclesie obedientiam reducendum
et defendendum quoque alias terras ipsius Ecclesie, que in hu-
iusmodi remanserunt obedientia cogunt subire importabi-
lia onera expensarum ac honestos, licitos et possibiles vias
et modos circa hec adhibere de bonis per diversos nobis
debitis, qui propterea nonnullorum fidelium etiam prin-
cipum et laicorum subidia postulamus. Ex propter cum
dudum tam nos quam gentes Camere nostre, et quidam
nunicii et commissarii apostolice sedis, necnon collectores
et subcollectores fructuum, preventum et bonorum
in diversis mundi partibus apostolice Camere debitorum
nonnullas dilaciones post primos principales terminos pro-
certis pecuniarum quantitatibus occasione fructuum an-
nualium beneficiorum ecclesiasticorum necnon bonorum
defunctorum prelatorum dispositioni apostolice specia-
liter reservatorum, ac pro censibus et nuntiis, necnon
pro visitationibus seu procuracionibus et fructibus ecclae-
siasticis, per eos receptis, et retentis indebito, et ex aliis
diversis causis eidem Camere debitis, etiam si super
ipisis

ipsis sit facta compositione per quoscumque nomine Came
re prelibate, nonnullis ecclesiarum et monasteriorum
palatis et personis ecclesiasticis ac capitulis et conven-
tibus ecclesiarum et monasteriorum exemptis et non
exemptis statim et ordinum diversorum, quorum
nominumque ecclesiarum, monasteriorum, locorum et or-
dinum ac status nomina haberi volumus presentibus
pro expressis, duxerimus et duxerint concedendas, quo-
rum terminos abique gravissimo nostro et Ecclesie pre-
dictae damnis et periculo expectare nequimus ipsas
dilaciones omnes et singulas, ex causa dictae necessitatis
periculose ^{ac} notorie tenore presentium auctoritate
apostolica revocamus et totaliter annullamus, mo-
nentes huiusmodi debitores earundem pecuniarum
ac mandantes eisdem, quod si sint in Romana Curia
infra duos menses postquam presentes in ipsa curia
thesaurario nostro, ali vero infra similem terminum,
postquam in eorum civitatibus et diocesibus fuerint pu-
blicate, generali fratre nostro Petro episcopo Magaloneo
thesaurario similiter nostro, trinione commoranti, seu
collectoribus et subcollectoribus in eisdem civitatibus et dia-
cesibus deputatis, nomine dictae Camere recipientibus
ea in quibus tenentur dictae Camere preter communia
servicia, et quinque parva servicia consueta debita
nobis et Collegio fratrum nostrorum eiusdem Ecclesie

[2]

cardinalium studeant integraliter assignare. Alioquin
omnes et singulos debitores eosdem non curantes huiusma-
di monitione et mandato parere illis sentencias et penas
in eos prolatas, et inflictas, si non solvent in huiusmodi
terminis prorogatis debent incurtere, subiacere volumus
et decernimus eo ipso, quasque si eorum contemptus manue-
rint faciemus auctore Domino prout iustum fuerit et expe-
dire viderimus aggravari. Non obstantibus constitutioni-
bus privilegiis et gratiis quibuscumque eis a dicta Sede
concessis, que contra hec ipsis volumus suffragari. Nulli
ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre re-
vocationis, annulationis et constitutions infringere vel
ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare
presumperit indignationem Omnipotentis Dei et beato-
rum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum
Datum Rome apud Sanctum Petrum nonis martii ponti-
ficatus nostri anno septimo. Quare fraternitati tue per
apostolica scripta mandamus quatinus per te vel alium
seu alios huiusmodi litteras in singulis tue collectorie
cathedralibus et aliis ecclesiis, ac locis de quibus tibi vide-
bitur facias publicari excommunicationis aliasque sen-
tentias quas eosdem debitores non solventes incurtere con-
tinget, aggravare proueres, prout eorum contumacia me-
ruerit et contemptus cum citatione personali etiam o-
stanto eos personaliter ad nostram vel camerarii nostri
presentiam

presentiam, si uideris expedire. Contradictores auctoritate
nstra appellatione postposita compescendo. Non obstante
bus fe. re. Bonifacii pape viij predecessoris nostri, in qua
cautio ne aliquis extra suam civitatem et diocesim nisi
in certis exceptis casibus et in illis ultra unam dietam
a fine sue diocesis ad indicium erisetur etc.... [omissus]
Datum Rome apud Sanctum Petrum nonis Martii
pontificatus nostri anno septimo.

[3]

Archiv. Vatic.
 Reg. Vatic. Gre
 gorii XI. vol.
 385. fol.
 155 f.

Dilecto filio.. officiali Lubicen. salutem etc.

Vixum arbitramur etc.... Exhibita signidem nobis nuper
 pro parte dilecti filii Willekini (^{sic}) Plescow canonici Lubi-
 cen. peticio continebat, quod olim canonicatu et media preben-
 da, prebenda capitulari nuncupata, ecclesie Osilien, in qua
 integre et medie, capitulares nuncupate, ac maiores preben-
 de fore noscuntur, per obitum quondam Johannis Sas, ipsius
 ecclesie canonici, qui extra Romanam curiam decesserat, vacan-
 tibus, bone memorie Corradus episcopus Osilien, cum ad epi-
 scopum Osilien. pro tempore existentem dictorum canonica-
 tus et medie prebende, proviso, etiam de antiqua et approbata
 et hactenus pacifice observata consuetudine pertineant, cano-
 nicatum et medium prebendam predictos, sic vacantes, nulli
 que de iure debitos eidem Willekino auctoritate ordinaria
 contulit et providit etiam de illis canonice, nisi apostolice
 reservations obstant, aut ipsorum canonicatus et medie pre-
 bende collatio esset ad sedem Apostolicam iusta statuta Za-
 teravensis concilii legitime devoluta. Cum autem sicut ea-
 dem peticio subiungebat, idem Willekinus dubitet dictos
 canonicatum et medium prebendam fore tempore colla-
 tionis et provisionis huiusmodi dispositoni apostolice

reservatos, aut ipsorum canoniciates et medie prebende colla-
tio non esset ad Sedem predictam iuxata statuta prefata, ut pre-
mittitur devoluta, seque nosse propterea super eis imposte-
rum molestari. Nos volentes dictum Willekinum apud nos de in-
te at morum honestate, aliquique probitatis et virtutum me-
ritis multipliciter commendatum, horum intuitu favore
prosequi grato, ipsius Willekini in hac parte supplicationi-
bus inclinate, disreptioni tue per apostolica scripta manda-
mus, quatenus so post diligentem examinationem dictum
Willekinum ad obtinendum dictos canoniciatum et medium
prebendam ydoneum esse reppereris, super quo tuam conscien-
tiam oneramus, eidem Willekino canoniciatum et minorem
prebendam ecclesie Lubien. in qua maiores et minores
prebende existunt obtinenti, apostolica auctoritate concedas,
quod collatio et provisio predicta eidem Willekino, ut prefer-
tur, facte, et quecumque inde secuta perinde a data presen-
tium, dummodo dictus Iohannes familiaris dictae Sedis non
fuerit, valeant plenamque roboris firmatem [obtineant], ac
si de dictis canoniciatu et dimidia prebenda dicta ecclesie Li-
bien, nulla per Sedem predictam specialis reservatio facta
foret, aut ipsorum canoniciatus et medie prebende collatio non
esset ad Sedem predictam, ut premittitur, devoluta. Dat.
Avinione iij idus decembri anno quarto.

Archiv. Vaticano
Reg. Vaticano. Gre
gorii XI. vol.
285. fol.
155 f.

Dilecto filio... officiali Lubicens. salutem etc.

Vixnum arbitramur etc.... Exhibita sequidem nobis nuper pro parte dilecti filii Willekini (sic) Plescow canonici Lubicens. peticio continet, quod olim canonicatus et media prebenda, prebenda capitulari nuncupata, ecclesie Osilien., in qua integre et medie, capitulares nuncupate, ac maiores prebende fore noscantur, per obitum quondam Johannis Gas, ipsius ecclesie canonici, qui extra Romanam curiam decenerat, vacantibus, bone memorie Conradus episcopus Osilien., cum ad episcopum Osilien. pro tempore existentem dictorum canonicatus et medie prebende collatio et provisio, etiam de antiqua et aprobata et hactenus pacifice observata consuetudine pertineant canonicatum et medium prebendam predictos, sic vacantes, nullique de iure debitos eadem Willekino auctoritate ordinaria contulit et proridit etiam de illis canonice, nisi apostolice reservationes distarent, aut ipsorum canonicatus et medie prebende collatio esset ad eadem Apostolicam iuxta statuta Lateranensis concilii legitime devoluta. Cum autem sicut eadem peticio subiungebat, idem Willekinus dubitet doctor canonicatum et medium prebendam fore tempore collationis et provisionis huiusmodi dispositioni apostoli

hic reservatos, aut ipsorum canoniciatus et medie pre-
bende collatio non esset ad Sedem predictam, iusta statuta
prefata, ut premititur devoluta, seque posse propterea, nu-
per eis imposterum molestari. Nos volentes dictum Wille-
kinum apud nos de vite ac morum honestate, aliisque pro-
bitatis et virtutum meritis multipliciter commendatum,
horum intuitu favore prosequi gratioso, ipsius Willekini
in hac parte supplicationibus inclinati, discretione tue per
apostolica scripta mandamus, quatenus si post diligen-
tem examinationem dictum Willekinum ad obtainendum
dictos canoniciatum et medium prebendam idoneum esse
reppereris, super quo tuam conscientiam oneramus, eidem
Willekino canoniciatum et minorem prebendam ecclesie ^{Lez}
bien, in qua maiores et minores prebende existunt obtainen-
ti, apostolica auctoritate concedas, quod collatio et proratio
predicte eidem Willekino, ut prefertur, forte, et quecumque
inde secuta perinde a data presentium, dummodo dictus
Johannes familiaris dictae ^[obtineant] Sedis non fuerit, valeant plenam
que roboris firmatatem, ac si de dictis canoniciatu et dimi-
dia prebenda dicta ecclesie Osilien nulla per Sedem pre-
dictam specialis reservatio facta foret, aut ipsorum cano-
nicatus et medie prebende collatio non esset ad Sedem pre-
dictam, ut premititur, devoluta. Dat. Avinione iij idus de
cembris anno quarto.

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Urbani VI.
vol. 310,
fol. 15^t

Consilio et cibis et hominibus civitatis Bremensis.

Urbanus etc. Consilio et cibis ac hominibus ci-
tatis Bremensis. Spiritum consilii senioris etc. Ad nostrum per-
venit auditum, quod venerabilis frater noster Henricus epi-
scopus Osiliensis olim propositus ecclesie Bremen, tempore
quos proposituram ipsam tenebat, inter vos et dictum episcopum
tunc propositum, super quibusdam bonis et iuribus ad ipsorum
ratione ciuidem prepositure, et etiam persone sue spectantibus,
orta materia questionis in palacio apostolico contra vos
tres definitivas sententias, que in rem indicatam transive-
runt, per quas in certa summa florenorum condonpnate
fuerint, eidem episcopo, tunc proposito, persolvendis reporta-
vit, cortic executoribus super hoc per Sedem Apostolicam
ad datus, et multes processibus excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti sententias continentibus emanatas, qui
etiam sunt execucioni mandati, et civitas ipsa ecclesiastico
oppoita interdicto. Cum autem idem episcopus, sicut per
relationem gentium Camere nostre nobis innotuit, ex diver-
sis causis videlicet pro communi servicio natione Flesurien,
cui dudum prefuit et Osilien, cui nunc preest eccliarum

in summa quatuor milium secentorum viginti florinorum.
 Item ratione minutorum territorum dictarum ecclesiasticorum,
 deductis solucionibus per ipsum episcopum factis, in quadris
 gentis quadraginta septem florinis et solidis vigintiseptem
 et denariis quatuor monete avignonensis. Item ex resta com-
 putorum suorum de tempore quo fuit collector apostolicus in
 Svecie, Dacie et Norvegia regni in sententis septuaginta-
 com marciis, quatuordecim solidis et septem denariis monete
 lubicen. computando duodecim solidos vleesbergenses ad
 decem solidos lubicenses eisdem Camere in magna summa
 debitor existat. Nos huiusmodi debitum recuperare, et in-
 demnitati dictae Camere occurrere cupientes, discretionem
 vestram hostamur attente, mandantes quatenus infra sex
 mensium spacium pro soluzione ipsi Camere facienda,
 partem dictae summe et ambanatores vestros sufficienter
 instructos cum pleno mandato concordandi de toto residuo
 vos et communitatatem vestram obligandi ac obligacionem a
 predictis sententiis et processibus ac relaxacionem inter-
 dicti petendi mittere prouretis; nos cum concordiam
 tam benivolam cum eisdem ambaniatoribus faciemus
 quod merito poteritis contemptari (sic). Datum Rome apud
 S. P. viij kal. Maii pontificatus nostri anno tertio.

G. de Buria.

Archiv. Vatic.
 Reg. Vatic.
 Urbani VI.
 Vol. 310,
 fol. 15 f°

Consilio et curibus et hominibus civitatis Bremensis.

Urbanus etc. Consilio et curibus ac hominibus
 civitatis Bremensis. Spiritum consilii senioris etc. Ad nostrum
 perenit auditum, quod venerabilis frater noster Heinrichus
 episcopus Osiliensis olim prepositus ecclesie Bremen, tem-
 pore quo preposituram ipsam tenebat, inter vos et dictum epi-
 scopum, tunc prepositum, super quibusdam bonis et iuri-
 bus ad ipsum ratione eiusdem prepositure, et etiam persone
 sue spectantibus, orta materia questionis in palacio apostoli-
 co contra vos tres definitivas sententias, que in rem iudicatam
 transiverunt, per quas in certa summa florenorum condem-
 natae fuistis, eidem episcopo, tunc preposito, persolvendis repor-
 tarit, certis executoribus super hoc per Sedem Apostolicam
 protator sibi datis, et multis processibus excommunicationis,
 suspensionis et interdicti sententias continentibus emanatas,
 qui etiam sunt execucioni mandato, et civitas ipsa ecclesiæ
 stio supposita interdicto. Cum autem idem episcopus, sicut per
 relationem gentium Camere nostre nobis innotuit, ex diversis
 causis videlicet pro communi servicio ratione Mleswicen, cui
 dudum prefuit et Osiliense cui nunc praesert ecclesiarum in
 summa quatuormillium sexcentorum virginis florenorum.

Item ratione minutorum servitiorum dictarum ecclesiarum,
deductis solucionibus per ipsum episcopum factis, in qua
trigentis quadraginta septem florenis et solidis vigintiseptem
et denariis quatuor monete avinionensis. Item ea resta computo
rum suorum de tempore quo fuit collector apostolicus in Svecie,
Iacie et Norvegia regnis in sexcentis septuaginta novem marcos
quatuor decim solidis et septem denariis monete Lubren. com
putando duodecim solidos vleusbergenses ad decim solidos Lubri
enses eidem Camere in magna summa debitor existat. Nos
huiusmodi debitum recuperare, et indemnitati dictae Came
re occurtere cupientes, discretionem vestram hortamur atten
te, mandantes quatenus infra sex mensium spaciun posse
lucione ipsi Camere facienda, partem dictae summe et am
baniatores vostros sufficienter instructos cum pleno manda
to concordandi de toto residuo, vos et communitatatem vestram
obligandi ac obligacionem a predictis sententias et processibus
ac relaxacionem interdicti petendi mittere procureatis;
nos cum concordiam tam benivolam cum eisdem amb
natoribus faciemus quod merito poteritis contemprari
(sic). Datum Rome apud S. P. vj Kal. Maii pontificatus
nostru anno tertio.

G. de Curia

Archiv. Vatic.
Reg. Vatic.
Urbani VI
Vol. 310,
fol. 317.

Pro archiepiscopo Magdeburgen.

Urbanus etc. Venerabili fratri Alberto archiepiscopo Magdeburgen salutem etc. Quodum omnia et singula bona mobilia ac credita et debita ex quacunque causa bone memorie Henrico episcopo Osilien., sive in pecunia, sive in quibuscumque aliis rebus consistenter, et per quascumque personas, seu etiam universitates detinorentur, seu deberentur eidem, dum adhuc idem episcopus ageret in humanis, ordinationi et dispositioni nostre dumimus reservanda, decernendo ex tunc irritum et inane, si securus super his per quoscumque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attenuari. Postmodum vero ad audiencem nostram pervenit, quod dilecti filii populus et commune civitatis Bremensis eidem episcopo, dum virit, in tribus milibus florenis auri ex certis causis legi optimis (sic) debitis iuris solemnitate bus (sic) observatis, per diffinitivam sententiam, que nulla provocatione suspensa in rem transivit indicatum, et in expensis legi optimis in huiusmodi causa factis condemnati fuerunt, et deinde civitas ipsa occasione missorum auctoritate apostolica supposita cattit, prout etiam nunc existit, ecclesiastico interdicto,

prout in diversis processibus et sententias ac instrumentis
publicis super hoc factis et habitis plenus contractar.
Nos itaque volentes iudicem primitibus (sic) prefate Camera,
ad quam bona huiusmodi rigore dictae reservationis pertinere
noscuntur, salubriter providere, de qua fraternitate et
circumspetionis industria specialem in Domino fiduciam
obtinentes, eidem fraternitati a prefatis populo et communi
huiusmodi tria milia florenorum nostro et doce Camere
nomine petendi, exigendi et recipiendi, ipsosque de receptis
quittandi et liberandi, et demum huiusmodi interdictum
totaliter et libere eadem auctoritate relaxandi, ne non
singulares personas ecclesiasticas, vel seculares civitatis
prefate, que propter premissa quacumque excommunicata
tionum sententias incurrisse, eadem auctoritate ab huius
modi sententia, si hoc humiliter petierint, in forma Ec-
clesie consueta absolvendi, iniunctis eis pro modo culpe
penitentia salutari, et aliis que de iure fuerint iniun-
genda. Et tandem super irregularitate, si quam prefate
ecclesiastice persone celebrando divina, vel immiscendo se
illis, non tamen in contemptum clavium, premissorum
occasione forsan contrarerint, ipsis prius ad tempus de
quo tibi videbitur a suorum ordinum executione suspensis,
cum personis eisdem eadem auctoritate dispensandi ple-
nam et liberam tenore presentium concedimus facultatem.
Volumus autem quod de omnibus et singulis que exinde
recipere

prout in diversis processibus et sententias ac instrumentis
publicis super hoc factis et habitis plenius continetur.
Nos itaque volentes yndemnitatis (sic) prefatae Camera,
ad quam bona huiusmodi vigore dictae reservationis pertinere
noscuntur, salubriter providere, de tnaque fraternitate et
circumspetionis industria specialem in Domino fiduciam
obtinentes, eidem fraternitati a prefatis populo et communione
huiusmodi tria milia florenorum nostro et dictae Camere
nomine petendi, exigendi et recipiendi, ipsaque de receptis
quitandi et liberandi, et demum huiusmodi interdictum
totaliter et libere eadem auctoritate relaxandi, ne non
singulares personas ecclesiasticas, vel seculares civitatis
prefate, que propter premissa quacumque excommunicacionum
sententias incurrisse, eadem auctoritate ab huius
modi sententias, si hoc humiliter petierint, in forma Ec-
clesie consueta absolvendi, iniunctis eis pro modo culpe
penitentia salutari; et aliis que de iure fuerint iniun-
genda. Et tandem super irregularitate, si quam prefate
ecclesiastice persone celebrando divina, vel immiscendo se
illis, non tamen in contemptum clavium, premissorum
occasione forsan contrarerint, ipsis prius ad tempus de
quo tibi videbitur a suorum ordinum executione suspensis,
cum personis eisdem eadem auctoritate dispensandi ple-
nam et liberam tenore presentium concedimus facultatem.
Volumus autem quod de omnibus et singulis que exinde
recipere

recipere te contingat, duo consimilia fieri facias publica in
strumenta, quorum unum ad dictam Cameram destinare
prooves, penes te reliquo reservato. Dat. Rome apud S.
Petrum adus februario pontificatus nostri anno quinto

P. de Alatri   De Curia.
P. de Tarento.

Archiv. Vatic.
 Reg. Vatic. Ms.
 lani VI, vol.
 310, fol.
319.

Pro archiepiscopo Magdeburgen.

Urbanus etc. Venerabili fratri Alberto archiepiscopo
 Magdeburgen. salutem etc. Nudum omnia et singula bona
 mobilia ^{ac} credita et debita ex quacumque causa bone me-
 morie Henrico episcopo Osilien. sive in pecunia, sive in qui-
 buscumque aliis rebus consistenter, et per quascumque personas,
 seu etiam universitates detinerentur, seu deberentur eidem,
 dum adhuc idem episcopus ageret in humanis, ordinationi
 et dispositioni nostre duximus reservanda, decernendo ex
 tunc irritum et inane, si secus super hiis per quoscumque
 quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attem-
 ptari. Postmodum vero ad audiencem nostram pervenit,
 quod dilecti filii populus et commune civitatis Bremensis
 eidem episcopo, dum vixit, in tribus millibus florenis auri
 ex certis causis legi optimis (^{scilicet}) debitibus iuris solemnitatibi-
 us (^{scilicet}) observatis, per diffinitivam sententiam, que nulla
 provocatione suspensa in rem transiit indicatam, et in
 expensis legi optimis in huiusmodi causa factis condempna-
 ti fuerunt, et deinde civitas ipsa occasione premissorum
 auctoritate apostolica supposita entitatis, prout etiam
 nunc existit, ecclesiastico interdicto, prout in diversis

1
=

processibus et sententias ac instrumentis publicis super hoc
factis et habitis plenius continetur. Nos itaque volentes gen-
yndem unitatis (sic) prefate Camere, ad quam bona hu-
iusmodi vigore dictae reservationis pertinere noscuntur, da-
libitor providere, de tuaque fraternitate et circumscriptio-
nibus industria specialem in Domino fiduciam obtinente, eadem
fraternitati a prefatis populo et communi huiusmodi tria
milia florenorum nostri et dictae Camere nomine potenti,
exigendi et recipiendi, ipsosque de receptis quitandi et libe-
randi, et demum huiusmodi interdictum totaliter et libe-
re eadem auctoritate relaxandi, ne non singulares per-
sonas ecclesiasticas, vel seculares civitatis prefate, que pro-
pter premissa quascumque excommunicationum sententias
incurrissent, eadem auctoritate ab huiusmodi sententias, si
hoc humiliter petierint, in forma Ecclesia consueta ab-
solvendi, iniunctis eis modo culpe penitentia saluta-
ri, et aliis que de iure fuerint iniungenda. Et tandem so-
per irregularitate, si quam prefate ecclesiastice persone
celebendo divina, vel immiscendo se illis, non tamen in con-
temptum clavium, premissorum occasione forsan contra-
ixerint, ipsis prius ad tempus de quo tibi videbitur a suo
rum ordinum executione suspensis, cum personis eidem
eadem auctoritate dispensandi plenam et liberam te-
nore presentium concedimus facultatem. Volumus autem
quod de omnibus et singulis que exinde recipere te contin-
get

pet, duo consimilia fieri facias publica instrumenta, quo-
rum unum ad dictam Cameram destinare, proores, nenes
te reliquo reservato. Dat. Rome apud S. Petrum idus februa-
rii pontificatus nostri anno quinto.

P. de Abbatu.

De Buria.

P. de Tarento.

Archiv. Vatic.
Armar. 29,
Tom. I, fol.
261.

Committit ad exigendum bona relicta per episcopum
Orbensem.

Sudorius etc. [De gratia episcopus Magalonensis do-
mini nostri pape viicamerarius]. Venerabili viro domino Be-
nedicto de Guidalacte de Perus Apostolice Camere Clerico,
provincie Patrimonii beati Petri in Tuscia pro domino nostro
papa et Ecclesia Romana Thesaurari salutem etc. Intel-
leximus bone memorie dominum Gasparem episcopum
Orbensem in Montefiasconis sicut domino placuit diem
laudes extremum. Et ne bona sua per ipsum relata
per aliquos illicite vel indebet distrahli contingant, di-
missioni vestre presentium tenore committimus et manu
damus quatenus omnia et singula res et bona sua que
cumque sint, et in quibuscumque ac apud quoscumque
consistant, ad manus vestras nostros et Apostolice Camer-
e nomine, ponatis et recipiatis. Illaque omnia per
inventarium beneficium fideliter conserviti faciatis et con-
servetis ad opus et commodum eorum, ad quos de iure
spectant seu pertinere mosuntur, etiam pro utilitate
dictae Camere Apostolice, in casu videlicet, si eidem in-

ulquo debens remanserit vel obnoxias donec et quaque
aliud a nobis habererit in mandatis. Nos enim vobis
predita omnia res et bona quemunque, dicto nomine ad
manus vestras ponendi inventarium confiendi et conser-
vandi, contradictores quoque quolibet et rebeller in pre-
missa per concurred ecclesiastiam et alia Juris remedia
oportuna, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachii
pecularis, compescendi et compellendi aliquae faciendi
et gerendi, que in premissis et ea tangentibus necessaria
fuerint aut quomodolibet oportuna, plenariam harum
serie concedimus facultatem. In quorum etc. Dat. Rome
apud Sanctam Mariam maiorem sub anno Domini
millesimo quadringentesimo vicesimotertio Indictione
prima die undecima mensis Augusti pontificatus etc.
anno sexto.

De Curia.

Visa. Simon.

Luphardus.

Archiv. Vatic.
Armar. 29,
Tom. 7,
fol. 261.

Commission ad exigendum bona relata per episcopum Osiliensem.

Ludovici etc. [Dei gratia episcopus Magalonen. domini nostri pape vicecamerarius]. Venerabili viro domino Benedicto de Guidalocis de Perusio Apostolice Camere clericu, provincie Patrimonii beati Petri in Tuscia pro domino nostro papa et Ecclesia Romana thesaurario salutem etc. Intelleximus bone memorie dominum Casparem episcopum Osilien. in Montefiasconis sicut domino placuit diem clausisse extreum. Et ne bona sua per ipsum relata per aliquos illicite vel indebitate distrahi contingant, discretio vestre presentium tenore commicimus et mandamus quatenus omnia et singula res et bona sua quecumque sint, et in quibuscumque at apud quoscumque consistant, ad manus vestras nostre et Apostolice Camere nomine, ponatis et recipiat. Illaque omnia per inventarii beneficium fideliter conservatis et conservatis ad opus et commodum eorum, ad quos de iure spectant seu pertinere noscuntur; etiam pro utilitate dictae Camere Apostolice, in casa vobis licet, si eidem in aliquo debens remanserit vel obnoxius donec et quousque aliud a nobis habueritis in mandatis.

Nos enim vobis predicta omnia res et bona quaecumque,
dicto nomine ad manus vestras ponendi; inventarium con-
ficiendi et conservandi; contradicentes quoque quoslibet
et rebellis in premissis per censuram ecclesiasticam, et
alia Iuris remedia oportuna, invocato ad hoc, si opus fu-
erit, auxilio brachii secularis, compescendi et compellendi
aliaque faciendo et gerendo; que in premissis et ea tangen-
tibus necessaria fuerint aut quomodolibet oportuna, plena-
riam harum serie concedimus facultatem. In quorundam
etc. Vat. Rome apud Sanctam Mariam maiorem sub
anno Domini millesimo quadragesimo vicesimo tertio
Indictione prima die undecima mensis Augusti pontificatus etc. anno sexto.

De Curia.

Visa. Simon.

Euphardus

Archiv. Vatic.
Reg. Lateran.
Martini V,
Vol. 209,
fol. 82.

Martini etc. Dilecto filio Gaspari electo Osiensis salutem etc. Apostolatus officium quanquam insufficientibus meritis, nobis ea alto commissum, quo ecclesiarum omnium regimini presidemus, utlitter exequi, coadiuvante Domino, cupientes, solicieti corde reddimur et solentes, ut cum de ipsarum regiminibus agitur committendis tales eis in pastores preficere studeamus, qui commissum sibi gregem dominicum sciant non solum doctrina verbi, sed otium exemplo boni operis informare, commissasque sibi ecclesias in statu pacifico et tranquillo velint et valeant, ducere Domino, salubriter regere et feliciter gubernare. Tudem siquidem bone memorie Wynrico (sic) episcopo Osilien regimini Osiensis ecclesie presidente, nos cupientes eidem ecclesie, cum eam vacare contingeret, per Apostolice Sedis prouidentiam utillem et ydoneam presidere personam, provisionem ipsius ecclesie ordinationi, et dispositioni nostre ea vice duimus specialiter reservandam, decernentes ex tuno irritum et inane si secus super his per quoscumque quavis auctoritate sicuter vel ignoranter contingeret attemptari. Postmodum vero dicta ecclesia per obitum ipsius Wynrici episcopi, qui extra Romanam curiam diem clausit extremum, pastoris solatio destituta. Nos vacatione huiusmodi fide

L 177

dignis relatis intellecta, ad provisionem ipsius ecclesie
 clorem et felicem, de qua nullus pater nos hac vice se in-
 trromittere potuit, sive protest, reservatione et decreto obstante
 tibus supradictis, ne ecclesia ipsa longe vacationis capi-
 natur incommodis, paternis et solicitis studiis intendentibus
 post deliberationem, quam de prefiendo eidem ecclesie per-
 sonam utilem et etiam fructuosam cum fratribus nostris
 habuimus diligentem. Remum ad te propositum ecclesie
 Warmiensis, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia pre-
 dictum, vite ac morum honestate decorum in spiritualibus
 prouidum, et in temporalibus circumspectum, aliquique mul-
 tiplicium virtutum donis, prout fidei dignorum testimonio
 accepimus insignitum, direximus oculos nostre mentis, que-
 bus omnibus attenta meditatione pensatis, de persona tua
 nobis et eisdem fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam me-
 ritorum accepta, prefatae ecclesie Osilien, de dictorum fra-
 trum consilio auctoritate apostolica prouidemus, teque il-
 li preficimus in episcopum et pastorem, curam et adminis-
 trationem ipsius ecclesie Osilien. tibi in spiritualibus et tem-
 poralibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias et
 largitur premia confidentes, quod dentera Domini tibi
 assistente propria, prefata Osilien. ecclesia per tue circum-
 spectio[n]is studium fructuosum regetur utiliter et prospero
 dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et temporalibus
 suscipiet incrementa. Tugum igitur Domini tuis impositum
 humeris

humoris prompta devotione suscipiens, curam et administrationem predictas, sic & sollicite geras et fideliter prosequaris, quod per tue diligentie studium fructuosum ipsa Osilien ecclasia gubernatori prorodo et fructuoso administratori gaudeat se commissam, tisque propter eterne retributionis premium nostram et dictae sedis benedictionem et gratiam exinde uberioris consequi merearis. Dat. Florenciae sexto idus Januarii anno tertio.

Simili modo: Vilectis filiis.. Capitulo ecclasiae Osilien. salutem etc. Apostolatus officium etc. Buovirea discretioni vestre per apostolica scripta mandamus, quatenus eidem electo tanquam patri et pastori animarum vestiarum humiliter exhibeat intendatis exhibentes sibi obedientiam et reverentiam debitas et devotas, eius salubria monita et mandata suscipiendo devote et efficaciter adimplere curando. Alioquin sententiam, quam idem electus rite tulerit in rebellis ratam habelimus et faciemus, auctore Domine, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis. Clero civitatis et diocesis Osilien. salutem etc. Apostolatus officium etc. Buovirea discretioni vestre per apostolica scripta mandamus, quatenus eundem electum tanquam patrem et pastorem animarum vestiarum grato admittentes honore ac exhibentes sibi obedientiam et reverentiam debitas et devotas, eius salubria monita et mandata suscipiant humiliter et efficaciter

Generalis. Pronta deatione suscipiens, curam et administracionem prestatas sic le solleite geras et fideliter prosequaris, quod per tua diligentie studium fructuosum ipsa. Oulien. ultro gubernatori provido et fructuoso administratori predicto te commissam, tuque propter eterne retributionis gratiam nostram et dicta sedis benedictionem et gratiam vnde uberiori consequi merearis. Dat. Florencia sente idus Januaria anno textio.

Smili modo: Pileoti filii. Capitulo ecclesie Oulien. sa-
ltemate. Apostolatus officium etc. Bus circa discretioni ve-
teri per apostolica scripta mandamus quatenus eidem cle-
te trupum patri et pastori animarum vestiarum humi-
liter. subtilete intendatis exhibentes tibi obedientiam et
reverentiam debitam et devotam, eius salubria monita et
mandata suscipiendo devote et efficaciter adimplere cu-
rante. Aliquin sententiam, quam idem electus nra tulit
in rebelleri ratione habebimus et faciemus, auctore domino,
usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter obser-
vare. Dat. ut supra.

Smili modo: Pileoti filii. Plero civitatis et diocesis
Oulien. saltem etc. Apostolatus officium etc. Bus circa di-
cretione vestie per apostolica scripta mandamus, quatenus
eundem electum tangue patrem et pastorem animarum
vestiarum grato admittentes honore ac exhibentes tibi obe-
dientiam et reverentiam debitam et devotam, eius salubria
monita et mandata suscipiant humiliter et efficaciter

actum hoc noster. Alioquin sententiam, quam idem electus noster habuit in rebelles ratam habebimus et faciemus, auctore domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Pat. ut supra.

Simili modo: Dilecti filii populi civitatis et diocesis osi-
ben. salutem etc. apostolatus officium etc. Iussirea universi-
tatem vestram regamus, menemus et fortanum attine, vobis
per apostolica scripta mandantes, quatenus eundem electum
magnum patrem et pastorem canmarum vestram devote
suscipientes, et debita honorificentia prosequentes, eius monitus
et mandati salubribus humiliter intendates. Ita tamquam quod
ipsa in vobis devotionis filio et vos in eo per consequens pa-
tem invincere beniolum gaudetis. Pat. ut supra.

Simili modo: Dilecti filii universis vasallis ecclesie osi-
ben. salutem etc. apostolatus officium etc. Iussirea univer-
sitate vestre per apostolica scripta mandamus quatenus
eundem electum devote suscipientes, et debita honorificentia
prosequentes, ei fidelitatem soltam, ne non consueta ser-
vita et iura a vobis sibi debita exhibere integre studeatis.
Alioquin sententiam sive penam, quam idem electus noster
stulerit seu statuerit in rebelles ratam habebimus et facie-
mus, auctore domino, usque ad satisfactionem condignam
inviolabiliter observari. Pat. ut supra.

Simili modo: Venerabili fratre... archiepiscopo bogen-
salutem etc. Id cumulum etc. Cum igitur ut idem electus
in commissa sibi predictae ecclesie osibeni. curia facilius
proficeret

proficere valeat tuus favor sibi fore noscatur plurimum
opportunitus, fraternitatem tuam rogamus et hortamur atten-
te per apostolica tibi scripta mandantes, quatenus eum
dem electum ac ecclesiam sibi commissam suffraganeam
tuam habens pro nostra et apostolice sedis reverentia
propensius commendatos in ampliandis et conservandis
iuribus suis, sic eos tui favoris presidio prosequaris, quod
ipse electus per tue auxilium gratie se possit in commis-
so sibi eiusdem ecclesie regimine utilius exercere, tuque
divinam misericordiam, et nostram ac eiusdem sedis beni-
volentiam valeas exinde uberioris promovere. Dat. ut supra.
Franciscus xx. x. x. x. x. de Agello.

[In margine]: Non detur copia nec sumptus sine licen-
tia mea.

Archiv. Vatic.
 Reg. Vatic.
 Martini V.
 Vol. 209,
 fol. 82

B.

Martinus etc. dilecto filio Gaspari electo Osiliensi salutem etc. Apostolatus officium quamquam insufficienibus meritis, nobis ex alto commissum, quo ecclesiarum omnium regimini presidemus; utiliter exequi, coadiuvante Domino, cupientes, solliciti corde reddimur et solentes, ut cum de ipsarum regimini bus agitur committendis tales eis in pastores preficere studeamus, qui commissum sibi gregem dominicum sciant non solum doctrinae verbi, sed etiam exemplo boni operis informare, commissaque sibi ecclesias in statu pacifico et tranquillo velint et valeant, duce Domino, salubriter regere et feliciter gubernare. Undum signidem bone memorie Wynrico (sic) episcopo Osiliensi regimini Osiliensis ecclie presidente, nos cupientes eidem ecclie, cum eam vacare contingeret, per Apostolice Sedis providentiam utilem et idoneam presidere personam, provisionem ipsius ecclie ordinationi et dispositioni nostre ea vice duximus specialiter reservandam, decernentes ex tunc irritum et inane si seous super huius per quoscumque quavis autoritate scienter vel ignorantiter contigeret attemptari. Postmodum vero dicta ecclia per obitum ipsius Wynrici episcopi, qui extra Romanam curiam diem clausit

LL 1 77

extremum, pastoris solatio destituta. Nos vacatione huiusmodi fidelium relatis intellecta, ad provisionem ipsius oculis celerem et felicem, de qua nullus preter nos haec vice se intrumittere potuit, sive potest, reservatione et decreto obstantibus supradictis, ne ecclesia ipsa longe vacationis exponatur incommodis, paternis et solicitis studiis intendentibus, post liberationem, quam de preficiendo eidem ecclesie personam utili et etiam fructuosam cum fratribus nostris habuimus diligentem. Venimus ad te prepositum ecclesie Warmiensis, in sacerdotio constitutum, litterarum scientia preditum, recte ac morum honestate decorum, in spiritualibus prouidum, et in temporalibus circumspectum, aliisque multiplicium virtutum donis, prout fidelium testimonio accepimus insignitum, direximus oculos nostre mentis, quibus omnibus attenta meditatione pensati, de persona tua nobis et eisdem fratribus, ob dictorum tuorum exigentiam meritorum accepta, prefacie ecclesie Osilien, de dictorum fratrum consilio auctoritate apostolica prouidimus, teque illi preficiimus in episcopum et pastorem, curam et administrationem ipsius ecclesie Osilien tibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias et largitur premia confidentes, quod dextera Domini tibi assistente propitia, prefata Osilien ecclesia per tue circumspitionis studium fructuosum regetur utiliter et prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et temporalibus suscipiet

et efficaciter adimplere curretis. Alioquin sententiam, quam idem electus rite tulerit in rebelles ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis populo civitatis et diocesis Osilien. salutem etc. Apostolatus officium etc. Quocirca universitatem vestram rogamus, monemus et hortamur attente vobis per apostolica scripta mandantes, quatenus eundem electum tanquam patrem et pastorem animarum vestrarum devote suscientes, ac delita honorificientia prosequentes, eius monitis et mandatis salibribus humiliter intendatis. Ita quod ipse in vobis devotionis filios et vos in eo per consequens patrem invenisse benivolum gaudematis. Dat. ut supra.

Simili modo: Vilectis filiis universis vasallis ecclie Osilien. salutem etc. Apostolatus officium etc. Quocirca universitatē vestre per apostolica scripta mandamus quatenus eundem electum devote suscientes, et delita honorificientia prosequentes, ei fidelitatem solitam, necnon consueta servitia et iura a vobis tibi debita exhibere integre studeatis. Alioquin sententiam sive penam, quam idem electus rite tulerit seu statuerit in rebelles ratam habebimus et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari. Dat. ut supra.

Simili modo: Venerabili fratri.. archiepiscopo Rigen. salutem etc. Ad cumulum etc. Cum igitur ut idem electus in commissa tibi predicte ecclie Osilien. cura fa-

cilius

L 2 77

suscipiet incrementa. Iugum igitur Domini tuis impositum
humoris prompta devotione suscipiens, curam et administratio-
nem predictas, sic solite geras et fideliter prosequaris,
quod per tue diligentie studium fructuosum ipsa Osilien-
eclesia gubernatori prorido et fructuoso administratori qua-
deat se commissam, tuque preter eterne retributionis pre-
mium nostram et dictae Tediis benedictionem et gratiam eam
de uberiori consequi merearis. Dat. Florenciae sexto idus Ja-
nuarii anno tertio.

Simili modo: Vilectis filiis.. Capitulo ecclie Osilien.
salutem etc. Apostolatus officium etc. Quocirca discretioni ve-
stre per apostolica scripta mandamus quatenus eidem elec-
to tanquam patri et pastori animarum vestiarum humi-
liter intendatis, exhibentes sibi obedientiam et reverentiam
debitas et devotedas, eius salubria monita et mandata susci-
piendo devote et efficaciter adimplere curando. Alioquin
sententiam, quam idem electus rite tuberit in rebellis ra-
tam habebimus et faciemus, auctore domino, usque ad sa-
tisfactionem con dignam inviolabiliter observari. Dat. ut supra

Simili modo: Vilectis filiis.. Clero civitatis et dio-
cesis Osilien. salutem etc. Apostolatus officium etc. Quocir-
ca discretioni vestre per apostolica scripta mandamus,
quatenus eundem electum tanquam patrem et pastorem
animarum vestiarum grato admittentes honore ac enhi-
bentes sibi obedientiam et reverentiam debitam et devotedam,
eius salubria monita et mandata suscipiatis humilitate

cilus proficere valeat, tuus favor sibi fore noscatur plurimum oportenus, fraternitatem tuam rogamus et hortamur attente per apostolica tibi scripta mandantes, quatenus eundem electum ac ecclesiam sibi commissam, suffraganeam tuam, habens pro nostra et a postolice sedis reverentia propensius commendatos in ampliandis et conservandis iuriis suis, sic eos tui favoris presidio prosequaris, quod ipse electus per tua auxilium gratie se posuit in commisso sibi eiusdem ecclesie regimine utilius exercere, tuique divinam misericordiam, et nostram ac eiusdem sedis benivolentiam valeas exinde uberiorius promereri. Dat. ut supra. Franciscus
xx.x.x.x.x.x. de Agello.

[In margine]: Non detur copia nec sumptum sine licentia mea.

37

Archiv. Vatic.
Armar. XXIX
Vol. 40.
fol. 253.

Visitatio liminum pro episcopo Ostien.

Universis etc. Guillermus etc. [miceratione divina] epi-
scopus Ostien. sacrosante Romane Ecclesie cardinalis Rotte
magen. domini pape camerarius]. Universitatibus. Quod
cum byz. in X. pater dominus Petrus Dei gratia episcopus Osti-
en. Romana Curia citra montes existente, singulis bienniis
sedem Apostolicam et limina apostolorum Petri et Pauli visitare
teneatur. Hinc est quod dictus Petrus episcopus sedem ipsam;
seu limina prefata pro uno biennio nunc currenti, incepto
die xxvij Junii anni 1481 proxime preteriti, et finiendo die xxv
Junii anni 1483 proxime venturi, ac pro quatuor aliis bien-
niis futuris incipiendis die xxvij Junii 1483 et ut sequitur fi-
nendis, per eximum legum doctorem dominum Antonium
de Eugubio causarum et presentim phisicalium in Romana
Curia procuratorem, et ipsius domini Petri episcopi ad hoc spe-
cialiter constitutum, die date presentium cum reverentia et
honore debitissimis visitavit. Nihil tamen ratione visitationes
huiusmodi Camere Apostolice obtulit vel servivit. In
quorum etc. Dat. Rome in Camera Apostolica apud Sanctum
Petrum die xxv mensis Junii Mccccclxxxij pontificatus
[etc] anno XI.
ura D. Blondus. Marinos.
s. v. gr. v.

Archiv. Vatic.
 Ann. XXIX
 Vol. 40.
 fol. 258

Visitatio liminum pro episcopo Orléan.

Universis etc. Guillēlmus etc. Universitate divina
 episcopus Orléan. acrosancte Romane Ecclesie cardinalis Rotho
 mazon, domini pape camerarius] Universitate etc. Quod cum
^{sq. das} in x^o pater dominus Petrus Dei gratia episcopus Orléan,
 Romana curia citra montes existente, singulis bienniis ^{la-}
 dem Apostolicam et limina apostolorum Petri et Pauli visita
 re teneatur: hinc est quod dictus Petrus episcopus Redem
 ipsam, seu limina prefata pro uno biennio nunc currenti,
 incepto die xxvij Junii anni 1481 proxime preteriti et fin
 iendo die xxv Junii anni 1483 proxime venturi, ac pro
 quatuor aliis bienniis futuri incipiendis die xxvij Junii
 1483 et ut sequitur finiendis, per eximum legum docto
 rem dominum Antonium de Eugubio causarum et preser
 vitum phiscalium in Romana Curia procuratorem, et ipsius
 domini Petri episcopi ad hoc specialiter constitutum, die
 date presentium cum reverentia et honore debitis visitavit.
 Nihil tamen ratione visitationis huiusmodi Camere
 Apostolice obtulit vel servivit. In quorum etc. Pat. Romae
 in Camera Apostolica apud Sanctum Petrum die xxv

mensis Junii Mcccc et xxxij pontificatus [etc.] anno xij.
Vita B. Blondus.
sc. v. gr. vii
Marinus.

Archiv. Vatic.
Armar. XXIX.
Vol. 52.
fol. 165.

Visitatio Osilien.

Universis etc. Raphael etc. [Sancti Georgii ad Volum-
aureum diaconus cardinalis, domini pape camerarius]. Uni-
versitate etc. Buoniam ap in X° pater dominus Jo. episcopus Os-
silien. teneatur singulis trienniis, Romana curia circa mon-
tes existente, limina beatorum apostolorum Petri et Pauli
visitare, hinc est quod prefatus d. Jo. episcopus limina ipsa
pro duabus trienniis, incepitis die xij mensis aprilis 1498
anni proxime preteriti, per venerabilem virum d. Carolum
Takul, decanum et canonicum ecclesie Osilien. procura-
torem etc. die date presentium visitavit etc. Nichil tamen
etc. Dat. xvij febr. 1499 anno viij.   x. ij gr. iij

Ste. de Varnia.

Archiv. Vat.
Armar. XXIX
Vol. 5²,
fol. 165.

Visitatio Ossien.

Universis etc. Raphael etc. [Sancti Georgii ad Ur-
lum aureum diaconus cardinalis, domini pape camerarius].
Universitati etc. Buoniam ap. in L. pater dominus Jo. episcopus
Ossien. teneatur singulis trienniis, Romana Curia citra montes
existente, limina beatorum apostolorum Petri et Pauli visitare,
hinc est quod prefatus d. Jo. episcopus limina ipsa pro duobus
trienniis, inceptis die xij mensis aprilis 1498 anni proximi-
me preteriti, per venerabilem virum d. Carolum Takul,
decanum et canonicum ecclesie Ossien. procuratorem
etc. die date presentium visitavit etc. Nichil tamen etc.
Dat. xvij febr. 1499 anno viij.

sc. ij gr. iiij

Cte. de Varnia.

Archiv. Vatic.
 Reg. Zateranen
 Innoc. VIII,
 Vol. 913,
 fol. 267.

N. Bregeon.

B.

Innocentius etc. Venerabilibus patribus archiepi-
 scopo Rigen. et Tarbaten. ac Nevalien. episcopis salutem etc.
 Humilibus etc. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte ve-
 nerabilis fratris nostri Johannis episcopi; et dilectorum filiorum
 Capituli Osilien. petitus continebat, quod cum alias ecclesia Osilien
 per obitum bo. me. Petri episcopi Osilien. vacasset, dilecti
 filii Conradus et Theodorius Takal fratres, Bruno de Wethl-
 berch advocatus et Johannes Thais iurati et familiares dictae
 ecclesie, laici civitatis et diocesis Osilien. cum eorum familia-
 ribus, complicibus et adherentibus, in presentia multitudi-
 nis populi dictae civitatis, cum gladiis, fustibus et aliis armis
 ac instrumentis bellicis ad immunitatem dictae ecclesie acce-
 dentes, Dei timore postposito, ausu sacrilego eandem eccl-
 esiam, illiusque sacristiam violenter intraverunt, ac scras cu-
 iusdam capse, in qua sanctorum reliquie, cruces et yma-
 gines argenteae ac clenoradia dictae ecclesie existebant, in eadem
 sacristia fregerunt, neconon reliquias, cruces, ymagines et
 clenoradia predicta inde auferentes, illa ad castrum Napullen,
 eidem ecclesie contiguum asportarunt hanc fidem per eos
 yconomy dictae ecclesie prestitam ipsis Capitulo et yconomy
 neconon dilecotis filiis vicariis et clericis dictae ecclesie contra

dicentibus. Iuare pro parte Johannis episcopi et Capituli
 preditorum nobis fuit humiliter supplicationem, ut eis su-
 per his oportune providere de benignitate apostolica digna-
 remur. Nos itaque huismodi supplicationibus inclinati di-
 visione vestre per apostolica scripta mandamus quatenus
 vos vel duo aut unus vestrum, si vobis de sacrilegio huiusmodi
 legitime constituerit dictos sacrilegos tamdiu, appellatione re-
 mota, excommunicatos publice nuntietis, et faciatis ab omni-
 bus arcuus eritari; donec super his satisficerint competenter,
 et cum vestrarum testimonio litterarum ad Sedem venerant
 apostolicam absolvendi. Testes autem etc. Non obstan. p. re.
 Bonifacii pape viij predecessoris nostri, qua inter alia cavetur,
 ne quis episcopus suam civitatem vel diocesim, nisi in certis ex-
 ceptis casibus, et in illis ultra unam dictam a fine sue diocesus
 ad iudicium evocetur. Seu ne indices a Sede Apostolica deputa-
 ti extra civitatem et diocesim in quibus deputati fuerint, contra
 quoscumque procedere, aut alii vel alii vicies suas committere pre-
 sumant, dummodo ultra duas dictas aliquis auctoritate presen-
 tium non trahatur, ac aliis constitutionibus et ordinationibus
 apostolicis contrariis quibuscumque. Seu si eisdem sacrilegiis vel
 quibusvis aliis communiter vel divisiim ab eadem Sede indul-
 tum existat quod interdici, suspende vel excommunicari;
 aut extra vel ultra certa loca ad iudicium trahi non possint
 per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac
 de verbo ad verbum de induito huiusmodi mentionem. Dat.
 Rome apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice
 millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, decimo octa-
 vo kal. maii anno octavo. B. x. Bagarothus.

Archiv. Vallo
Reg. Pateran.
Inno. VIII.
Vol. 913,
fol. 267.

N. Bregeon.

3. Innocentius etc. Venerabilibus fratibus archiepiscopo
Aigen. et Tarbaten. ac Nevalien episcopis salutem etc. Hu-
milibus etc. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte vene-
rabilis fratris nostri Johannis episcopi, et dilectorum filio-
rum Capituli Osilien petitio continebat, quod cum alias eccl-
esia Osilien. per obitum bo. me. Petri episcopi Osilien. vacasset,
dilecti filii Conradus et Theodoricus Takel fratres, Bruno
de Wethlberch advocatus et Johannes Strais iurati et fami-
liares dictae ecclesie, laici civitatis et diocesis Osilien, cum co-
rum familiaribus, complicibus et adherentibus, in presentia
multitudinis populi dictae civitatis, cum gladiis, fustibus et aliis
armis at instrumentis bellicis ad immunitatem dictae ecclesie
accidentes, Deo timore postposito, ausu sacrilego eandem
ecclesiam, illiusque sacristiam violenter intrarunt, ac seras
ciuisdam capse, in qua sanctorum reliquie, cruces et yma-
gines argenteae ac clenorodia dictae ecclesie existebant, in ea-
dem sacristia fregerunt, necnon reliquias, cruces, ymagi-
nes et clenorodia predicta inde auferentes, illa ad castrum
Hapsollen, eidem ecclesie contignum asportarunt mano
fidem per eos yconomy dictae ecclesie prestitam ipsis Ca-
ritulo et yconomy necnon dilectis filiis vicariis et

clericis dictae ecclesie contradicentibus. Quare pro parte
 Johannis episcopi et Capituli predictorum nobis fuit humi-
 liter supplicatum, ut eis super his oportune provide de
 benignitate apostolica dignaremur. Nos itaque huiusmodi
 supplicationibus inclinati discretioni vestre per apostolica
 scripta mandamus quatenus vos vel duo aut unus vestrum,
 si vobis de sacrilegio isto huiusmodi legitime constititerit,
 dictos sacrilegos tamdiu, appellatione remota, excommuni-
 catos publice nuntietis, et faciatis ab omnibus archibus civita-
 dores super his satisfacerint competenter, et cum vestrarum
 testimonio litterarum ad Tadem venerint ab apostolicam ab-
 solvendi. Testes autem etc. Non obstan. fc. re. Bonifaciu. pape
 viij predecessoris nostri, qua inter alia cavetur, ne quis epi-
 scopus suam civitatem vel diocesim, nisi in certis exceptis
 casibus et in illis ultra unam dictam a fine sue diocesis
 ad iudicium evocetur. Seu ne indices a Tede Apostolica
 deputati extra civitatem et diocesim in quibus deputati
 fuerint, contra quoscumque procedere, aut alii vel alii vice
 suas committere presumant, dummodo ultra duas dictas
 aliquis auctoritate presentium non trahatur, ac aliis consti-
 tutionibus et ordinationibus apostolicis contrariis quibuscum-
 que. Seu si eisdem sacrilegiis vel quibusvis aliis communi-
 ter vel divisim ab eadem Tede indulsum existat quod in-
 terdici, suspendi vel excommunicari, aut extra vel ultra
 certa loca ad iudicium trahi non possint per litteras apo-
 stolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad ver-
 sum de indulto huiusmodi mentionem. Dat Rome apud Sacratissimam
 Petrum anno incarnationis dominice millesimo quadragesimum
 nonagesimo secundo, decimo octavo Kal. maii anno octavo.
 B. x. Bagarothus.

Archiv. Vatic.
Reg. Tateran.
Monum. VII
vol. 978,
vol. 146.

N. Bregeon.

Alexander etc. Venerabili fratri episcopo Tar-
baten. et dilecto filio abbate monasterii Pipadis (sic) Revalien (sic)
diocesis salutem etc. Humilibus etc. Exhibitam signudem nobis
nuper pro parte venerabili patris nostri Johannis episcopi Osilien
petitis continebat, quod olim ecclesia Osilien. pastoris regimina
destituta omnes et singuli canonici eiusdem ecclesie, tunc in
eadem residentes, de quorum numero idem Johannes episcopus
tunc erat, quod quicunque ex eorum gremio in episcopum Osil-
ien. eligeretur, seu alias ad dictam ecclesiam promoveretur certam
tunc expressam bladorum quantitatem ad beatę Marie et
sancte Crucis in dicta ecclesia Osilien. sita altaria perpetuas
vicarias respective etiam pro tempore obtinentibus annuatim
solvere et assignare tenerentur, mediis eorum iuramentis, promise-
runt, prout Johannes, qui postmodum de gremio predicto in
episcopum Osilien. assumptus fuit, et forsitan cum hoc
quod huiusmodi iuramento relaxationem non petret,
iuravit et promisit. Cum autem sicut eadem peticio sub-
iungebat iuramentum huiusmodi in enormem letionem
mente episcopalium Osilien. cesserit atque cedat, et immedia-
tus ipsius Johannis episcopi predecessor, qui simile iura-
mentum prestiterat, de premissis aliquitt nunquam

1

solverit, nec etiam episcopus Osilien pro tempore existens
ex fundatione dictarum viciarum aut aliquo statuto
dictae ecclesie Osilien ad hoc teneatur, pro parte eiusdem
Johannis episcopi nobis fuit humiliter supplicatum, ut
iuramentum huiusmodi sibi relaxari seque ad illius ob-
servacionem non teneri decerni mandare et alias in premissis
^{et dicta mente} oportune providere de benignitate apostolica dignare
mur. Nos igitur de premissis certam noticiam non haben-
tes, ipsumque Johannem episcopum a quibusvis excommu-
nicationis etc. fore carentes, huiusmodi supplicationibus
inclinati, discretioni vestre per apostolica scripta manda-
mus quatenus vos vel alter vestrum, si et postquam voca-
tis dilectis filiis modernis vicariis ad dicta altaria, et alias
qui fuerint evocandi, nobis de premissis, et quod ea in
enormem dictae ecclie lesionem cesserint atque cedant
legitime constiterit, iuramentum predictum eidem Johan-
ni episcopo auctoritate nostra relaxetis, eumque ad
illius et premissionis eiusdem observationem non teneri
decernatis, prout de iure fuerit faciendum. Non obstan-
tibus premissis ac fe re. Bonifacii pape viij predecessoris
nostris, quibus inter alia cavetur, ne quis extra suam civi-
tatem vel diocesim nisi in certis expressis casibus, et in
illis ultra unam dictam a fine sue diocesis in indicium
evocetur, seu ne indices a Sede Apostolica deputati ex-
tra civitatem et diocesim, in quibus deputati fuerint.

contra

contra quoniamque procedere, aut alii vel alios vias suas
committere primum, dimmodo ultra duas dietas aliquis
exortitate preventum non trahatur, et alii apostolicis
constitutionibus contrariae quibuscumque etc... Datum Be-
ne apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice
millecim quadrageantesimo nonagesimo quinto, tertio
decimo Kal. novembris anno quarto.

F. xij. Ronzettus.

Archiv. Vatic.
Reg. Tateran.
Moxon. VI
vol. 978,
fol. 146.

N. Bregeon.

Alexander etc. Venerabili fratri episcopo
Tarbaten. et dilecto filio abbati monasterii Pipadiis (sic) Bel
valien. (sic) diocesis salutem etc. Humilibus etc. Exhibita siquidem
nobis nuper pro parte venerabilis fratris nostri Johannis episco
pi Osilien. petitio continebat, quod olim eccllesia Osilien.
pastoris regimine destituta omnes et singuli canonici eius
dem ecclie, tunc in eadem eccllesia residentes, de quorum
numero idem Johannes episcopus tunc erat quod quicun
que ex eorum premissis in episcopum Osilien. eligeretur, seu
alias ad dictam eccliam promoveretur certam tunc expres
sam bladorum quantitatem ad beate Marie et sancte Crucis
in dicta ecclasia Osilien. sita altaria perpetuas vicarias re
spective etiam pro tempore obtinentibus annuatim solvere et
assignare tenerentur, medius eorum iuramentis, promiserunt
prout Johannes, qui postmodum de gremio predicto in epi
scopum Osilien. assumptus fuit, et forsitan cum hoc
quod huiusmodi iuramenti relaxationem non peteret, in
ravit et promisit. Cum autem sicut eadem petitio sub
lungebat iuramentum huiusmodi in enormem lesionem
mense episcopalis Osilien. cesserit atque cedat, et immo
diatus ipsius Johannis episcopi predecessor, qui simile
iuramentum prestiterat, de premissis aliquid nunquam

solverit, nec etiam episcopus Osiliensis pro tempore existens
ex fundatione dictarum vicariarum est aliquo statuto
dictae ecclesie Osiliensis ad hoc tenetur, pro parte eiusdem
Johannis episcopi nobis fuit humiliter supplicatum, ut
iuramentum huiusmodi sibi relaxari seque ad illius
observationem non teneri decerni mandare et alias in
premissis ei et dictae mense oportune proridere de be-
nignitate apostolica dignaremur. Nos igitur de premissis
certam noticiam non habentes, ipsumque Johannem episco-
pum a quibusvis excommunicationis etc. fore censentes, ha-
iussmodi supplicationibus inclinato, discretioni vestre per
apostolica scripta mandamus quatenus vos vel alter ve-
strum si et postquam vocatis dilectis filiis modernis vice-
riis ad dicta altaria, et aliis qui fuerint evocandi, nobis de
premissis et quod ea in enormem dictae mense lesionem
cesserint atque cedant legitime constituerit, iuramentum
predictum eidem Johanni episcopo auctoritate nostra
relaxetis cumque ad illius et promissionis eiusdem obser-
vationem non teneri decernatis prout deinceps fuerit fa-
ciendum. Non obstantibus premissis ac f. re. Bonifacii pa-
pe viij predecessoris nostri, quibus inter alia cavetur ne quis
extra suam civitatem vel diocesum nisi in certis expressis
casibus, et in illis ultra unam dictam a fine sue discretis
in indicium evocetur, seu ne iudicis a Sede Apostolica depu-
tati extra civitatem et diocesim, in quibus deputati fuerint,
contra quoscumque procedere, aut alii vel alii vice suas
committere

committere presumant, dummodo ultra duas dietas aliquis
auctoritate presentium non trahatur, et aliis apostolicis con-
stitutionibus contrariis quibuscumque etc.... Datum Rome
apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice mil-
lesimo quatringentesimo nonagesimo quinto, tertio decimo
kal. novembris anno quarto.

F. xij. Prorectus.

Archiv. Vatis.
Reg. Lateran.
Clem. VII.
vol. 1544
fol. 34.

P. de Lambertis.

F.
 Clemens etc. Dilecto filio Reynoldo electo
 Orléan. (sic) salutem etc. Apostolatus officium meritis
 nec in paribus nobis ex alto comminum quo ecclesiarum
 regimini divina dispositione presidemus utiliter exequi
 coniuvante Domine, cupientes solliciti corde reddimur et
 solentes, ut cum de ecclesiarum ipsarum regiminibus agi-
 tur committendis tales eis in pastores preferere studemus
 qui populum sue cure creditum sciant non solum doctrina
 verbi sed etiam exemplo boni viri operis informare,
 commissasque sibi ecclesias in statu pacifice et tran-
 quillo velint et valeant, auctore Domino, salubriter rege-
 re et feliciter gubernare. Cum autem nuper postquam
 ecclesia Orléan., cui bo. me. Johannes episcopus Orléan.
 dum viveret presidebat, per obitum eiusdem Johannis
 qui extra Romanam Curiam debitum nature persoluit,
 pastoris solatio destituta, dilecti filii Capitulum dicta
 ecclesie pro futura episcopi Orléan. electione celebranda
 vocatis omnibus qui voluerunt, potuerunt et debuerunt elec-
 tioni huiusmodi commode interesse, die ad eligendum
 prefixa, ut moris est, convenientes in unum bo. me.
 Georgium olim episcopum Revalien. Tunc in humanis

agentem, in episcopum Ozilien. concorditer postulaverunt.
Cum dictus Georgius episcopus postulatione huiusmodi
non dum adamista extra Romanam Curiam debitum nature
persolivisset, ac propterea dicta ecclesia adhuc, ut prefatur
vacare nosceretur Capitulum profati pro futuri alterius
episcopi Ozilien. electione celebranda similiter vocatis
omnibus, qui voluerunt, potuerunt et debuerunt electione
huiusmodi commode interesse, die ad eligendum profixa,
ut moris est, convenientes in unum, te ipsius ecclesie
decanum, in presbyteratus ordine, et etate legitima consti-
tutum, de nobili genere ex utroque parente, et legitimo
thoro procreatum, ex privilegio apostolico, in episcopum
Ozilien via scrutinii concorditer elegerunt. Taque
electioni huiusmodi, eius tibi presentato decreto conser-
visti, et deinde electionis huiusmodi negotium proposi-
fecisti in consistorio coram nobis petens illam apostolica
auctoritate confirmari in hiis omnibus statutis a Iure
temporibus observari. Nos igitur electionem huiusmodi
necnon idoneitatem et merita persone tuae examinari
fecimus diligenter. Et quia invenimus electionem ipsam
de eadem persona tua, cui apud nos de litterarum scien-
tia, vite mundicia, honestate morum, spiritualium pro-
videntia, et temporalium circumspectione, alisque multi-
plicum virtutum donis fide digna testimonia prohiben-
tur fuisse canonice celebratam, illam de fratribus
nostrorum

nostrorum consilii auctoritate predicta, approbamus et con-
 firmamus, teque idem ecclesie in episcopum prefecimus
 et pastorem, curam et administrationem ipsius ecclesie
 tibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committen-
 do, in illis qui dat gratias et largitur propter premia confiden-
 tes, quod dirigente Domino actus tuos prefata ecclesia sub
 tuo felici regimine regetur utiliter et prospere dirigetur
 ex grata in eisdem spiritualibus et temporalibus suscipiat
 incrementa. Iugum igitur Domini tuis impositum humeris
 prompta devotione suscipiens, curam et administrationem
 predictas sic exercere studeas sollicite, fideliter, [et] prudens-
 ter, quod ecclesia ipsa gubernatori provido et fructuoso ad-
 ministratori gaudeat se commissam, teque preter eterne
 retributionis premium nostram et apostolice sedis bene-
 dictionem et gratiam exinde uberiori consequi merearis.
 Datum Rome apud Sanctum Petrum anno etc. millesimo
 quingentesimo trigesimo octava secundo, octavo idus iuli
 anno nono.

Simili modo: Dilectis filiis Populo civitatis et dioce-
 sis Ozilien... [omissis]. Datum ut supra.

" " : Dilectis filiis universis vasallis ecclae-
 sie Ozilien etc... [omissis]. Datum ut supra.

" " : Dilectis filiis Clero civitatis et dioecesis
 Ozilien etc... [omissis]. Datum ut supra.

" " : Dilectis filiis Capitulo ecclie Ozilien
 etc... [omissis]. Datum ut supra.

Simili

Sanctissimo: Venerabilis patris archiepiscopi Regiom. etc.
[omissis].
Datum ut supra.

" " : Carissimo deo filio Carolo romanorum
imperatore semper aucto salutem etc. [omissis]. Da-
tum ut supra. Fr. xx: xx: xx: xx: xx: xx. Alberio.

Archiv. Vatis. 4.
 Reg. Pateranen. m.
 Clem. VII. 3,
 Vol. 1544,
 fol. 34.

P. de Gambertis.

F. Clemens et. Dilecto filio Reynoldo electo
 Orlieen. (sic) salutem etc. Apostolatus officium meritis licet
 imparibus nobis ex alto commissum quo ecclesiarum regimi-
 ni divina dispositione presidemus utiliter exequi coadiuan-
 te Domino, cupientes solliciti corde reddimur et solentes, ut
 cum de ecclesiarum ipsarum regiminiibus agitur committan-
 dis tales eis in pastores preficere studemus, qui populum
 sue cure creditum sciant non solum doctrina verbi, sed etiam
 exemplo boni viri operis informare, commissaque sibi ecclesiis
 in statu pacifico et tranquillo velint et valeant, auctore Domi-
 no, salubriter regere et feliciter gubernare. Cum autem nuper
 postquam ecclesia Orlieen., cui bo. me. Iohannes episcopus Orlie-
 en. dum viveret presidebat, per obitum eiusdem Iohannis
 qui extra Romanam Curiam debitum nature percisit, paste-
 ris solatio destituta, dilecti filii Capitulum dictae ecclesie pro
 futura episcopii Orlieen. electione celebranda, vocatis omnibus
 qui voluerunt, potuerunt et debuerunt electioni huiusmodi
 commode interesse, die ad eligendum prefixa, ut moris est,
 convenientes in unum bo. me. Georgium olim episcopum
 Bevalien. tunc in humanis agentem, in episcopum Orlie-
 en. concorditer postulaverunt. Cum dictus Georgius epi-

— 1 —

scopus postulatione huiusmodi nondum admissa extra
romanam Curiam debitum nature percolvisset, ac propte
rea dicta ecclesia adhuc, ut perfertur, vacare nosceretur Pa-
pulum prefati pro futuri alterius episcopi Oxilien. electio-
ne celebranda similiter vocatis omnibus, qui voluerunt, po-
tuerunt et debuerunt electioni huiusmodi commode inte-
resse, die ad eligendum prefixa, ut mores est, convenientes
in unum, te ipsum ecclesie decanum, in presbyteratus ordine,
et estate legitima constitutum, de nobili genere ex utroque pa-
rente, et legitimo thoro procreatam, ex privilegio apostolico,
in episcopum Oxilien. via scrutinii concorditer elegerunt.
Taque electioni huiusmodi, eius tibi presentato decreto con-
sensiisti, et deinde electionis huiusmodi negotium proponi
fecisti in consistorio coram nobis, petens illam apostolica
auctoritate confirmari in hiis omnibus statutis a pure tem-
poribus observatam. Nos igitur electionem huiusmodi nec-
non idoneitatem et merita persone tuae examinari feci-
mus diligenter. Et quia invenimus electionem ipsam de
eadem persona tua, cui apud nos de litterarum scientia, vi-
te mundicia, honestate morum, spiritualium prouidentia,
et temporalium circumspectione, aliquae multiplicum
virtutum donis fide digna testimonia persibentur fuisse
canonice celebratam, illam de fratum nostrorum consilio,
auctoritate predicta approbamus et confirmamus, teque
eidem ecclesie in episcopum preficimus et pastorem, curam
et administrationem ipsius ecclesie tibi in spiritualibus
et

temporalibus plenarie committendo, in illo qui dat gratias
et largitur premia confidentes, quod dirigente Domino actus
tuis prefata ecclesia sub tuo felici regimine regetur utiliter
et prospere dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et tempo-
ralibus suscepere incrementa. Iugum igitur Domini tuis
impositum humeris prompta devotione suscipiens, curam et
administrationem predictas sic exercere studas sollicite, fide-
liter, [et] prudenter, quod ecclesia ipsa gubernatori prorudo
et fructuoso administratori gaudeat se commissari, tisque
propter eternam retributionis premium nostram et Apostolice
Iesu benedictionem et gratiam exinde uberiorius consequi
merari. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno eto mil-
lesimo quingentesimo trigesimo secundo, octavo idus iulii
anno nono.

Simili modo: Vilectis filiis Populo civitatis et diocesis
Orilien.... [Omissis]. Datum ut supra.

" " : Vilectis filiis universis vassallis ecclesie
Orilien. etc... [Omissis]. Datum ut supra.

" " : Vilectis filiis Clero civitatis et diocesis
Orilien. etc... [Omissis]. Datum ut supra.

" " : Vilectis filiis Capitulo ecclesie Orilien.
etc... [Omissis]. Datum ut supra.

" " : Venerabili fratri archiepiscopo Rigen.
etc... [Omissis]. Datum ut supra.

" " : Carissimo in Christo filio Carolo romanorum

imperatori semper aucto salutem etc. (omisso). Datum
ut supra. F. XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. XXVII. XXVIII. XXIX. Allesid.

Archiv. Vaticano
Reg. Veteranen n.
Clem. VII
vol. 1544. 8,
vol. 37.

F.

Clemens etc. dilecto filio Reynaldo de Er-
phoneden decano ecclie Orlieen salutem etc. Apostolice
Yedis consueta clementia ne dispositiones per eam de ca-
the dralibus ecclieis pro tempore facte (sic), sed persone ad
eas promovende illis puro corde et sincera conscientia presi-
dere possint, remedia prout convenit, adhibebit opportuna.
Cum itaque nos hodie electionem de persona tua in episco-
pum Orlieen per dilectorum filios Capitulum ecclie Orlieen,
tunc certo modo pastoris solatis destitute, canonice cele-
bratam, de fratum nostrorum consilio, apostolica auctorita-
te approbare et confirmare, teque illi in episcopum et pastorem
preficere intendamus; nos qui dudum inter alia statuimus
et ordinavimus generalem absolutionem a censuris ecclie-
sticis, quibus persone pro quibus littere apostolice nunta-
rent, ligate forent, ad effectum litterarum earundem indi-
ferenter concedi, et in litteris apostolicis apponi solitis non
suffragari non parentibus rei indicate, qui propter ea tunc
incertis aliis casibus, tunc expressis, excommunicati a Iure
vel ab homine, per quatuor menses scienter excommunicati
sententiam huiusmodi sustinuerint, et generali-
ter quibuscumque aliis, qui rationem aliquibus ecclie-

sticis (?) quam ut premititur quomodolibet ligata, in illis
per annum continuum insorduiscent, ne appellatio, confir-
matio et prefectio predicte, si forsan aliquibus sententias,
ansuris et penis ecclesiasticis ligatus sis valent propter ea
invalide reputari, providere volentes, te a quibusvis excom-
municationis etc. innovatis existis, etiam si illis per qua-
tuor menses scienter sustinueris in illis per annum et ul-
tra insordueris, cum horum duntur, ut appellatio, confirma-
tio et prefectio predicte ac singule littere apostolice desuper
conficiende, suum sortiantur effectum, auctoritate predicta
tenore presentium absolvimus, et absolutum fore nuncia-
mus. Non obstante statuto et ordinatione nostris et aliis con-
stitutionibus et ordinationibus apostolicis ac dictis ecclesie
iuramento etc. roboratis, statutis et consuetudinibus ceterisque
contrariis quibuscumque. Nulli ergo etc. nostre absolutionis
et nunciationis infringere etc. Si quis etc. Patum Rome apud
Sanctum Petrum anno etc. millesimo quingentesimo tri-
gesimo secundo octavo idus Julii anno nono.

F. xx. Alerien.

Archiv. Vall. 4
 Reg. Patrauen. 4.
 Clem. 44
 vol. 1544, 4;
 fol. 87.

F.

Clemens etc. Dilecto filio Reynaldo de Erpho
 neden decano ecclie Orlie. salutem etc. Apostolice ve-
 dis consueta clementia ne dispositiones per eam de ca-
 thedralibus ecclesiis pro tempore facte, sed persone ad
 eas promovende illis puro corde et sincera conscientia
 prasidere possint, remedia prout convenit, adhibebit op-
 portuna. Cum itaque nos hodie electionem de persona tua
 in episcopum Orlie. per dilectoros filios Capitulum ecclie
 Orlie. tunc certo modo pastoris solatio destitute, canonica
 celebratam, de fratribus nostrorum consilio, apostolica aucto-
 ritate approbare et confirmare, teque illi in episcopum et pasto-
 rem preficere intendamus, nos qui duodum inter alia statui-
 mus et ordinavimus generalem absolutionem a concursu ecclie
 siasticis quibus persone pro quibus littere apostolice mentiuerent
 ligate forent ad effectum litterarum curundem indiferenter
 cum concedi et in litteris apostolicis apponi soliti non
 suffragari non parentibus rei indicata, qui propterea hinc
 in certis aliis casibus, tunc expressis excommunicati a Iure
 vel ab homine per quatuor mentes viculis excommunicationis
 sententiam huiusmodi sustinuerint, et generaliter quibus
 cumque aliis qui rationem aliquibus ecclesiasticis (1) quam-

ut remittatur promulgatio agit: in illis per annum con-
tinuum inservientiis non ne appellatio, confirmatio
et prefectio predicto se farum aliquibus sententias, consensu
et penitus ecclasticis ligatis sed, valens propter ea invalida
de reputari; proridere volentes te a quibus excommu-
nicationis etc. iniuriantur existet, etiam si illis per quatuor
mensas scienter sustinueris in illis per annum et ultra
inservieris cum horum dictarunt ut appellatio, confirma-
tio et prefectio predicto ac singula littera apostolice de
super confaciende summae sortiantur effectum autoritate
predicta tenore presentium absolvimus, et absolutum
fore nunciamus. Non obstat statuto et ordinatione no-
stris et aliis constitutionibus et ordinationibus apostoli-
cis ac dictae ecclie iuramento etc. roboretur, statutis et
consuetudinibus ceterisque contrarieis quibuscumque. Nulli
ergo etc. nostre absolutionis et nunciationis infringere etc. Si
quis etc. Patrem Romam apud Sanctum Petrum anno sto
millesimo quingentesimo trigesimo secundo octavo idus
Julii anno nono.

F: xx. Mlieren.

Archiv. Vallo
Reg. Tavernen.
Clem. VII.
vol. 1544,
fol. 38.

Phi. Agnallus.

F.

Clemens etc. Petrito filio Reynolde electo
Oxilien salutem etc. Cum nos pridem electionem de per-
sona tua in episcopum Oxilien per dilectoris filios Capitu-
lum ecclesie Oxilien, tunc certo modo pastoris solitis
destitute, canonice celebratam de fratribus nostrorum
consilio apostolica auctoritate desuper approbadam
et confirmandam proficiendo te eisdem ecclesie in episco-
pum et pastorem, prout in nostis inde confectis litteris ple-
nius continetur. Nos ad ea per que ad tuae commoditatis
augmentum edere valent favorableiter annuentes, tuas
in hac parte supplicationibus inclinati, te ut a quocum
que malueris catholico antistite, gratiam et communionem
Apostolice Sedis habente, accites et in hoc sibi assistentibus
duobus vel tribus catholico episcopis, similes gratiam et com-
munionem habentibus, munus confectionis recipere valas,
ac eisdem antistiti, ut recepto prius per eum a te nostro et Be-
mane Ecclesie nomine fidelitatis delecte solite inveniente-
riata formam presentibus annostatum, munus predictum
auctoritate nostra impondere libere tibi posuit, plenum et
liberam earundem tenore presentium concedimus funda-
tatem. Volumus autem et auctoritate predicta statui-

118

the same year he was elected to go
to America, through whom, while there, and
at Boston, with the major principles, that is
to say, those who called it in the first
convention, the resolution from Congress
which required the states to make
and send their contributions to the public treasury
with the other, for the public relief, the
public expense, for provision, maintenance, protection, and
supervision, perhaps, and the wants of the state, with
other expenses, to which you, and others, have written
me before, and the important question presented by
the convention, and particularly by the delegates
from North Carolina, Mr. Bowditch, from New Hampshire,
and Mr. Wm. Smith, from Virginia, to which you
have given your name. To every man,

Anthonij Valerius.
Reg. Lateranen. ex.
Clem. VII.
vol. 1544, 3,
fol. 38.

F.

Phi: Agnellus.

Clemens etc. dilecto filio Reynoldo electo Ori-
 lien. salutem etc. Cum nos pridem electionem de persona
 tua in episcopum Orilien per dilectos filios Capitulum eco-
 cie Orilien, tunc certo modo pastoris solatio destitute, ca-
 nonice celebratam de fratum nostrorum consilio apostolica
 auctoritate desuper approbadam et confirmandam preficien-
 do te eidem ecclesie in episcopum et pastorem, prout in nostre
 inde confectis litteris plenius continetur. Nos ad ea per que ad
 tue commoditatibus augmentum cedere valeant favorabiliter an-
 nuerentes tuis in hac parte supplicationibus inclinatae, te ut a
 quocumque malueris catholico antistite, gratiam et commu-
 nionem Apostolice Sedis habente, accites et in hoc sibi assisten-
 tibus decobus vel tribus catholicis episcopis, similes gratiam
 et communionem habentibus, munus consecrationis recipere
 valeas, at eidem antistite, ut recepto prius per eum a te nostro
 et romane Ecclesie nomine fidelitatis debite solito iuramento,
 iuxta formam presentibus annotatam, munus predictum
 auctoritate nostra impendere libere tibi possit, plenam
 et liberam earundem tenore presentium concedimus faculta-
 tem. Volumus autem et auctoritate predicta statuimus et
 ordinamus decernimus quod si non recepto a te per anti-

Item predictum iuramento, idem antistes munus ipsum tibi
impenderet, et te illud suscipere presumperitis, dictis antistes
a pontificalis officie exercitio, et tam ipse quam tu ab admi-
nistracione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiasticorum
vestiarum suspensi sitis ex ipso. Preterea volumus quod for-
ma huicmodi a te tunc prestiti iuramenti nobis de verbis ad
verbis per tuas patentes litteras tuo sigillo signatas per pre-
mium nuncium quantoque destinare proceres, quodque per
hoc venerabili frati nostro archiepiscopo Rigeni, cuius ecclesia
ipsa metropolitana iure subesse dinoscitur nullum imposto-
rum praividicium generetur. Forma autem iuramenti
quod prestabis hic est: Ego Reynoldus electus Oriens. eto.
Evangelia. Datum dome apud Sanctum Petum anno do-
mille simi quingentesimo trigesimo secundo seculo Julii
Mali anno nono. P. xxvij. Merion.

stitem predictum iuramento, idem antistes munus ipsum tibi
impendere, et tu illud suscipere presumiseris, dictos antistes
a pontificalis officio exercitis, et tam ipse quam tu ab admi-
nistrazione tam spiritualium, quam temporalium ecclesiasticorum
vestiarum suspensi sitis ex ipso. Proterea volumus quod for-
ma huiusmodi a te tunc prestiti iuramenti nobis de verbis ad
verbum per tuas patentes litteras tuo sigillo signatas per pre-
mium nuncium quantoius destinare proceres, quodque per
hoc venerabili frati nostro archiepiscopo Rigensi, cuius ecclesia
ipsa metropolitico iure subesse dicitur nullum imposto-
rum prejudicium generetur. Forma autem iuramenti
quod prestabis haec est: Ego Reynoldus electus Alerien. etc.
Evangelia. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno millesimo
quingentesimo trigesimo secundo santo Iohannes
Iuli anno nono. F. xxviiiij. Alerien.

tr.
en.
3,

4 dou.

176

Archiv. Vatic.
Reg. Lateranen
Pernis X.
Vol. 1293,
fol. 16.

Fr. Benzon.

2. A.

Leo etc. dilecto filio Johanni Kynel canonico
Osiliensi. salutem etc. Romanus pontifex in potestatis plenitu-
dine a celesti pastore constitutus de statu ecclesiarum quarum-
libet presertim cathedralium, ne quibusvis praevarientur incom-
modis, more pii patris prospicit diligenter, et ne ecclesie ipse qua-
rum pastores aliquibus impedimentis corporalibus detinentur, in
spiritualibus et temporalibus valeant salubriter gubernari, iuncte
datam sibi a Deo intelligentiam de condigne provisionis auxi-
lio providet oportune, prout ipsarum qualitas eniget ecclesiarum,
et utilitas persuadet, ad hoc quoque exacte diligentie studium
exhibit, ut ecclesiis ipsis, illarum deveniente vacatione, viri
preficiantur idonei, qui populum sue cure creditum, sciant
non solum doctrina verbi, sed etiam exemplo boni operis in-
formare, commissaque sibi ecclesias in statu pacifico et tran-
quillo velint et valeant, duce Domino, salubriter regere et foli-
citer gubernare. Tane sicut fideliorum relatione accepimus
venerabilis frater noster Johannes episcopus Osiliensis iam fere
octuagenerius, et adeo senio confectus, et sui corporis viribus
destitutus existit, quod onera ecclesie sue Osiliensis incum-
bentia per se ipsum commode supportare non potest, et
propterea ad regendum et gubernandum ecclesiam ipsam

[1]

Osilien. in eisdem spiritualibus et temporalibus yelones coadju-
tore indigere dino scitur. Nos igitur ne ecclesia ipsa iudicis (sic) [in dictis]
spiritualibus et temporalibus detimenta sustineat, illius sta-
tui et indemnitate consulere cupientes, ac sperantes quod tu,
qui prefate ecclesie canonicus, ac litterarum scientia preditus,
rite ac morum honestate decorus, in spiritualibus providus, et
in temporalibus circumspectus, aliquique multiplicum virtutum
donis, prout fide dignorum testimonio accepimus multipli-
citer insignitus existis, ecclesiam ipsam scies et poteris salu-
briter regere et feliciter gubernare. Post deliberationem quam
super hoc cum fratribus nostris habuimus diligentem,
de corundem fratrum consilio, et prefato Johannis episcopi
ac dilectorum filiorum Capituli dictae ecclesie, seu maioris
partis corundem expresso consensu, te in coadiutorum per-
petuum regiminis et administrationis dictae ecclesie ac
bonorum eiusdem, eidem Johanni episcopo, quamdiu ipse
illi prefuerit, in spiritualibus et temporalibus, cum plena,
libera et omnimoda facultate, auctoritate et potestate ec-
clesiam ipsam in eisdem spiritualibus et temporalibus
regendi et gubernandi, omniaque et singula faciendi;
prendi, exercendi et providendi, que ad officium coa-
diutoris de iure vel consuetudine, aut alias quovis
modo pertinent, auctoritate apostolica facimus, consti-
tuimus et deputamus, ita quod interim de fructibus
mense episcopalnis Osilien. prefato Johanni episcopo invi-
to

to intramittere negucas. Volumus autem quod ab alienatione bonorum immobilium, et pretiotorum mobilium ecclesie et mensa episcopalis huiusmodi penitus abstinas, et quod de gestis, et administratis parte ratione officii coadiutoris huiusmodi tenaris iusta tenorem huiusmodi constitutionis fe. re. Bonifacii pape viij predecessoris [nostri], que incipit: Pastoralis, super hoc edita, non solum in disticto examine, sed etiam prefato Johanne episcopo reddere rationem. Et nichilominus cedente vel decadente dicto Johanne episcopo, seu regimini et administrationi dictae ecclesie precesse deficiente, et illa alias quovis modo, etiam apud Sedem Apostolicam vacante, de persona tua nobis, et eisdem fratribus nostris of thiorum meritorum exigentiam accepta, ea hodie prout ex tunc, et econverso eidem ecclesie de similibus consilio et auctoritate prouidemus, teque illo preferimus in episcopum et pastorem, curam et administrationem ipsius ecclesie tibi in eisdem spiritualibus et temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gratias et largitur premia confidentes, quod, dirigente domino actus tuos, prefata ecclesia, etiam dicta durante coadiutoria, sub tuo felici regimine prospere et salubriter dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et temporalibus suscipiet incrementa. Iugum igitur Domini, tuis impositum humeris, prompta devotione suscipiens, curam et administrationem predictas sic exercere studas

[2]

te intromittere neguerat. Vollemus autem quod ab aliena
 tione bonorum immobiliarum, et pretiotorum mobilium &
 clericis et mensis episcopalis beneficiis penitus absentes, et
 quod de gestis, et administratis per te ratione officiis concur-
 toris beneficii tenari causa bonorum beneficii contibus
 actionis fe. re. Bonifaciu pape viij predecessoris [noster] que
 incipit: Pastoralis, super hoc editi, non solum in districto
 examine, sed etiam profata Iohanni episcopo redire rationem.
 Et nichilominus edente vel decadente dicto Iohanne episco-
 po, seu regimini et administrationi dicta ecclesie preceps
 deficiente, et illa alias quovis modo, etiam apud Secundum
 Apostolicam vacante, de persona tua nobis, et eisdem
 fratribus nostris ob tuorum meritorum exigitiam acci-
 pta, ea hodie prout ex tunc, et econverso eisdem ecclesie
 de similibus consilio et auctoritate prouidemus, tegue ille
 prefirimus in episcopum et pastorem, curam et adminis-
 trationem ipsius ecclesie tibi in eisdem spiritualibus et
 temporalibus plenarie committendo. In illo qui dat gra-
 tias et largitur premia confidentes, quod, diligente Do-
 mino actus tuos, prefata ecclesia, etiam dicta durante
 coadiutoria, sub tuo felici regimine prospere et salubri-
 ter dirigetur, ac grata in eisdem spiritualibus et tem-
 poralibus suscipiet incrementa. Iugum igitur Domini,
 tuis impositum humeris, prompte devotione suscipiens,
 curam et administrationem predictas sic exercere stolas

[2]

sollicite, fideliter et prudenter, quod ipsa ecclesia gubernatori
provido et fructuoso administratori gaudet se commissari,
tuque propter eternae retributionis premium, nostram et dilecte
Iedis benedictionem, et gratiam exinde uberiori consequi me-
rearis. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno incarna-
tionis dominice millesimo quingentesimo tertio decimo, quin-
to nonas octobris anno primo.

Simili modo: Dilectis filiis Capitulo ecclie Osiien.
salutem etc.... [omissus]. Datum ut supra.

Simili modo: Dilectis filiis Clero civitatis et dioecesis
Osiien. salutem etc.... [omissus]. Datum ut supra.

Simili modo: Dilectis filiis populo civitatis et dio-
ecesis Osiien. salutem etc.... [omissus]. Datum ut supra.

Simili modo: Dilectis filiis universis vasallis ecclie
Osiien. salutem etc.... [omissus]. Datum ut supra.

Simili modo: Venerabili fratri archiepiscopo Rigen.
salutem etc.... [omissus]. Datum ut supra. An. A. xxx: x.
xxxx: Nardinus.

Archiv. Vallic.
Reg. Saltramensis.
Leoni's X.
vol. 1298.
fol. 16.

J. Benson.

7. A. Leo etc. dilecto filio Johanni Kynel canonico Osilien salutem etc. Romanus pontifice in potestates plenitudine a celesti pastore constitutus, de statu ecclesiarum quarumlibet presertim cathedralium, ne quibusvis pregraventur incommodis, more ppi patris prospicit diligenter, et me ecclesie ipse quarum pastores aliquibus impedimentis corporalibus detinentur, in spiritualibus et temporalibus valeant salubriter gubernari, iuxta datam sibi a Deo intelligentiam de condigne provisionis auxilio providet oportune, prout ipsorum qualitas eniget ecclesiarum, et utilitas persuadet, ad hoc quoque exacte diligentie studium exhibit, et ecclesiis ipsis illarum deveniente vacatione viri preficiantur ydonei, qui populum sue cure creditum, sciant non solum doctrina verbi sed etiam exemplo boni operis informare, commissaque sibi ecclesias in statu pacifice et tranquillo velint et valeant, dice Domino, salubriter regere et feliciter gubernare. Sane sicut fidelium relatione accipimus, venerabilis frater noster Johannes episcopus Osilien iam fere octuagenerius, et adeo senio confectus, et sui corporis viribus destitutus existit, quod onera eccliesie sue Osilien incumbentia per-

[1]

se ipsum communis supportare non potest, et propriea ad regendum et gubernandum ecclesiam ipsam Ovilen. in eisdem spiritualibus et temporalibus ydonco coadiutore indigere dicitur. Nos igitur ne ecclesia ipsa inducis^{(sic) [in his]} spiritualibus et temporalibus detimenta sustineat, illius statu et indemnitate consulere cupientes, ac sperantes quod tu, qui prefate ecclae canonibus ac litterarum scientia preditas, vite ac morum honestate decorus, in spiritualibus providus, et in temporalibus circumspectus, aliquo multiplicum virtutum donis, prout fidei dignorum testimonio accepimus multipliciter insignitus existes, ecclesiam ipsam soies et poteris salubriter regere et feliciter gubernare. Post deliberationem quam super hoc cum fratribus nostris habuimus diligentem, de corundem fratrum consilio, et prefato Johannis episcopi ac dilectorum filiorum Capitulo dictae ecclesie seu maioris partis corundem expresso consensu, te in coadiutorem perpetuum regiminis et administrationis dictae ecclesie ac bonorum eiusdem, eidem Johanni episcopo, quandiu ipse illi prefuerit, in spiritualibus et temporalibus cum plena, libera et omnimoda potestate facultate, auctoritate et potestate ecclesiam ipsam in eisdem spiritualibus et temporalibus regendi et gubernandi, omniisque et singulari faciendi, gerendi, exercendi et providendi, que ad officium coadiutoris de iure vel consuetudine, aut alias quavis modo pertinent auctoritate apostolica facimus, constitui- mus et deputamus, ita quod interim de fructibus mense

episcopalis

episcopalis Osilien. prefato Johanni episcopo invito te intromet-
tere nequeas. Volumus autem quod ab alienatione bonorum
immobilium et pretiosorum mobilium ecclesie et mense epi-
scopalis huiusmodi penitus abstineas, et quod de gestis, et
administratis per te ratione officii coadiutoris huiusmodi
tenearis iuxta tenorem huiusmodi constitutionis fe. re. Bo-
nifacii pape viij predecessoris [nostri], que incipit: Pastoralis,
super hoc edita, non solum in districto examinare, sed etiam
prefato Johanni episcopo reddere rationem. Et nichilominus
cedente vel decadente dicto Johanne episcopo, seu regimini et
administrationi dictae ecclesie preesse deficiente, et illa alias
quovis modo, etiam apud Eudem Apostolicam vacante, de per-
sona tua nobis, et eisdem fratribus nostris ob tuorum merito-
rum exigentiam accepta, ex hodie prout ex tunc, et econverso ei-
dem ecclesie de similibus consilio et auctoritate provideamus,
teque illi preficimus in episcopum et pastorem, curam et admi-
nistrationem ipsius ecclesie tibi eisdem in spiritualibus et tem-
poralibus plenarie committendo. In illo que dat grates et la-
gitur premia confidentes quod dirigente Domino actus tuos pre-
fata ecclesia etiam dicta durante coadiutoria, sub tuo felici
regimine prospere et salubriter dirigetur, ac grata in eisdem
spiritualibus et temporalibus suscipiet incrementa. Iugum
igitur Domini, tuis impositum humeris, prompta devotione
susciptis curam et administrationem predictas, sic exerce-
re studeas solicite, fideliter et prudenter, quod ipsa ecclesia

gubernatori proviso et fructuoso administratori gaudient se
commissam, tisque proter eternae retributiones premium no-
stram et dicta sedis benedictionem, et gratiam evincere aliorum
consequi merearis. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno
Incarnationis dominice millesimo quingentesimo tertio decima
quinto nonas octobris anno primo.

Simili modo: Dilectis filiis Capitulo ecclesie Osilien. sa-
lutem etc.... [omissis]. Datum ut supra.

Simili modo: Dilectis filiis Clero civitatis et diaconis Osil-
ien. salutem etc.... [omissis]. Datum ut supra.

Simili modo: Dilectis filiis populo civitatis et diaconis
Osilien. salutem etc.... [omissis]. Datum ut supra.

Simili modo: Dilectis filiis universi vasallis ecclesie
Osilien. salutem etc.... [omissis]. Datum ut supra.

Simili modo: Venerabili fratri archiepiscopo Rigen. sa-
lutem etc.... [omissis]. Datum ut supra. Yo. A. XXX: X. XXXX.

G. Nardinus.

Archiv. Vallic
Reg. Isateranen
Leonis X,
vol. 1293,
fol. 19v

J. Benson.

Ab. Leo etc. dilecto filio Johanni Kynel, canoni-
co Osilien salutem etc. Apostolice Sedis circumspecta beni-
gnitas ad ea libenter intendit per que ecclesiastice persone
ad ecclesiarum presertim cathedralium regimina, per eam
assumende, quas omni macula carere decet, possint illis pu-
ro corde et sincera conscientia presidere. Cum itaque nos
hodie te etc. censentes venerabili fratri nostro Johanni episcopo
Osilien in regimine et administratione ecclesie Osilien quondam
vixerit, coadiutorem perpetuum et irrevocabilem de fratribus
nostrorum consilio, et prefato Johannis episcopi ad dilectorum
filiorum Capituli dictae ecclesie, seu maioris partis es-
rundem expresso consensu auctoritate apostolica constitue-
re et deputare, ipsaque Johanne episcopo cedente vel dececer-
te, seu regimini et administrationi eiusdem ecclesie prees-
se desinente, et illa quovis modo, etiam apud Sedem pre-
dictam vacante de persona tua eidem ecclesie ex tunc prout
ex eadem die et econtra, similibus consilio et auctoritate pro-
videre, teque illi in episcopum et pastorem preficere inten-
damus. Nos ne si forsan aliquibus sententis et censuris
ligatus existas constitutio, deputatio, provisio^{ac}, perfectio

[3]

predicte possint propterea quomodolibet impugnari, proridere
volentes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis
etc. ad hoc dumitanat, ut constitutio, deputatio, provisio et
prefectio predicte ac singule littere apostolice desuper confi-
ciende, suum sortiantur effectum harum serie absolvimus
et absolutum fore nunciamus. Non obstantibus etc... Datum
Rome apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominice
millesimo quingentesimo tertio decimo quinto nonas octobris
anno primo. Jo. A. xx: Wardinus.

Archiv. Vatic.
Reg. Lateranen.
Leonis X,
vol. 1293,
fol. 19v.

Te. Benzon.

v. A.

Leo etc. dilecto filio Johanni Kynel, canonico Osilien. salutem etc. Apostolice sedis circumspecta benignitas ad ea libenter intendit per que ecclesiastice persone ac ecclesiarum presertim cathedralium regimina, per eam assumende, quas omni macula carere decet, possint illis puro corde et sincera conscientia presidere. Cum itaque nos hodie te etc. censentes venerabili frati nostro Johanni episcopo Osilien. in regimine et administratione ecclesie Osilien. quoad vixerit, coadiutorem perpetuum et irrevocabilem de fratrum nostrorum consilio, et prefato Johanni episcopi ac dilectorum filiorum Capitulo dicte ecclesie, seu maioris partis eorundem expresso consensu ^{in auctoritate apostolica} [Facto rotata] constituere et deputare, ipsoque Johanne episcopo cedente vel decadente, seu regimini et administrationi eiusdem ecclesie preesse desinente, et illa quovis modo, etiam apud sedem predictam vacante, de persona tua eidem ecclesie ex tunc prout ex eisdem die et contra similibus consilio et auctoritate providere, teque illi in episcopatu et pastorem preferere intendamus. Nos ne si forsitan aliquibus sententius et censuris ligatus existas constitutio, deputatio, provisio ac prefectio predicta possint propter ea quomodolibet impugnari, providere volentes, teque

[3]

a quibusvis excommunicationis, suspensionis etc. ad hoc dunita
rat, ut constitutio, deputatio, provisio et prefectio predicte ac si-
quale littere apostolice de super conficiende suum sortiantur ef-
fectum, harum serie absolivimus et absolutum fore nunciamus.

Non obstantibus etc.... Datum Rome apud Sanotum Petrum
anno incarnationis dominice millesimo quingentesimo tertio
decimo quinto nonas octobris anno primo. Jo. A. xx. Nardinus

Archiv. Vaticano.
Reg. Veteranum.
Leonis X,
vol. 1293,
fol. 20.

J. Benton.

A. Leo etc. Dilecto filio Johanni Kynel cano-
nico Osiliensi salutem etc. Cum nos pridem te ex certis cau-
sis venerabili fratri nostro Johanni episcopo Osiliensi. in re-
gimine et administratione ecclesie Osiliensi quoad viveret,
coadiutorum perpetuum et irrevocabilem de fratrum nostro-
rum consilio et prefati Johannis episcopi ac dilectorum filio-
rum Capituli dictae ecclesie, seu maioris partis corundem
consensu auctoritate apostolica constitutimus et deputaveri-
mus, ipsoque Johanne episcopo cedente vel decadente, seu
regimini et administrationi dictae ecclesie preesse desinente,
et illa quovis modo etiam apud Tudem Apostolicam va-
cante, de persona tua eidem ecclesie ex tunc, prout ex ea
dem die et econtra, similibus concilio et auctoritate provi-
demus teque illi preficemus et prefectum fore decernimus
in episcopum et pastorem, curam et administrationem
ipsius ecclesie tibi in spiritualibus et temporalibus plena-
rie committendo, prout in notis inde confectis letteris
plenijs continetur. Nos ad te que ad tue commoditatis
augmentum cedere valent favorabiliter intendentis tuis
applicationibus inclinati, ut finito coadiutorie officio

[4]

huiusmodi a quogum maliciois catholicois audirete gratiam
et communionem dite. Iusti habentes, accites et eu hoc sibi
assistentibus duobus aut tribus catholicois quicunque, similes
gratiam et communionem habentibus, mecum consagra-
tione recipere valas, ac eadem anticollis, ut mecum pre-
dictum auctoritate nostra impendere libere et brevi tibi
posuit, plenam et liberam sibi concedimus carundem tu-
nore presentium facultatem. Per hoc autem venerabilis fratris
nostri archiepiscopi Bugensis, cui profata ecclesia metropolitica
iure subesse dimovitur, nullum impostorum praedicticium
generetur. Datum Rome apud Sanctum Petrum anno incarna-
tonis dominice millesimo quingentesimo tertiodicino quarto
nonae octobris anno primo. Jo. A. XX: Nardinus.

Biblio. Vatic.
Reg. Lateranen.
Leonis X.
vol. 1293.
fol. 20.

J. Benzon.

2. A.

Leo etc. dilecto filio Johanni Kynel canonico
Osiliensi salutem etc. Cum nos pridem te ex certis causis
venerabili fratri nostro Johanni episcopo Osiliensi in regimine
et administratione ecclesie Osiliensi quoad vivaret, coadiuto-
rem perpetuum et irrevocabilem de fratrum nostrorum conse-
lio et prefati Johannis episcopi ac dilectorum filiorum Ca-
pituli dictae ecclesie, seu maioris partis corundem concensu
auctoritate apostolica constituimus et deputavimus, ipsoque
Johanne episcopo cedente vel decadente, seu regimini et admi-
nistracioni dictae ecclesie praesesse desinente, et illa quovis modo
etiam apud sedem Apostolicam vacante, de persona tua eidem
ecclesie ex tunc prout ex eadem die et econtra, similibus consilio
et auctoritate prouidemus teque illi preficiemus et prefectum
fore decernimus in episcopum et pastorem, curam et admini-
strationem ipsius ecclesie tibi in spiritualibus et temporalibus
plenarie committendo, prout in nostris inde confectis litteris
plenijs continetur. Nos ad te que ad tuae commoditatis
augmentum cedere valeant favorabiliter intendentis tuis
suplicationibus inclinati, ut finito coadiutorie officio hu-
iustmodi a quoquam malueris catholicis antitrite gratiā
et communione in dicta Sedis habente, accitis et in hoc

[4]

sibi assistentibus duobus aut tribus catholice episcopis, similes
gratiam et communionem habentibus, munus consecrationis
recipere valeas, ac eidem artistate, ut munus predictum auto-
ritate nostra impendere libere et licite tibi possit, plenam
et liberam sibi concedimus earundem tenore presentium fa-
cilitatem: Per hoc autem venerabili fratre nostro archiepiscopo Bi-
gensi, cui prefata ecclesia metropolitica iure subesse dinoicitur,
nullum imposterum preiudicium generetur. Datum Rome apud
Sanctum Petrum anno incarnationis dominice millesimo quin-
quagesimo tertio decimo quarto nonas octobris anno primo. Jo. A.
xx: Vardinus.

EESTI NSV RIIGLIK AJALOO KESKARHIV

Fondi nr. 854 Nimistu nr. 2 Säiliku nr. 563
Nummerdatud on 191 (seda üleskatsatuna ei ole) Säiliku nr. 563
Järjekorranumbriga nr. 1 kuni nr. 191
Literaga _____

Vahele jäänud _____
Pitserid _____
Trükitööd _____
Graafilised materjalid _____
Teised erinevused _____
_____

19. oktoober 1987 a. Amet Heidajuhataja Allkiri Urr

Märkuse: Kuupäev Allkiri
restaureeritud _____
köidetud _____
mikrofilmitud _____
Trk. «Täht» Võrus, 86 1924 20 000